

02/06/2025

A photograph showing a hand holding a key over a desk. On the desk, there is a small white house model with a red roof, a stack of US dollar bills, and some papers. The background is blurred, showing what appears to be a window or a screen.

GENERATIONSSKIFTE

Mie Lykke Sørensen - 20230606
Victoria Thoft - 20205615

Vejleder: Gitte Søgaard
Antal anslag: 191.582

Titelblad

Opgavetitel: Generationsskifte

Studieretning: 4. Semester cand.merc.aud.

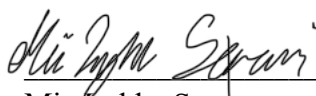
Uddannelsessted: Aalborg Universitet

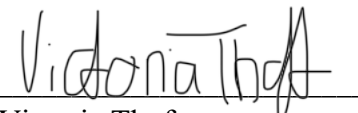
Vejleder: Gitte Søgaard

Antal anslag inkl. mellemrum: 191.582

Antal normalsider (anslag pr. side 2.400): 79,83 sider

Afleveringsdato: 02. juni 2025

Mie Lykke Sørensen

Victoria Thoft

Abstract

The purpose of the following master thesis is to illustrate a generational change in a Danish company, which is family owned. The master thesis focuses on both corporate law and tax law aspects of generational change. Through the master thesis the company AalborgEL will be used as a fictitious case. This is a sole proprietorship owned 100 pct. of Senior, who would like to transfer parts of the company to his son Junior.

Senior and Junior have some wishes for the generational change, which are considered when analyzing the different methods for planning and performing the generation change. One of the main points of their wishes is, the fact that they would like the generational change to be a smooth generational change, meaning that Junior will take over 50 pct. of the company in 2025 and the rest 50 pct. later.

The company AalborgEL is as mentioned a sole proprietorship, therefore they might consider converting the company into a private limited company. This would make some of the generational change models possible to use. The company AalborgEL can use tax-free succession for generational change. This method can be used either if the company stays as a sole proprietorship or if they convert the company into a private limited company. These methods have a list of conditions that need to be fulfilled for the parties to be able to use the tax-free succession. When looking into share exchanges in the company needs to be converted into a private limited company. This method allows the company to create a holding structure, with an operating and a holding company. Often this can be done tax-free, however this is not a possibility for AalborgEL in the year 2025, due to the 3-year binding period.

Instead, demerger could be an option. This method also needs the company as a private limited company. Here dissolution demerger could be an option. This would make the company AalborgEL ceases, creating two new companies AalborgEL Junior ApS and AalborgEL Senior ApS. This would be able to be done tax-free.

When the company AalborgEL needs to be valued it would in most cases be to the trading value. Here Senior and Junior need to take the valuation circular from 1982 and from 2000 into consideration. These valuation circulars contain instructions on how to value the company's real estate, goodwill, shares and stocks. Moreover, a new valuation model will be advantageous for the company AalborgEL. This is the schematic valuation, which is a new

model that the company can use for valuation of the company. This model will allow the company to value according to the regulated equity, which is normally a lower value than the trading value. This is also the case for AalborgEL. Which means that the schematic valuation is quite an advantageous model to use when valuing.

When Senior and Junior need to finance the generational change, they can use different approaches. This master thesis focuses on the opportunities for gratuitous transfer and cash remuneration. If Senior would like to transfer some of the shares to Junior through a gratuitous transfer this will affect Junior. Junior will be taxable on the part of the transfer that exceeds a value of 76.900 DKK. This tax charge will be 15 pct. However, due to some changes he may only need to pay 10 pct. if the transfer meets the condition for succession. Opposite if Junior buys the company by a gratuitous transfer Senior will be taxable as if he sold the shares. Both options for financing the generational change will require Junior to have a certain liquidity, due to these options being a bit costly. However, the combination of both is often used.

Another financing method is the A/B-model, which creates an inequality in the voting right in the company. This model will not be the best solution for AalborgEL due to them wanting a 50/50 distribution of the shares, which is not the main purpose of this model.

Many options of planning and performing the generational change are possible for the company AalborgEL. Depending on what structure they would like for the company.

Lovforkortelser

- ABL - Aktieavancebeskatningsloven
- BAL - Boafgiftsloven
- EVL - Ejendomsvurderingsloven
- FUL - Fusionsskatteloven
- KSL - Kildeskatteloven
- LL - Ligningsloven
- PSL - Personskatteloven
- SEL - Selskabsskatteloven
- SFL - Skatteforvaltningsloven
- SL - Statsskatteloven
- VOL - Virksomhedsomdannelsesloven
- VSL - Virksomhedsskatteloven

Indholdsfortegnelse

Titelblad.....	1
Abstract	2
1. Indledning.....	7
1.1 Problemstilling.....	8
1.2 Problemformulering.....	10
2. Afgrænsning.....	10
3. Metode og videnskabsteori.....	12
3.1 Dataindsamling	13
3.2 Opbygning	13
4. Hvad er et generationsskifte?.....	14
4.1 Planlægning af generationsskifte.....	15
5. Retsformer.....	18
5.1 Enkeltmandsvirksomhed.....	20
5.2 Virksomhedsomdannelse.....	20
5.3 Anpartsselskab (ApS)	25
5.4 Aktieselskab (A/S).....	26
5.5 Holdingselskab	26
6. Successionsprincippet.....	28
6.1 Hvilke aktier og anparter kan overdrages ved succession?	33
6.2 Betingelser for succession	35
6.3 Pengetank.....	38
6.4 Fordele og ulemper ved succession	40
7. Generationsskiftemodeller.....	42

7.1 Aktieombytning	42
7.1.1. Skattepligtig aktieombytning	44
7.1.2 Betingelser for skattefri aktieombytning	44
7.1.3 Skattefri aktieombytning med/uden tilladelse fra Skat.....	47
7.1.4 Fordele og ulemper ved aktieombytning	49
7.2 Spaltning	50
7.2.1 Skattepligtig spaltning	51
7.2.2 Skattefri grenspaltning	52
7.2.3 Skattefri ophørsspaltning	53
7.2.4 Betingelser for skattefri spaltning	54
7.2.5 Skattefri spaltning med/uden tilladelse fra Skat	55
7.2.6 Fordele og ulemper ved spaltning	58
8. Værdiansættelse.....	59
8.1 Værdiansættelsescirkulæret fra 1982.....	62
8.2 Værdiansættelsescirkulæret fra 2000.....	64
8.2.1 Cirkulære nr. 2000-05.....	64
8.2.2 Cirkulære nr. 2000-09.....	65
8.2.3 Cirkulære nr. 2000-10.....	66
8.3 Skematisk værdiansættelse	69
9. Finansiering af generationsskiftet	70
9.1 A/B-modellen	71
9.1.1 Fordele og ulemper ved A/B-modellen	76
9.2 Vederlagsfri overdragelse, gave	77
9.2.1 Fordele og ulemper ved vederlagsfri overdragelse.....	80
9.3 Kontant vederlag, køb.....	81
9.3.1 Fordele og ulemper ved kontant vederlag	82
10. Konklusion	83
11. Litteraturliste	86
Bilag 1	91
Bilag 2.....	92

1. Indledning

I Danmark er der omkring 400.000 virksomheder, og hvert år er dette tal stigende, da der konstant bliver etableret og stiftet nye virksomheder (Erhvervslivets struktur - Firmaer og koncerner, 2022). En del af disse virksomheder er nogle der har været i generationer i årtier, og andre har et ønske om dette i fremtiden. En rapport, der blev udgivet af Copenhagen Business School i november 2023 viste, at omkring 40.000 danske virksomheder stod overfor et generationsskifte (Knap 40.000 danske virksomheder står over for generationsskifte, 2024). Et generationsskifte finder sted, når ejeren af en virksomhed vælger at overdrage hele virksomheden eller dele af den, til sine børn, ægtefælle eller nære medarbejdere - her kan det både være planlagt men til tider også uforudset i forbindelse med dødsfald. Et generationsskifte er i de fleste tilfælde en omfattende proces, der kræver nøje overvejelser og planlægning for at opnå det mest hensigtsmæssige forløb for både den overdragende - men også den modtagende generation. Overgangen hvor styringen overgives fra én generation til en anden er derfor for mange virksomhedsejere en milepæl, der ikke kun er med til at påvirke virksomhedens fremtid, men også de relationer og værdier, der danner grundlag for virksomhedens identitet. Et generationsskifte er således ikke kun en forretningsmæssig beslutning, men indebærer også en personlig og social dimension. For mange familiedrevne virksomheder er ejerskab og ledelse ikke blot økonomiske funktioner, men også et udtryk for familiens værdier, kultur og historiske identitet. En vellykket overdragelse kræver derfor mere end blot økonomisk planlægning, da det også handler om at sikre overgangen af ledelsens ansvar, samt at sikre den nye generation er nok rustet på til at håndtere virksomhedens drift og de udfordringer, dette kunne medføre. Det er derfor enormt vigtigt og essentielt at have styr på de forskellige aspekter af et generationsskifte.

Altså vil et generationsskifte indebære diverse administrationsprocesser, som vil have indflydelse på virksomheden, samt dennes tidligere og nye ejere. Udover disse processer er der flere overvejelser, som både tidligere og nye ejere af virksomheden skal gøre op. Et generationsskifte kan være med til at sikre, at alt den viden som der er skabt, vil blive bevaret i virksomheden. I en del tilfælde, indledes et generationsskifte mellem forældre og børn - da man netop ønsker at bibeholde virksomhedens værdier, og det er derfor essentielt at lade ens børn drive virksomheden videre. I denne forbindelse er en forventningsafstemning relevant for, at sikre virksomheden fortsat er udrustet til at være konkurrencedygtig.

Formålet med dette speciale er derfor netop at undersøge et sådant generationsskifte. Her vil både blive set på selve planlægningen af et generationsskifte, hvordan dette skal behandles på baggrund af retsformen, samt hvilke muligheder man har for overdragelse og den skattemæssig påvirkning heraf. I denne forbindelse vil der inddrages en fiktiv case, for at danne et bedre indblik i, hvordan et generationsskifte i ren praksis vil kunne udføres.

1.1 Problemstilling

I ovenstående afsnit belyses det kort, at rapporten her vil have fokus på en fiktiv case. Hertil er valgt virksomheden AalborgEL. Dette er en virksomhed, som er grundlagt af Senior. Senior startede i år 1990 virksomheden AalborgEL efter, han var blevet færdiguddannet elektriker og havde fået nogle års erfaring. Virksomheden er stiftet som en enkeltmandsvirksomhed, og startede som en lille lokal virksomhed, hvor det udelukkende var Senior selv som arbejdede. Igennem årene er virksomheden vækstet en del og har nu flere nøglemedarbejdere, som besidder en masse erfaring og viden om elektrikerfaget samt denne virksomhed. Hertil er Seniors søn Junior uddannet i virksomheden og arbejder nu fast. Virksomheden er derfor igennem årene blevet til et familieforetagende. Virksomheden AalborgEL arbejder primært i deres lokale område omkring Aalborg, hvor virksomheden har kontor og værksted i selvejende bygninger. Herfra kører de enkelte elektrikere ud til diverse kunder både hos privat og erhvervsdrivende i Aalborg og omegn. Virksomhedens kernekompetencer er deres særlige sans for kvalitet i deres arbejde, samt deres exceptionelle arbejde med de enkelte kunder, som føler sig set og hørt i de enkelte opgaver der skal udføres.

Nøgletal vedrørende virksomheden AalborgEL vil alle ses i bilag 1. Samtlige værdier af disse nøgletal er udarbejdet af virksomhedens revisor, disse vil løbende blive henvist til i rapporten.

Virksomheden er i år 2025 stadig udelukkende ejet af Senior, men han og hans søn Junior mener, at nu er det tid til at Junior skal overtage noget af virksomheden og de ønsker derfor at starte processen vedrørende generationsskifte. Hertil vil blive listet, hvilket ønsker henholdsvis Senior og Junior har til denne proces.

Senior, som er nuværende ejer af virksomheden, har længe ønsket at overdrage halvdelen af virksomheden til hans søn i slutningen af år 2025. Dette ønsker han, da han på nuværende tidspunkt snart fylder 60 år og mener det er på tide, at han stepper en smule ud af virksomhedens

drift og overdrager denne til den nye generation. Herefter ønsker Senior at overdrage den resterende del af virksomheden også igennem et generationsskifte til sønnen Junior, når Senior er klar til at gå på pension engang, når han er mellem 70-75 år alt efter hvad hans helbred kan holde til. Senior ønsker denne form for overdragelse, da han på nuværende tidspunkt ikke er klar til at skulle forlade arbejdsmarkedet og ikke er klar til at slippe virksomheden helt. Dertil vil han i fremtiden være interesseret i at have aktier i virksomheden, da denne efter hans overbevisning stadig vil være præget af en del vækst.

Derudover ønsker Senior at afdække muligheden for overdragelse af en del af virksomheden AalborgEL, som gave til Junior. Da Junior er Seniors eneste barn og dermed arving, mener han, at dette vil give mening som overdragelse i form af en gave. Dette for at hjælpe Junior bedst muligt økonomisk. Dog ønsker Senior, at en eventuel gaveoverdragelse skal ske, baseret på begge parter interesse, og han ønsker derved heller ikke, at blive negativt ramt af en sådan overdragelse.

Junior som her skal overtage virksomheden AalborgEL er helt med på ideen om, at hans far Senior ønsker at gennemføre generationsskiftet af to omgange. Dette er et ønske for Junior, da han både ser sin far være i virksomheden så mange år som muligt, samt han ønsker at den viden som Junior besidder skal blive i virksomheden og på denne måde muligvis vil kunne overdrages bedst muligt.

Begge parter ønsker hertil at afdække, hvilke muligheder der er i en generationsskifteproces for dem, som i første omgang vil stille virksomheden og den fremadrettede drift og vækst bedst muligt, samtidig med, at begge parter ønsker økonomisk at komme igennem generationsskifteprocessen på en bedst mulig måde for begge parter både ham, som skal ud af virksomheden og ham som skal overtage denne.

Et generationsskifte i en virksomhed vil være forbundet med mange overvejelser, som både overdrager og modtager vil skulle tage stilling til, her henvises til afsnit 4.1. I denne forbindelse, vil overvejelser omkring virksomheden AalborgEL's værdiansættelse, diverse finansieringsmuligheder og de enkelte generationsskiftemuligheder i selve processen løbende blive gennemgået både teoretisk og fortolket på denne case.

1.2 Problemformulering

Dette projekt vedrørende generationsskifte vil tage udgangspunkt i følgende problemformulering:

Hvordan kan et generationsskifte tilrettelægges i virksomheden AalborgEL således, at overdragelsen sker på den mest hensigtsmæssige måde både for den videre drift af virksomheden, overdrager og modtager?

Dertil er valg nedenforstående undersøgelsesspørgsmål:

- Hvordan spiller retsform en rolle i generationsskiftet?
- Hvilke fordele og ulemper vil de forskellige generationsskiftemodeller have for virksomheden AalborgEL?
- Har værdiansættelse væsentlig betydning i et generationsskifte?
- Hvordan vil Senior og Junior blive beskattet ved et generationsskifte?

2. Afgrænsning

Indenfor emnet generationsskifte er omfanget af teori stort, og denne rapport afgrænser sig derfor fra områder heraf. Her er valgt jf. ovenstående problemformulering og problemstilling, at belyse et specifikt generationsskifte i en given virksomhed, her AalborgEL. Altså vil der primært blive set på de dele af generationsskifte, som findes relevant for denne virksomhed, og de ønsker som både Senior og Junior har til bl.a. planlægning og overdragelse. Hertil vil generationsskiftet i sig selv blive belyst og redegjort for.

I denne rapport vil der blive set på overdragelse af virksomheden, som her er en personligt ejet virksomhed, da AalborgEL som nævnt er en enkeltmandsvirksomhed. Dertil ses på overdragelse af kapitalandele, i tilfælde af en eventuel omdannelse, hvor virksomheden vil overgå til selskabsform. Altså der vil blive set på overdragelse i form af bl.a. succession til børn. Denne rapport vil derfor ikke belyse overdragelse af virksomheden, aktie/anpartandele eller kapitalandele til ægtefælle, søskende, medarbejdere, m.fl., da dette ikke vil være aktuelt for virksomheden AalborgEL. I den fiktive case er det derfor udelukkende relevant at kigge på overdragelse til børn, her mere præcist overdragelse mellem far og søn.

Rapporten vil blive belyst fra et selskabsretligt og skatteretligt perspektiv, da der både vil inddrages dele af selskabsretten og skatteretten, for bedst muligt at belyse et reelt generationsskifte. Da emnet belyses fra begge disse perspektiver, vil det naturligvis medføre nogle fravalg. Afgrænsningen er valgt, da dette ville belyse et så gennemført generationsskifte som muligt, og det ved hjælp af de tilvalg der er gjort gennem rapporten, vil være muligt at se virksomheden i casen gennem hele processen, fra en mulig omstrukturering til en overdragelse ved generationsskifte.

De afgrænsninger, der er foretaget igennem denne rapport, nævnes nedenfor. Generelt for hele rapporten er, at de tal der benyttes, er nogle som den fiktive cases revisor allerede har udarbejdet. Derfor vil der igennem rapporten ikke blive set på, eller udført konkrete beregninger af diverse værdiansættelser, afgifter, mfl.

Den fiktive virksomhed i casen, er som nævnt en enkeltmandsvirksomhed, som vil kunne omdannes til et selskab. Rapport har dog kun valgt at belyse retsformerne; enkeltmandsvirksomhed, anpartsselskaber, aktieselskaber. Hertil vil holdingselskaber også belyses, da denne struktur kan være relevant for virksomheden AalborgEL, som et led i deres omstrukturering samt generationsskifte og overdragelse heraf. Denne rapport afgrænser sig derfor fra yderligere retsformer.

Derudover vil der i rapporten ikke blive belyst, hvordan et generationsskifte vil kunne ske igennem en fusion, da dette ikke findes relevant for virksomheden AalborgEL. Dette er grundet i, at virksomheden ikke har en anden virksomhed at fusionere med. Hertil vil rapporten også afgrænse sig fra kryds spaltning og lodret spaltning, da disse ikke har relevans for casen omkring AalborgEL.

Som en mulighed ved et generationsskifte ses her på overdragelse af hele eller dele af virksomheden med succession. Derfor gennemgås også betingelserne for overdragelse med succession, her er der dog valgt ikke at blive set på betingelsen vedrørende landbrugsejendomme, da denne ikke findes relevant for AalborgEL og dennes generationsskifte.

I et generationsskifte er værdiansættelsen af virksomheden ift. overdragelse vigtig. Denne har stor indflydelse på, hvordan generationsskiftet kan struktureres og finansieres. For at vurdere hvad en virksomhed skal være opmærksom på ift. værdiansættelse, vil der udelukkende blive

set på værdiansættelsescirkulæret fra 1982 og 2000, samt en ny lovændring som åbner op for skematisk værdiansættelse, som klart vil være relevant for virksomheden AalborgEL.

Da det er valgt, at rapporten ikke forholder sig til beregninger af konkrete værdier, vil der i forbindelse med A/B-modellen ved finansiering af et givent generationsskifte, jf. afsnit 9.1, ikke blive set på de to beregningsmodeller, binomialmodellen og Black-Scholes modellen, disse vil blot nævnes men ikke gennemgået slavisk. Altså vil værdien af A- og B-anparter i virksomheden ikke beregnes.

Dertil skal nævnes, at der ikke ses på alle former for finansieringsmuligheder af et generationsskifte. Her ses udelukkende på A/B-modellen, samt vederlagsfri overdragelse og kontant vederlag. Disse er tilvalgt grundet relevansen for virksomheden i den valgte case, og da Senior og Junior i denne case ønsker at få afdækket, hvordan deres muligheder er for generationsskifte gennem blandt andet gaveoverdragelse. Her ses ikke udtømmende på alle muligheder for finansiering grundet rapportens omfang.

3. Metode og videnskabsteori

Formålet med dette speciale er at foretage en teoretisk gennemgang af de juridiske regler indenfor generationsskifte, samt hvorledes et sådant generationsskifte tilrettelægges og gennemføres bedst muligt. Hertil vil der inddrages en case, for bedst muligt at kunne besvare dette. Den danske lovgivning indenfor dette område vil belyses og tolkes, da dette er helt grundlæggende for gennemførelsen af et generationsskifte i Danmark. Specialet arbejder derfor ud fra juridisk metode og en retsdogmatisk metode tilgang. Den juridiske metode kommer til udtryk i casen, hvor der vil anvendes relevant lovgivning og retspraksis for at finde en løsning på den juridiske problemstilling. Der tages udelukkende udgangspunkt i den gældende ret, det vil sige den lovgivning der allerede er eksisterende, samt relevant når det omhandler generationsskifte. Afhandlingen vil således ikke forsøge selv at opstille hypoteser og udarbejde ny teori. Der benyttes altså primært hard law, som kilder i forbindelse med lovgivning og retspraksis, som er vedtaget af lovgivningsmagten. Det er her den retsdogmatiske metode tilgang kommer til udtryk. Gennem den retsdogmatiske metode analyseres de lege lata, hvorpå gældende ret analyseres. Her skal det nævnes, at der i rapporten hovedsageligt benytter retsområder og lovgivninger, som er både formelle og materielle.

I udarbejdelsen af denne rapport er derudover arbejdet ud fra et retspositivistisk perspektiv, hvortil dette er blandet med hermeneutikken. Her er retspositivismen benyttet som en syn på lovgivningen om, at denne kan være gyldig og korrekt, til trods for den kan være urimelig eller uretfærdig i et givent eksempel. Hvortil hermeneutikken benyttes som en fortolkningsteori, til hvordan diverse lovgivninger, afgørelser, lærebog, m.m. er forstået og arbejdet med.

3.1 Dataindsamling

Da rapporten belyser det selskabsretlige og skatteretlige perspektiv af et generationsskifte, er lovgivninger, gældende svar fra Skat og afgørelser benyttet en del til både teori og analyse igennem rapporten. Her er derfor i særlig grad benyttet primære datakilder her særligt i form af lovgivninger og materiale fra Skat. Derudover er der benyttet sekundære datakilder i form af lærebøger og diverse artikler. Både de primære og de sekundære datakilder benyttes igennem rapporten til at skabe viden omkring teori, samt at analysere denne teori sat i perspektiv til virksomheden AalborgEL, som er rapportens case.

Gennem rapporten er der udvist en kildekritisk tilgang til datakilder. Dette har primært været ved brugen af de sekundære datakilder, når der er søgt efter faglige artikler. Her er set på hvem der har udarbejdet kilde, hvornår den er udarbejdet, samt hvordan disse fortolker på en given teori, praksis eller lovgivning.

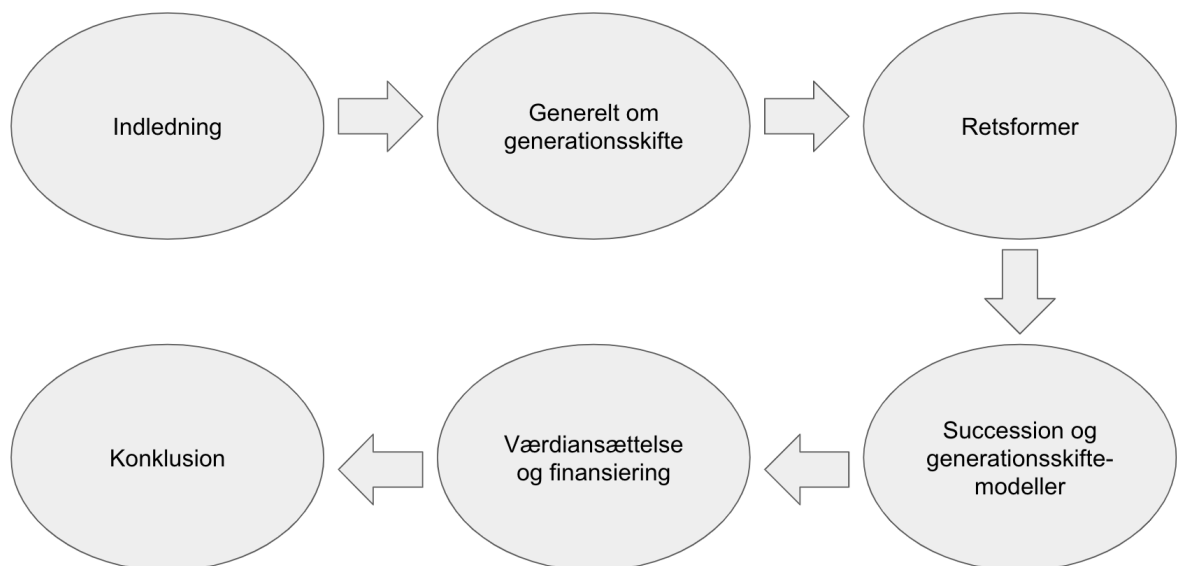
Som nævnt ovenfor i afsnit 3. vedrørende metode og videnskabsteori benyttes der i rapporten primært hard law kilder. Her benyttes hovedsageligt en blanding af gældende lovgivning suppleret med diverse afgørelser og domme. Dette er for bedst muligt at afdække, hvordan ordlyden er i de forskellige lovgivninger, samt hvordan disse benyttes i en særlig afgørelse. Dette er med til at give et bedre grundlag for yderligere analyse, her i forhold til hvordan disse vil have en påvirkning på generationsskiftet i den valgte case omkring AalborgEL.

3.2 Opbygning

Nedenfor præciseres opbygningen i projektet, for at skabe en struktureret og overskuelig læseproces. Indledningsvist vil der være en indledning, der giver en introduktion til emnet,

samt vil beskrive, hvad netop dette speciale vil behandle. Dernæst beskrives problemfeltet med den dertilhørende problemstilling og valgt case. Dernæst et afsnit omkring afgrænsning og metode. Herefter vil der være et afsnit, der præsenterer de indledende og generelle overvejelser ved et generationsskifte - herunder præcisere hvad netop et sådant generationsskifte er. Hertil vil der også kort beskrives forskellige retsformer for at klarlægge relevans af disse i et generationsskifte. I forlængelse af dette, vil de forskellige muligheder ift. omdannelse blive gennemgået.

De næste afsnit vil omhandle succession samt andre relevante generationsskiftemodeller. Disse vil klarlægge hvordan et generationsskifte vil se ud baseret på disse metoder, dertil hvordan AalborgEL vil blive påvirket af de forskellige metoder. I forlængelse af dette, vil de vejledninger der foreligger i forbindelse med værdiansættelse kort belyses. Dernæst vil der blive set på et par finansieringsmuligheder i forbindelse med generationsskiftet i AalborgEL. Afslutningsvis vil der udformes en konklusion til besvarelsen af problemformuleringen.

Figur 1 - Opbygning, egen bearbejdning

4. Hvad er et generationsskifte?

Det er essentielt først at fastlægge, hvad et generationsskifte er, og hvornår der er tale om sådan et. Begrebet generationsskifte anvendes typisk i erhvervsmæssig sammenhæng, når en virksomhed eller et selskab overdrages til den næste generation. Dette kan være i form af en

delvis eller hel overdragelse af virksomheden. Et generationsskifte kan ske af mange årsager. Det kan være der er tale om en familieejet virksomhed og det er derfor naturligt, at virksomheden overdrages til næste generation. Det kan også skyldes pensionering, sikring af virksomhedens fremtid, sygdom eller dødsfald m.m. En sådan overdragelse af virksomheden kan ske til enten familiemedlemmer eller en tredjepart. Her kunne en sådan tredjepart være en fra den tætteste medarbejderkreds. Det vil sige et generationsskifte kan ske i privatsfæren, men der kan også være tale om et erhvervsbetinget generationsskifte (Olesen, 2023, s. 15).

Det er naturligvis altid en mulighed at sælge sin virksomhed til hvilken som helst køber, her gennem en almindelig virksomhedsoverdragelse. Her vil købesummen svare til handelsværdien, da denne skal afspejle virksomhedens reelle værdi, hvorefter der skal betales Skat. Men hvis vedkommende i stedet vælger at overdrage virksomheden til den næste generation, vil de forskellige overdragelsesmetoder give nogle fordele, som kan være med til at lette de skattemæssige konsekvenser (Bie, 2024). Disse behandles nærmere i afsnit 6 og 7. I et generationsskifte er der naturligvis mange både hårde og bløde værdier, som skal bearbejdes og arbejdes med. Her skal både overdrager og modtager af virksomheden igennem generationsskiftet være enige omkring hvordan dette skal forløbe, hvilken pris der skal overdrages til og hvordan hele processen skal udføres.

4.1 Planlægning af generationsskifte

Der er en del praktiske foretagender i forbindelse med en overdragelse, og derfor er det en god ide at starte i god tid - her for at undgå forhastede og uhensigtsmæssige beslutninger. Det er derfor nødvendigt at fastlægge en klar plan for generationsskiftet, for hvis der pludselig opstår sygdom eller dødsfald inden overdragelsen er fuldført, så kan det komplicere processen. I nogle tilfælde kan det derfor være hensigtsmæssigt at oprette testamente for at fastlægge, hvem der skal arve virksomheden, hvis ovennævnte skulle finde sted.

Nogle helt centralt spørgsmål der opstår i forbindelse med forberedelsen til et generationsskifte er, hvad der skal overdrages, hvem skal det overdrages til samt hvornår og hvorfor? Som nævnt tidligere er det nødvendigvis ikke hele virksomheden, der skal overdrages, det kan også være dele af virksomheden. Det er derfor nødvendigt for Senior at vurdere, hvor meget af virksomheden der ønskes at overdrage. Hvordan man vælger hvordan selve overdragelsen skal

finde sted, kan have endeligt betydning for hvem der skal overtage virksomheden. I forbindelse med planlægningen skal det derfor også klarlægges, hvem overdragelsen skal ske til.

Forinden generationsskiftet er det derfor essentielt at klarlægge de bløde værdier, som også er kaldet de strategiske overvejelser. Dette omfatter både Senior og Juniors behov og ønsker til generationsskiftet. På netop dette punkt er det vigtigt at fastlægge, om virksomheden skal føres videre i familien eller sælges til en tredjepart. I casen omkring AalborgEL, ønsker Senior at virksomheden skal fortsætte under Juniors ansvar. I denne forbindelse er en vigtig overvejelse, om Junior besidder de korrekte ledelsesmæssige erfaringer. Men her anses dette ikke som en udfordring, idet generationsskiftet sker over to omgange, og Senior derfor har mulighed for at lære fra sig. Hvis man skal opremse nogle af de vigtigste bløde værdier, der kræver grundig overvejelse ved et generationsskifte, er dette følgende (Generationsskifte i familieejede virksomheder):

- Familiemæssige overvejelser
- Ledelsesmæssige kompetencer
- Tidshorisont

Et generationsskifte sker typisk indenfor familien, hvor f.eks. et forældrepar der ejer en virksomhed, vælger at overdrage den til deres barn. Men hvis det ikke er muligt, eller der ikke er et ønske om dette, så er det også muligt at overdrage virksomheden til et andet familiemedlem eller en betroet tredjemand. Ifølge ABL § 34, er det gennem succession muligt at overdrage til:

1. Børn og børnebørn
2. Søskende, søskendes børn og søskendes børnebørn
3. Samlevende
4. Adoptivbørn og stedbørn
5. Nære medarbejder

Det skal her nævnes, at stedbørn og adoptivbørn ligestilles efter bestemmelsen med naturlige slægtskabsforhold. Desuden er det et krav for samlevende, at vedkommende har haft fælles bopæl med overdrageren to år før overdragelsen finder sted, jf. BAL § 22, stk. 1, litra d. Det skal her også bemærkes, at succession mellem ægtefæller ikke følger ovennævnte

bestemmelse, men her i stedet KSL § 26 B (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession). Succession vil blive uddybet nærmere i afsnit 6.1

Som nævnt kan det være særdeles fordelagtigt at planlægge et generationsskifte i god tid, da det giver ejerne mulighed for at planlægge hvem der skal overtage virksomheden som nævnt ovenfor, men også hvornår virksomheden skal overdrages, samt vilkårene herfor. Senior kan derfor sikre, at virksomhedsoverdragelsen sker som ønsket, og sikre en ordentlig håndtering heraf. Dog kan der til tider også ske generationsskifte hvor det ikke er planlagt – dette kan enkeltvis være ved ejeren død, hvor virksomheden så skal overgå til arvingerne. Her vil boet og et eventuelt testamente være med til at fastlægge, hvem der skal overtage virksomheden. Det kan derfor i nogle tilfælde være relevant for Senior at oprette et testamente, mens vedkommende stadig er i live, for at fastlægge, hvem der skal arve virksomheden i tilfælde af dødsfald. Men som nævnt finder generationsskiftet i AalborgEL sted i levende live.

Hvornår en virksomhed er klar til generationsskifte kræver derfor nøje overvejelser, da der er en del forskellige aspekter der bør i betragtning – her bør et vigtigt aspekt være, hvorfor Senior ønsker at overdrage virksomheden. Er der tale om en frivillig overdragelse, hvor Senior ønsker at overdrage tøjlerne til den næste generation. Eller er der mere tale om en ”tvungen” overdragelse, hvor Senior ser sig nødsaget til at overdrage virksomheden grundet alderdom, sygdom eller noget tredje. I denne forbindelse kan det også være relevant at se på, hvorfor Junior ønsker at erhverve virksomheden. Ønsker Junior at drive virksomheden videre i Seniors ånd, eller ønsker Junior at splitte virksomheden op eller måske endda lukke virksomheden? I AalborgEL ønsker Junior at opretholde så mange af virksomhedens nuværende værdier som muligt. Dette er nogle aspekter der kan være afgørende for en tilfredsstillende virksomhedsoverdragelse og dermed et vellykket generationsskifte (Øvlisen).

Udover de bløde værdier, skal der naturligvis også være styr på de hårde værdier, også kaldet de tekniske overvejelser. Dette indebærer de reelle muligheder i forbindelse med generationsskiftet - herunder både de juridiske, finansielle og skattemæssige aspekter. Her er de vigtigste hårde værdier som følgende:

- Værdiansættelse
- Finansieringsmuligheder
- Hvilke aktiver der skal indgå i generationsskiftet

For at kunne undersøge disse hårde værdier nærmere, vil det være essentielt at kigge på relevante generationsskiftemodeller, værdiansættelsesmetoder og den generelle strukturering af generationsskiftet. Det er her vigtigt at understrege, at både de bløde og hårde værdier har stor betydning for et vellykket generationsskifte.

Altså er der mange overvejelser, når en virksomhed skal indlede og gennemføre et generationsskifte succesfuldt. Hertil er spørgsmålet, hvornår et generationsskifte er sket succesfuldt, og hvad er succeskriteriet. Dette vil være afhængigt af hvilken virksomhed der ses på, de forskellige virksomheder kræver forskellige processer. Samt at overdrager og modtager i den pågældende virksomhed vil have forskellige krav og ønsker til gennemførelsen af generationsskiftet, samt deres fremtidige stilling i forbindelse med virksomheden. For virksomheden AalborgEL er allerede nævnt nogle ønsker fra både Senior og Juniors side til generationsskiftet og den fremtidige proces i dette. Det er vigtigt for gennemførelsen af generationsskiftet, at begge parter finder frem til fælles betingelser for en sådan overdragelse af virksomheden således, at der ikke opstår interessekonflikter undervejs i processen. I afsnit 1.1 listes Senior og Juniors ønsker for generationsskiftet. Idet virksomheden AalborgEL ser ind i en mulig omstrukturering af virksomheden før selve overdragelsen finder sted, er det yderligere vigtigt, at der afstemmes hvilke, ønsker der er for den fremtidige drift af virksomheden, for mere omkring omstrukturering se afsnit 5.3. Hertil kan det nævnes, at Senior og Junior i virksomheden ønsker overdragelsen af to gange, og derfor vil Senior fortsat være en del af ledelsen og virksomhedens dagligdag efter den første del af generationsskiftet. Hvorfor det er vigtigt igennem generationsskiftet at opretholde et godt samarbejde mellem generationerne, samt et godt samarbejde til deres medarbejdere, så disse bemærker overgangen mindst muligt, da både Senior og Junior ønsker at opretholde deres kernemedarbejdere.

Inden generationsskiftet kan finde sted, og en eventuel omdannelse, så er det nødvendigt at have styr på retsformen af virksomheden. Dette vil derfor uddybes i nedenstående afsnit.

5. Retsformer

Definitionen på begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed fremgår ikke af skattelovgivningen, dog kan man finde eksempler herpå i SL § 4. Denne bestemmelse er ikke udtømmende, og der findes derfor ikke ét specifikt svar på, hvordan dette skal afgrænses. Hvordan afgrænsningen

skal ske, er derfor omfattet af praksis. Her foreskriver Skat bl.a. at en erhvervsmæssig virksomhed skal afgrænses over for ikke-erhvervsmæssig virksomhed, altså hobbyvirksomhed (C.C.1.1.1 Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed). Trods den manglede definition for en virksomhed i den danske lovgivning, så har Skat nedskrevet de karaktertræk der beskriver en selvstændig virksomhed:

- *“Selvstændig erhvervsvirksomhed er karakteriseret ved, at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et økonomisk overskud.”*
- *“Virksomheden skal udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode, og virksomheden må ikke være af helt underordnet omfang.”*

Skat skriver, at udtrykket selvstændig erhvervsvirksomhed normalvis forstås som en fysisk persons virksomhed. Dog anses aktieselskaber og anpartsselskaber også i et skatteretligt perspektiv, for at være erhvervsdrivende. Udtrykket “erhvervsdrivende” fremgik tidligere i § 1, stk. 1, i både aktieselskabslovens og anpartsselskabsloven, men man fandt det ikke nødvendigt at gentage i en nugældende selskabslov. Hvis et holdingselskab udelukkende består i form af besiddelse af aktier og anpartar i et eller flere datterselskaber, så vil dette holdingselskab også anses som værende erhvervsdrivende, hvis der anvendes de skatteretlige regler. Alt dette skyldes, at det blev anerkendt i selskabsretten, at visse typer af virksomheder opfylder kravene for at være erhvervsmæssige - her Højesterets dom SKM.2004.297.HR (C.C.1.1.1 Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed).

Før man går i gang med at planlægge et generationsskifte, er det essentielt at få afklaret, hvilken type virksomhed, man har med at gøre. Retsformen har nemlig betydning for generationsskiftet. Nedenfor vil retsformerne; enkeltmandsvirksomheder, anpartsselskaber og aktieselskaber derfor kort præsenteres - hertil også holdingselskaber. Herunder vil muligheden for et generationsskifte forklares i hver retsform, hvortil casen omkring AalborgEL vil inddrages.

5.1 Enkeltmandsvirksomhed

I en enkeltmandsvirksomhed kan der kun være én ejer, dog foreligger der stadig mulighed for at ansætte medarbejdere. En enkeltmandsvirksomhed sætter ikke de store krav til opstart, da det ikke koster noget i startkapital. Derudover er der kun krav om et momsnummer, hvis den momspligtige omsætning er på mere end 50.000 kroner i løbet af en periode på 12 sammenhængende måneder. En del nyetablerede virksomheder vælger derfor at begynde som en enkeltmandsvirksomhed. For denne virksomhedsform er det derfor en fordel, at en sådan virksomhed er nemt at etablere, samt at der intet lovkrav er om offentliggørelse af regnskaber. Det skal dog nævnes, at der ved virksomhed drevet i personligt regi er tale om personlig hæftelse, hvilket vil sige, at vedkommende hæfter med sin personlige formue. Dette kan derfor være en stor ulempe, hvis virksomhedens situation forringes (Hvad kræver det at stifte en enkeltmandsvirksomhed?).

Men når det drejer sig om generationsskifte af en enkeltmandsvirksomhed, så er processen imidlertid ikke helt uden komplikationer. Enkeltmandsvirksomheder kan nemlig være særdeles vanskeligt at dele virksomheden op, da det ofte kan være svært at skelne mellem de virksomhedsrelaterede aktiver og de private aktiver. Dette skyldes, at en enkeltmandsvirksomhed ikke karakteriseres som en selvstændig juridisk enhed, som ellers er tilfældet med selskaber. Den mest hensigtsmæssige løsning, hvis et sådant generationsskifte af enkeltmandsvirksomhed skal finde sted, er at omdanne denne til et selskab. Herefter vil det være muligt at planlægge og foretage generationsskifte på de gængse regler og betingelser for selskaber.

Nedenfor vil det nærmere beskrives hvilke muligheder man har, hvis man vil omdanne en enkeltmandsvirksomhed til et selskab.

5.2 Virksomhedsomdannelse

Når der drives virksomhed i personligt regi, kan man på et tidspunkt få et ønske om at indskyde virksomheden i et selskab - altså at man ønsker at foretage en virksomhedsomdannelse. Dette kan især være tilfældet, hvis man har et ønske om at udvide ejerkredsen eller sammenlægge virksomheden med en anden virksomhed. Årsagerne til virksomhedsomdannelse kan være mange. Som nævnt ovenfor, kan de give udfordringer hvis der skal ske generationsskifte af en

enkeltmandsvirksomhed. Derfor vil det i sådanne tilfælde være fordelagtigt at omdanne virksomheden til et selskab. Det er muligt både at omdanne enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber. En virksomhedsomdannelse foregår således, at alle virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet, hvortil ejeren som vederlag modtaget aktier og anparter i selskabet. Som udgangspunkt er en virksomhedsomdannelse skattepligtig. Det skal dog nævnes, at det også er muligt at foretage en skattefri omdannelse, hvis man anvender reglerne i virksomhedsomdannelsesloven (Larsen, 2024).

Hvis reglerne i virksomhedsomdannelsesloven ikke anvendes, så vil der som nævnt være tale om en skattepligtig virksomhedsomdannelse. En sådan omdannelse vil medføre beskatning for overdrageren, altså vedkommende der ejer den personligt ejede virksomhed. Her skal overdragelsen af aktiver og passiver ske til handelsværdi, altså den forventede værdi man vil kunne få dem for, hvis de skulle sælges på overdragelsestidspunktet - på denne måde har man nemlig mulighed for at opgøre beskatningen. Hertil vil handelsværdierne være selskabets anskaffelsessum. Når disse aktiver og passiver overdrages, vil der til gengæld modtages aktier eller anparter i selskabet (Virksomhedsomdannelse - skattepligtig eller skattefri?, 2021). Selvom det nye selskab overtager alle aktiver og passiver fra den personligt ejede virksomhed, så skal man være opmærksom på, at CVR-nummeret ikke medfølger. Selskabet bliver nemlig en ny juridisk enhed, og skal derfor have sit eget CVR-nummer. Desuden er det en god ide at huske på, hvad ens virksomhed er værd, da virksomheden som minimum skal have midler til at dække startkapitalen i det nye selskab (Madelaire, 2023). Hvad der kræves af startkapital i henholdsvis anpartsselskaber og aktieselskaber, vil blive beskrevet nærmere i afsnit 5.3. og 5.4.

En ulempe ved skattepligtig virksomhedsomdannelse er, at der sker beskatning så snart omdannelsen finder sted. Men til tider kan det også være en fordel at vælge netop denne ordning - for hvis virksomheden alligevel ikke har aktiver af stor værdi, så vil beskatningen lige så heller ikke være stor. Man slipper derfor for at overholde de større krav, man ellers vil skulle overholde, hvis man valgte en skattefri virksomhedsomdannelse. Man undgår derfor en mere krævende og besværlig omdannelse, som måske alligevel ikke ville give de store økonomiske fordele, hvis virksomheden ikke er af høj værdi.

Hvis der i stedet er tale om en skattefri virksomhedsomdannelse, så benyttes reglerne i virksomhedsomdannelsesloven. Denne forudsætter, at den tidligere ejer på tidspunktet for omdannelsen er fuldt skattepligtig jf. KSL § 1, og dertil er hjemmehørende i Danmark jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 1. Ved en skattefri virksomhedsomdannelse skal alle aktiver og passiver i den

pågældende virksomhed overdrages til selskabet, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2. Hvis virksomheden var omfattet af virksomhedsordningen forinden omdannelsen, er det de aktiver og passiver, der var underlagt denne ordning, der skulle overdrages. De aktiver og passiver, som ikke var underlagt ordningen, skal først overdrages når disse anses for et aktiv i virksomheden (C.C.7.2.2 Betingelser for skattefri virksomhedsomdannelse). Alle virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet, senest seks måneder efter slutningen af indkomståret. Dette gælder dog ikke fast ejendom (Madelaire, 2023).

Ved brugen af virksomhedsomdannelsesloven, er der mulighed for at udskyde beskatningen i forbindelse med en virksomhedsomdannelse, indtil de overdraget aktier eller anparter sælges. Formålet er her, at det skattemæssige forhold ikke påvirker muligheden for at tage eventuelle strukturændringer i virksomheden. Den skattefrie omdannelse tager dermed udgangspunkt i successionsprincippet, hvilket betyder at selskabet indtræder direkte i den personligt ejede virksomheds skattemæssige stilling. For at en sådan omdannelse kan finde sted, er der naturligvis en række betingelser i virksomhedsomdannelsesloven der skal opfyldes, her bl.a. om det er et interessentskab eller en enkeltmandsvirksomhed, man ønsker at omdanne, og om man anvender virksomhedsskatteordningen (Virksomhedsomdannelse - skattepligtig eller skattefri?, 2021).

Hvis man derfor generelt set kigger på de to muligheder, så vil en skattepligtig virksomhedsomdannelse medføre færre begrænsninger, da det er muligt at lave en sådan omdannelse hele året, uden at skulle tænke på at overholde tidsrammer. Desuden vil det også give færre bekymringer, da man ikke på samme måde, skal være sikker på at overholde reglerne. Hvis man foretager en skattefri virksomhedsomdannelse, som pludselig ikke viser sig at være skattefri, men derimod skattepligtig, så kan man risikere at modtage en stor regning fra Skattestyrelsen. Det er derfor vigtigt inden virksomhedsomdannelse at afklare, hvad det er man vil, samt hvad der vil give mest mening i det enkelte tilfælde. Nedenfor ses en opsummeret sammenligningen mellem skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse:

Faktor	Skattefri virksomhedsomdannelse	Skattepligtig virksomhedsomdannelse
Skat	Ingen beskatning ved overdragelse	Beskatning af avance på aktiver
Likviditet	Kræver ingen kontant betaling, da skatten udskydes	Kan udløse skatteregning
Opsparet overskud	Overføres til selskabet	Beskattes ved ophør af VSO
Aktiver	Aktiver videreføres til regnskabsmæssig værdi	Aktiver overdrages til handelsværdi
Fleksibilitet	Mindre fleksibilitet	Mere fleksibilitet

Figur 2 - Sammenligning mellem skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse, egen bearbejdning

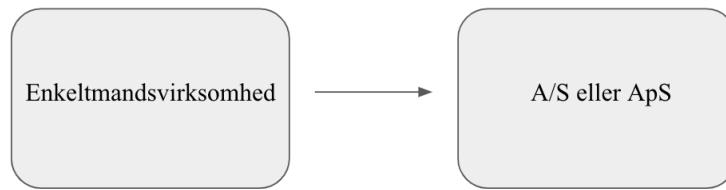
Er der tale om en enkeltmandsvirksomhed, hvor der sker overgang til selskabsform, vil dette typisk finde sted gennem en samlet omdannelse af den personligt ejede virksomhed til et kapitalselskab. Ved selskabsdannelse, hvor der foretages indskud af aktiver fra en personligt ejet virksomhed, betegnes dette som stiftelse ved apportindskud, og vil derfor blive reguleret af SL §§ 35-38 (Olesen, 2023, s. 145). En sådan overgang til selskabsform kan dog også gennemføres ved kontant indskud eller ved erhvervelse af et skuffeselskab, hvor virksomheden efterfølgende overdrages til selskabet. Såfremt stifteren af kapitalselskabet overdrager aktiver til selskabet indenfor en periode på 24 måneder efter stiftelsen, skal denne overdragelse godkendes af selskabets centrale ledelsesorgan.

Ved stiftelse af kapitalselskaber, herunder aktieselskaber og anpartsselskaber, ved apportindskud, så skal der udarbejdes stiftelsesdokument, vedtægter, åbningsbalance og vurderingsberetning. Som udgangspunkt får stiftelsen retsvirkning fra det tidspunkt hvor stiftelsesdokumentet underskrives, men det kan også fastsættes til et fremtidigt tidspunkt. Hvis stiftelse alene sker ved kontant stiftelse, kan retsvirkningen tillægges et fremtidigt tidspunkt, dog maksimalt op til 12 måneder efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet jf. SL § 40, stk. 4. I tilfælde af en stiftelse, der kombinerer apportindskud og kontantindskud, kan virkningstidspunktet højst fastsættes til 2 uger efter underskrivelsen. Uanset stiftelsesform skal stiftelsen anmeldes til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter stiftelsesdokumentet underskrives jf. SL § 40, stk. 1. Overholdes denne frist ikke, vil stiftelsen bortfalde (Olesen, 2023, s. 146).

Som nævnt i afsnit 1.1 er virksomheden AalborgEL en enkeltmandsvirksomhed. Senior har som beskrevet et ønske om at overdrage sin virksomhed til Junior, her over en længere periode. Da virksomheden er en enkeltmandsvirksomhed, kan det være svært at gennemføre et generationsskifte, da det kan være kompliceret at opdele virksomhedens aktiver i henholdsvis private og erhvervsmæssige aktiver. Det vil derfor være essentielt at omdanne virksomheden til et ApS eller A/S - hvilke krav og betingelser der er til stiftelse af disse beskrives i de nedenstående afsnit. Som nævnt ovenfor, at det muligt at gennemføre en virksomhedsomdannelse skattefrit. Hvis Senior har ønske om dette, så skal reglerne i virksomhedsomdannelsesloven overholdes. Hovedprincippet i VOL er, at man kan undgå beskatning af f.eks. goodwill og opsparet overskud, når man overfører en personligt ejet virksomhed til et selskab. Kravet er dog her, at omdannelsen skal ske til et nystiftet selskab, hvilket er det Senior ønsker, da han forinden generationsskiftet kun er ejer af enkeltmandsvirksomheden. Derudover skal Senior overdrage alle aktiver og passiver, hvilket vil sige, at hele virksomheden skal overdrages til selskabet - vederlaget for omdannelsen skal nemlig være aktier i selskabet. Hertil skal Senior huske, at omdannelsen seneste skal finde sted den 30. juni i året efter indkomstårets udløb. Det er også her, at selskabet seneste skal være stiftet, samt der skal være udarbejdet en åbningsbalance.

Fordelen for AalborgEL ved en skattefri virksomhedsomdannelse er, at beskatningen udskydes, således at de skattemæssige forhold ikke vil have en påvirkning på eventuelle strukturændringer, som der ellers kan ske i forbindelse med et generationsskifte. Hvis Senior i AalborgEL anvender virksomhedsordningen, kan han overdrage sin virksomhed til et nystiftet anpart- eller aktieselskab den 1. januar 2026. Såfremt alle betingelser i VOL er overholdt, så kan Senior således undgå beskatning af et tidligere opsparet overskud i virksomhedsordningen.

AalborgEL kan dog også vælge at foretage en skattepligtig virksomhedsomdannelse. Hertil er det ikke et krav, at AalborgEL skal overdrages som en helhed, samt at der er mulighed for at overdrage virksomheden til et selskab hvor ejeren ikke ejer hele selskabet - det vil sige at der er mere end en ejer af det nye selskab. Derudover kan en skattepligtig omdannelse ske når som helst, da der ikke er tale om en skatteudskydelse. Hvis AalborgEL derfor vælger at foretage omdannelsen i efteråret 2025, og ikke har anvendt virksomhedsordningen, så vil omdannelsen være skattepligtig, og dermed vil beskattes som ved et almindelig salg af virksomheden. Det vil sige, at goodwill og bygninger vil blive beskattet med det samme. De aktiver, der overdrages til selskabet, anses som købt til handelsværdien.

Figur 3 - Virksomhedsomdannelse af en enkeltmandsvirksomhed, egen bearbejdning

5.3 Anpartsselskab (ApS)

Et anpartsselskab kan stiftes af én eller flere anpartshavere, og der skal årligt udarbejdes et regnskab efter årsregnskabsloven, der offentliggøres på cvr.dk. Hvis man ønsker at oprette et anpartsselskab, så er der krav om startkapital på 20.000 kroner (2025). Dette kan enten være med egen formue eller i form af indskydende aktier, man har til hensigt at anvende i virksomheden. Der kan dog også være et helt andet alternativ. Eksempelvis kan det være at man ejer en enkeltmandsvirksomhed, som man i stedet ønsker at ændre til et anpartsselskab, og dennes værdi derfor bliver indskudt i anpartsselskabet. Her vil der være tale om en virksomhedsomdannelse, som nævnt ved enkeltmandsvirksomhed i afsnit 5.1. Her skal man dog gøre brug af en uddannet revisor, der skal hjælpe med at vurdere værdien af aktiverne. Man skal huske på, at disse aktiver skal have relevans for virksomheden, da en privat anvendelse af disse vil få skattemæssige konsekvenser. Fordelen med et anpartsselskab er, at der er tale om begrænset hæftelse. Det vil sige, at ejeren eller ejerne kun hæfter med den indskudte startkapital (Hvad er der af krav, når du vil stifte et ApS?, u.d.).

Et generationsskifte i et anpartsselskab er typisk lettere at gennemføre, end det er i en enkeltmandsvirksomhed, som beskrevet ovenfor. Dette er grundet, at et ApS er en selvstændig juridisk enhed med begrænset hæftelse. Det er derfor både muligt at overdrage anparter ved salg, som gave eller arv, eller overdrage gennem skattemæssig succession. Da der her kan være flere ejere, er det en god ide at klarlægge ejerstrukturen og en ejerftale, der skal være med til at regulere hvordan et generationsskifte håndteres. Derudover kan det også til tider være nødvendigt med et testamente, der kan være med til at sikre, hvordan virksomheden skal fordeles efter ejerens ønske ved et eventuelt dødsfald.

Hvis virksomheden AalborgEL dermed skal omdannes forinden generationsskiftet, så vil et anpartsselskab være essentielt, da der kun er krav om en startkapital på 20.000 kroner. Således at AalborgEL bliver til AalborgEL ApS.

5.4 Aktieselskab (A/S)

Et aktieselskab er på mange måder det samme som et anpartsselskab, dog er der en del flere regler forbundet med driften. Alle aktieselskaber skal have en bestyrelse og en direktion, og anses typisk som et mere seriøst og professionelt foretagende. Der kan være flere ejere i et aktieselskab, og her hæfter hver aktionær begrænset. Startkapitalen for sådan et selskab er 400.000 kroner, og dette gælder også, hvis man ønsker at omdanne en enkeltmandsvirksomhed eller en anden virksomhedstype til et aktieselskab. Den høje startkapital kan på nogle punkter anses som en fordel, da det sender et signal om, at der er tale om en stærk og solid virksomhed. Ved et aktieselskab skal der også årligt udarbejdes et regnskab efter årsregnskabsloven, der offentliggøres på cvr.dk, samt stiftelseskapitalen skal godkendes af en revisor, advokat eller bank. Et generationsskifte af et aktieselskab kan også ske via salg, gave, arv eller succession som ved et anpartsselskab (Hvad siger reglerne, hvis du gerne vil stifte et A/S?, u.d.).

Hvis AalborgEL i stedet ønskes omdannet til et aktieselskab, så vil det ikke blot kræve en højere startkapital, men der vil også være krav om en bestyrelse og direktion. Det vil derfor være mere komplekst at omdanne virksomheden til et aktieselskab frem for et anpartsselskab.

5.5 Holdingselskab

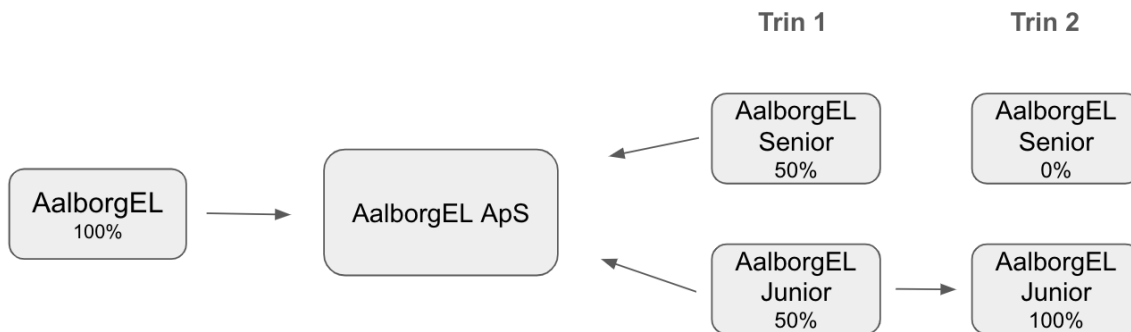
Når der drives virksomhed i selskabsform, det vil sige et anpartsselskab eller et aktieselskab, så kan det være relevant at etablere et holdingselskab, der skal eje driftsselskabet. Holdingstrukturen vil nemlig i et generationsskifte gøre det muligt at overdrage anparter eller aktier skattefrit til den nye generations holdingselskab. Dog er det et krav, at holdingselskabet er etableret mindst tre år forud for salget, før det er muligt at foretage skattefrit salg af aktier. Holdingselskaber giver mulighed for gradvis overdragelse af aktier eller anpart til den næste generation, hvilket kan være en fordel i planlægningen af et generationsskifte. Ved gradvis overdragelse over tid, kan skatten minimeres, og generationsskiftet kan derfor finde sted uden stor økonomiske byrder for de involverende parter (Jordy, u.d.). Det skal dog bemærkes, at et

holdingselskab ikke kan stå alene i forberedelsen til et generationsskifte. Så hvis der er tale om en enkeltmandsvirksomhed der skal omdannes til et selskab, så er det ikke tilstrækkeligt kun at etablere et holdingselskab - men enkeltmandsvirksomheden skal også enten omdannes til et ApS eller A/S. Det skal dog nævnes, at det ikke er muligt at foretage overdragelse med succession i et holdingselskab. Dette er grundet, at et holdingselskab i overvejende grad drives baseret på passiv kapitalanbringelse, da det udelukkende har til formål at eje finansielle aktiver i form af datterselskabsaktier. Hvis der derfor er tale om overdragelse med succession, er det ikke nødvendigt at stifte et holdingselskab, da overdragelsen blot sker fra selve anparts- eller aktieselskabet (C.B.2.12.1 Familieoverdragelse med succession). Det skal derfor vurderes i den konkrete situation, om det giver mening at stifte et holdingselskab eller ej.

Et holdingselskab har som nævnt til formål at eje andele i andre selskaber, og derfor kan et holdingselskab ende med at gå under betegnelsen pengetank (Pengetank, 2025). Man skal derfor være opmærksom på, at hvis holdingselskabet efterfølgende bliver en pengetank, altså at der er tale om passiv kapitalanbringelse, så vil pengetankreglen jf. ABL § 34 træder i kraft. Dette er uddybet nærmere i afsnit 6.3. Hvis man derfor efterfølgende har et ønske om f.eks. at foretage en skattefri aktieombytning, så kan man risikere at dette underkendes. Dette har derfor en væsentlig betydning, og vil uddybes nærmere i afsnit 7.1.

Men hvordan vil det egentlig se ud med en holdingstruktur i casen AalborgEL. Som nævnt tidligere, skal enkeltmandsvirksomheden forinden generationsskiftet omdannes til enten et ApS eller A/S. Denne omdannelse vil medføre, at Senior nu ejer 100 pct. af aktierne/anparterne i driftsselskabet. Hertil kan det være relevant at oprette et holdingselskab, AalborgEL Senior, hvor Senior via f.eks. skattefri aktieombytning kan bytte aktier i driftsselskabet med aktier i holdingselskabet. Det er her man skal være ekstra opmærksom på pengetankreglen. Desuden skal Senior være opmærksom på, at holdingselskabet skal være stiftet tre år forud for salget, eller kan det ikke foretages skattefrit. Efter denne omdannelse og stiftelse af holdingselskabet fra Seniors side, så vil det være optimalt at Junior også stifter et holdingselskab, AalborgEL Junior. Dette vil gøre det muligt for Junior gennem AalborgEL Junior at købe 50 pct. af aktierne i driftsselskabet fra AalborgEL Senior. På et senere tidspunkt kan AalborgEL Junior så købe de resterende 50 pct. af aktierne. Fordelen ved at benytte en holdingstruktur på begge sider er, at man lettere kan udlodde midler skattefri mellem driftsselskabet og holdingselskaberne.

Nedenfor er virksomhedsomdannelsen og stiftelsen af holdingselskaberne illustreret i en figur. Først finder omdannelsen fra enkeltmandsvirksomhed til et anpartsselskab sted. Dernæst har vi de to trin i generationsskiftet, hvor der heldigvis vil blive overdraget 50 pct. af selskabet hver gang. I trin 1 ejer Senior og Junior 50 pct. hver, hvor det i trin 2 er Junior, der ejer 100 pct. af selskabet.

Figur 4 - Virksomhedsomdannelse og stiftelse af holdingselskaber, egen bearbejdning

6. Successionsprincippet

Ønskes der at benytte succession til et generationsskifte til et barn, som vil være tilfældet for AalborgEL kan det som nævnt i afsnit 6.1 ske af både anparter i en personlig ejet virksomhed men også af kapitalandele i et selskab. Dette vil være tilfældet, hvis Senior omdanner virksomheden AalborgEL til AalborgEL ApS inden generationsskiftet. Her ses både på overdragelse med succession af personligt ejet virksomhed og selskab, da begge disse successionsmuligheder belyses, da begge overdragelser potentielt kan være en mulighed for den fiktive virksomhed AalborgEL. Her vil der udelukkende blive set på overdragelse med succession til børn, da det udelukkende er dette der findes relevant for virksomheden AalborgEL, da Senior ønsker at overdrage til hans søn Junior.

Generationsskifte, som denne rapport belyser, kan ske gennem overdragelse med succession. Her kan der med succession både overdrages aktier, anparter, andelsbeviser, konvertible obligationer, m.fl., jf. ABL §1, stk. 1, 2, og 3, se også afsnit 6.1.1. - hvis betingelserne for succession er opfyldt. For virksomheden AalborgEL betyder det, at Senior kan overdrage en andel af virksomheden til Junior. Altså vil Senior med succession kunne overdrage de 50 pct. af virksomheden, som ønsket og nævnt i afsnit 1.1.

Selve begrebet succession betyder: “*at indtræde i stedet for noget andet*” (Hvad er succession?). Konkret ved en virksomhedsoverdragelse, som er tilfældet ved et generationsskifte af virksomheden AalborgEL betyder det, at Junior vil overtage nogle andele af virksomheden, og dermed også overtage de skattemæssige forpligtelser. Det vil sige, at Junior efter den første del af generationsskiftet vil have de skattemæssige forpligtelser for 50 pct. af virksomheden, hvor Senior vil have de resterende 50 pct. Efter den anden del af generationsskiftet, vil Junior have de skattemæssige forpligtelser for hele virksomheden, da Senior vil have overdraget hele virksomheden til Junior.

Succession vil være muligt for virksomheden AalborgEL både som overdragelse af en personligt ejet enkeltmandsvirksomhed, her primært omfattet af reglerne i KSL § 33C. Derudover vil overdragelse med succession være muligt i selskabsregi, hvis virksomheden er blevet omstruktureret til et anpartsselskab forinden generationsskiftet - her vil denne overdragelse være omfattet af ABL § 34. Hertil skal det dog nævnes, at regler minder meget om hinanden, og ABL § 34 ofte henviser til KSL § 33C. Her vil formålet med ABL § 34 være at give familier, som ejer et selskab, samme muligheder for overdragelse (Olesen, 2023, s. 91).

Når man ser på en overdragelse med succession, er det vigtigt for Senior og Junior at have i tankerne, at dette udelukkende kan finde sted, hvis der foreligger en avance. Det er nemlig ikke muligt at succederes i tab (Olesen, 2023, s. 67).

Når Junior indtræder i Seniors skattemæssige stilling, her i forbindelse med den andel af AalborgEL som Junior overtager, vil Junior altså anses som at have købt andelen til samme pris og på samme tidspunkt som Senior. Dette betyder, at Senior ikke vil blive beskattet af en eventuel aktieavance, men beskatningen vil i stedet tilfalde Junior den dag han afstår andelen, dette jf. ABL § 34, stk. 2. Hertil skal det nævnes, at successionen udelukkende har gevinsten på andelene. Successionen omfatter derfor ikke afgiften eller skatten af en potentiel gave, hvis der overdrages igennem en gave, se afsnit 9.2 for uddybning af gaveafgift m.m.

Succession er en mulighed i et generationsskifte, da succession er begrænset af personkredsen. Det er altså ikke alle som kan modtage eller erhverve igennem en overdragelse med succession. Som nævnt i afsnit 4, der kan overdrages med succession til følgende: børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn og en samlever. For virksomheden AalborgEL er overdragelse med succession derfor muligt, da tilfældet her vil være overdragelse til barn, og derfor foreligger der tvivl om, at denne er en del af personkredsen jf. ABL § 34 og KSL §

33C - her uanset om der er tale om overdragelse af personligt ejet virksomhed eller et selskab. Hertil skal det nævnes, at disse lister er udtømmende, hvorfor det ikke er muligt at succedere til en person, som ikke lever op til betingelserne i disse bestemmelser. Endnu et krav til modtager af overdragelsen af anparten, her Junior er, at denne person er fuld skattepligtig i Danmark, jf. KSL § 1. Junior er udelukkende skattepligtig i Danmark, og vil derfor ikke være ramt af en skattepligt i udlandet, dobbeltbeskatning eller diverse dobbeltbeskatningsoverenskomster. Havde dette været tilfældet, ville man se på betingelserne i KSL § 2, stk. 1 nr. 4 og ABL § 34, stk. 3.

Når Senior og Junior skal beskattes af generationsskiftet, her en eventuel overdragelse med succession, ses der på forskellige lovgivninger. For Senior som i virksomheden AalborgEL vil være overdrager, vil han jf. ABL § 34, stk. 2, 1. pkt. ikke blive beskattet på overdragelsestidspunktet af en eventuel gevinst. Her nævner denne lovgivning, nogle konsekvenser for modtageren af overdragelsen, her Junior, hvilket vil blive gennemgået senere. Hertil skal nævnes, at KSL § 33 C, kommer frem til samme regelsæt som ABL § 34 vedrørende gevinst og tab. For tab henvises til KSL § 33C, stk. 4

Skulle der kontra en gevinst på anparterne i stedet konstateres et tab på disse, så vil det ikke være muligt at overdrage med succession, jf. ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33C, stk. 4. Dette vil også blive gennemgået i afsnit 6.1, hvor betingelser for generationsskifte med overdragelse med succession benyttes. Her vil Senior i stedet have andre muligheder ved et eventuelt tab på disse anparter. Her vil ABL § 13 og ABL § 13 A benyttes, hvilke begge omhandler tab ved afståelse af aktier. Her foreskriver ABL § 13, at dette eventuelle tab vil kunne fradrages i Seniors skattepligtige indkomst, hvis disse anparter ikke er optaget til handel på et regulært marked. Er dette ikke tilfældet, vil disse behandles efter ABL § 13 A, jf. ABL § 13, stk. 2. Her foreskriver ABL § 13 A, at tab ved afståelse af aktier, som er optaget til handel på dette regulære marked, kan fradrages i summen af indkomstårets udbytter og gevinster. Således at det tab, som kan fremkomme, fratrækkes en anden eventuel gevinst som der har været på disse i årets løb. Her skal der dog nævnes nogle betingelser for de gevinster og udbytter der må fratrækkes i. Konkret står der i ABL § 13 A, at:

“....Tab kan dog kun fradrages i udbytter og gevinster, der vedrører aktier optaget til handel på et reguleret marked, hvor en eventuel gevinst er omfattet af § 12, i udbytter og nettogevinster, der vedrører aktier optaget til handel på et reguleret marked, hvor en eventuel gevinst er omfattet af § 19 B, og i udbytter, der vedrører aktier omfattet af § 44. Endvidere kan tab kun fradrages i udbytter og gevinster, der er aktieindkomst, jf. personskattelovens § 4 a. (Aktieavancebesækningsloven).”

Altså kan et eventuelt tab ved overdragelsen kunne fratrækkes i Seniors aktieindkomst jf. ABL § 13 og § 13A, ligesom hvis disse havde været solgt til en tredjepart. Konstateres et sådan tab ved overdragelsen skal en salgssum anvendes, dette vil være den værdi som benyttes til beregning af en eventuel gaveafgift eller indkomstskat. Sker overdragelsen ikke ved en vederlagsfri overdragelse - en gave, anvendes værdien i handel på overdragelsestidspunktet. For mere om overdragelse ved gave ses afsnit 9.2.

Dertil vil der for overdragen, her Senior, være en underretningspligt. Denne udspringer fra ABL § 34, stk. 4, som er jf. KSL § 33C, stk. 7. Dette betyder, at Senior vil have underretningspligt til told- og skatteforvaltningen om, at overdragelse har fundet sted, og at Junior vil indtræde i Seniors skattemæssige stilling for de overdragne anparter, her vil dette i starten ved det første generationsskifte være 50 pct. af anparterne. Hvortil efter det andet generationsskifte ved Seniors pension vil være Junior, som er ansvarlig for 100 pct. af virksomheden og derfor har den fulde skattemæssige stilling. Dette er derfor vigtigt, at dette oplyses til told- og skatteforvaltningen til rette tid. Her vil den rette tid være senest i forbindelse med indgivelsen af Seniors selvangivelse, jf. KSL § 33 C, stk. 7. Altså vil der for Senior være mulighed for ikke at blive beskattet af en gevinst på denne overdragelse, samt det vil være muligt at kunne fratrække et tab i aktieindkomsten. Derfor vil generationsskifte med overdragelse med succession for Senior være en særdeles positiv overdragelsesform, da han ikke vil blive negativt ramt af en beskatning.

Skulle der ved en overdragelse af et selskab ske, at det kun er en del af ejerbesiddelsen som overdrages - som er tilfældet i virksomheden AalborgEL - så vil der laves en opgørelse af disse anskaffelsestidspunkter og anskaffelsessummer, som er de resterende i porteføljen, jf. ABL § 26, stk. 6.

Ser vi derimod på retsvirkningen for Junior, vil der også ses på ABL § 34, stk. 2, hvor ordlyden er sat ind ovenfor. Her beskrives i ABL § 34, stk. 2, pkt. 2, at erhververen af anparterne - her Junior - vil indgå i den skattemæssige stilling ved overdragelsen af anparterne fra Senior. Det betyder også, at Junior indtræder til købesum på købstidspunkt for overdragelsen, hvilket også betyder, at han også overtager en eventuel udskudt skat på anparterne. Altså vil den latente skatteforpligtelse ikke frafalde, men i stedet udskydes til det tidspunkt, hvor Junior eventuelt vil afstå disse anparter - han vil her træde ud af den skattemæssige stilling, og vil derfor her blive beskattet af overdragelsen. Hertil skal nævnes, at hvis Junior en dag vil stå i en situation, hvor han ønsker at sælge disse anparter, og dette sker uden succession, vil den udskudte avance, som Junior har fået, blive skattepligtig på salgstidspunktet. Et eksempel på dette kunne være, at hvis Junior en dag får en arving, som skal overtage virksomheden AalborgEL ved et generationsskifte, og dette ikke sker ved en overdragelse med succession - så vil Junior blive beskattet af hans avance på salgstidspunktet, hvilket så ville være ved overdragelsen. Dette kunne også være et almindeligt regulært salg til en tredjeperson.

Som nævnt vil Senior kunne fradrage et eventuelt tab på anparterne i hans aktieindkomst. For Junior vil et tab på anparterne ved overdragelsen betyde, at alt tab der har været på anparterne i indkomståret for overdragelsen med succession i generationsskiftet, ikke vil kunne modregnes i en eventuel gevinst ved et salg af disse anparter. Her vil indkomståret for overdragelsen med succession være år 2024, da Senior og Junior ønsker generationsskiftet i år 2025. Dette jf. ABL § 34, stk. 4, som jf. KSL § 33C, stk. 4, som lyder:

“Erhververen kan ikke fratrække underskud fra indkomstår før erhvervelsen i fortjeneste ved overdragelse af virksomheden” (Kildeskatteloven)

Når der udføres en overdragelse med succession, vil der både ved overdragelse af den personligt ejet virksomhed og ved kapitalandele i et selskab skulle afgives meddelelse til Skat herom. Denne meddelelse skal ved overdragelse ved personlig ejet virksomheder jf. KSL § 33C, stk. 7 foretages senest ved indgivelsen af overdragerens selvangivelse. Hvortil meddelelsen ved overdragelse af kapitalandele i et selskab skal ske senest ved indgivelse af overdrager oplysninger til Told- og Skatteforvaltningen, jf. SL § 2, jf. ABL § 34, stk. 4. Altså vil det her i begge tilfælde være Senior, som vil have ansvaret for indgivelsen omkring overdragelsen med succession. Sker denne indgivelse ikke i tide, så vil Skat kunne kræve en bevisbyrde for, at denne overdragelse er sket med succession (Olesen, 2023, s. 72). Det er derfor vigtigt, at hvis Senior og Junior ønsker at gennemføre generationsskiftet med succession,

at Senior for meddelt korrekt og i tide til Skat, således der ikke vil være en unødigt risiko forbundet med overdragelsen.

Den mest almindelige form for overdragelse med succession er ved et fuldt vederlag, en gave eller en kombination af disse to. Vælger man at overdrage med hel eller delvis gave er der ved successionen mulighed for, at den latente skat fradrages i overdragelsessummen, eller der kan kompensere ved benyttelse af en passivpost (Olesen, 2023, s. 78). For mere om gaveoverdragelse, latent skat og passivpost se afsnit 9.2.

Ved værdiansættelse af et sådant generationsskifte med succession til børn, vil udgangspunktet altid være, at der overdrages til handelsværdien, jf. BAL § 27, stk. 1 og KSL § 33C, stk. 3 ved overdragelse af den personligt ejet virksomhed, hvortil ABL § 34 vedrørende overdragelse af kapitalandele henviser til KSL § 33C. Derudover vil værdiansættelse skulle ske jf. værdiansættelsescirkulæret 1982 og 2000 (Olesen, s. 85). For mere om de enkelte værdiansættelsescirkulærer, se afsnit 8. Her skal dog ved værdiansættelse af en gave ved overdragelse med succession tages højde for den latente skat.

6.1 Hvilke aktier og anparter kan overdrages ved succession?

I afsnit 6 er præciseret de regler og betingelser der skal overholdes for, at det er muligt at overdrage aktier og anparter i en virksomhed ved brug af succession. Succession medfører, som beskrevet, muligheden for at overdrage aktier/anparter uden der sker beskatning hos overdrager - dog kun hvis overdragelsen finder sted indenfor den beskrevne personkreds, se afsnit 6. Som udgangspunkt kan alle aktier og anparter, der er omfattet af aktieavancebeskatningsloven, overdrages med succession, hvis de naturligvis opfylder betingelserne. Der kan overdrages aktier i aktieselskaber, jf. ABL § 1, stk. 1, samt anparter i anpartsselskaber, jf. ABL § 1, stk. 2. Et generationsskifte kan som beskrevet tidligere, ske ved én fuld overdragelse af hele virksomhedens aktier eller anparter. Det er dog også muligt at foretage et mere glidende generationsskifte, hvor overdragelsen sker over flere år, og dermed overdrages aktier og anparter over tid.

Dette glidende generationsskifte vil som udgangspunkt finde sted i virksomheden AalborgEL, da Senior og Junior ønsker at den fulde overdragelse af virksomheden sker gennem

to generationsskifte processer. Derfor vil der her ske en delvis overdragelse af virksomheden, altså en overdragelse på 50 pct. af anparterne i virksomheden AalborgEL, fra Senior til Junior.

Som udgangspunkt kan alle de aktiver, der er omfattet af erhvervsmæssig virksomhed, overdrages med succession - dog med visse undtagelser. Disse bestemmelser er reguleret i KSL § 33 C. Eksempler på sådanne aktiver kan være afskrivningsberettigede bygninger, maskiner, inventar og driftsmateriel samt varelager. Det skal dog nævnes, at overdragelse af aktier og anparter ikke anvender denne bestemmelse, men at det i stedet er KSL § 34 der anvendes. Denne indeholder de samme betingelser som KSL § 33 C, nemlig at der ikke sker beskatning hos overdragerne.

Et generationsskifte kan udover at ske med succession af overdragelse af aktier eller anparter i en virksomhed, ske med overdragelse af kapitalandele. Dette vil altså være kapitalejers mulighed for at overdrage kapitalandele i en selskabs drevet virksomhed, på samme måde som successionen af en personligt ejet virksomhed, da der også overdrages til familiekredsen. Ved AalborgEL vil dette være, hvis Senior omdanner virksomheden fra en enkeltmandsvirksomhed til eksempelvis et anpartsselskab, som omtalt i afsnit 5.3. Hvor hjemlen til overdragelse af personligt ejet virksomhed findes i KSL § 33 C, findes hjemlen til overdragelse af kapitalandele i den selskabs drevne virksomhed i ABL § 34. Her er formålet med ABL § 34, at stille virksomheder som drives i selskabsform i en situation, hvor de på samme vilkår som ved en personligt ejet virksomhed kan overdrage til familiekredsen med succession. Her findes i ABL § 34 betingelser for, hvornår denne overdragelse kan finde sted. Se afsnit 6.2 for generelle betingelser for generationsskifte med overdragelse med succession.

Ser man på virksomheden AalborgEL vil succession her både være en mulighed i form af overdragelse aktier/anparter eller kapitalandele. Her vil selve overdragelse være afhængig af, om virksomheden vælger at blive omdannet til et selskab forinden generationsskiftet og selve virksomhedsoverdragelsen fra Senior til Junior. Her vil succession dog både være en mulighed, hvis virksomheden forbliver en enkeltmandsvirksomhed, men også hvis virksomheden omdannes til et selskab.

6.2 Betingelser for succession

Ønskes der at overdrage hele eller en del af virksomheden AalborgEL med succession ved generationsskiftet, skal følgende betingelser være opfyldt, jf. C.B.2.13.1 vedr. familieoverdragelse med succession. Disse betingelser udspringer fra ABL § 34, som foreskriver, at der kan overdrages aktier ved benyttelse af succession i levende live, hvis betingelserne af denne bestemmelse er opfyldt.

Betingelserne indebærer en *minimumsgrænse*, hvilket betyder, at aktieoverdragelse som minimum skal udgøre 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 2. Konkret for virksomheden AalborgEL, samt Senior og Junior betyder dette, at når Senior overdrager en anpart af virksomheden til Junior, vil denne overdragelse have en værdi på minimum 1 pct. af anpartskapitalen. Da vi allerede kender anpartskapitalens værdi, da denne er bestemt af revisor til 125.000 kr., jf. bilag 1, vil dette betyde, at Senior i en overdragelse med succession skal overdrage minimum 1 pct. af anpartskapitalen her svarende til minimum en værdi af 12.500kr. Dog er denne betingelse for virksomheden AalborgEL nem at indfri, da både Senior og Juniors ønske, at overdragelsen vil indebære halvdelen af virksomheden, altså svarende til 50 pct. af anpartskapitalen.

Hertil skal det nævnes, at der ved overdragelse med succession i et generationsskifte kan overdrages til mere end én person. Eksempelvis kunne det være, at Senior ville overdrage en del af virksomheden til Junior og en del til en potentiel anden søskende. Her vil en samlet overdragelse til flere modtagere ses som flere overdragelser, hvor hver enkelt overdragelse derfor ville skulle leve op til minimumskravet (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession).

En anden betingelse er *investeringsselskaber*. Denne dækker over, at nogle aktier ikke kan overdrages med succession, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 4. Denne foreskriver, at aktier som er omfattet af ABL § 19 B og ABL § 19 C, altså ikke kan overdrages med succession ved et generationsskifte.

Den tredje betingelse for, at der kan overdrages anparter ved succession ved et generationsskifte, er *gevinstkravet*. Dette indebærer, at der kun kan succederes i en gevinst, jf. ABL § 34, stk. 4, som her henviser til KSL § 33C, stk. 3. Altså kan der ikke succederes, hvis det konstateres ved overdragelsen, konstateres et tab. I sådan et tilfælde, hvor der konstateres tab, vil overdrageren kunne foretage et skattemæssig tabsfradrag, altså vil tabet kunne fradrages

i den skattepligtige indkomst. Hvilket vil være på samme vilkår, som hvis der var blevet solgt til en anden person, jf. KSL § 33C, stk. 3. Denne foreskriver derudover, at salgssummen her vil være den værdi, som ved erhvervelsen lægges til grund for eventuel gaveafgift eller indkomstskat, og beregningen af disse. Skulle erhververen i dette tilfælde ikke være gaveafgifts- eller skattepligtig, vil værdien på den overdragende aktie være værdien ved overdragelsen. Erhververen skal efter bestemmelsen af værdiansættelsen anvende værdier som skattemæssig anskaffelsessum. Dette betyder også, at jf. KSL § 33C, stk. 3, vil erhververen ikke overtage den skattemæssige stilling på dette aktiv.

Konkret for virksomheden AalborgEL vil en tabssituation ved overdragelsen betyde, at Senior vil kunne fradrage dette i hans skattepligtige indkomst. Hvortil vil Junior skulle anvende værdien som skattemæssig anskaffelsessum.

Den fjerde betingelse er *passiv kapitalanbringelse*. Dette indebærer i det store hele, at selskabet i overvejende grad ikke må bestå af passiv kapitalanbringelse, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3. Altså vil det ikke være muligt at overdrage med succession, hvis selskabet består overvejende af passiv kapitalanbringelse. Dette bliver bestemt i ABL § 34, stk. 6. Hertil kan derfor ses på om selskabet vil være en pengetank. For mere omkring pengetankreglen se afsnit 6.3. Her vil betingelserne for at virksomheden er en pengetank være indtægtskriteriet og aktivkriteriet. Altså er det en vurdering, som tages ud fra indtægterne i virksomheden samt dennes balance (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession).

Betingelserne som ovenstående vil ikke have den store effekt på generationsskiftet i virksomheden AalborgEL, hvis denne eller dele af den overdrages ved benyttelse af succession. Dette skyldes, at minimumskravet automatisk vil være opfyldt, i det både Senior og Junior ønsker, at halvdelen af virksomheden skal overdrages ved generationsskifte. Dertil ses virksomheden ikke som et sted for anbringelse af passiv kapital, og ses derfor ikke som en pengetank, ej heller handles der med investeringsforeningsbeviser. Virksomheden AalborgEL skal dog, hvis denne løsning vælges, være opmærksomme på gevinstkravet og betingelsen om, at der ikke må være tab ved overdragelsen, og hvordan en sådan situation i så fald ville udfolde sig.

Til disse beskrevne betingelser findes også undtagelser. Her vil det betyde, at der i visse tilfælde vil kunne ske succession uden at alle ovenstående betingelser er opfyldt. En af undtagelserne til ovenstående betingelser omfatter visse andelsbeviser og andele i

andelsforeninger (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession). Helt konkret betyder dette, at andele og andelsbeviser, som er omfattet af ABL § 18, stk. 1 og stk. 4, godt vil kunne overdrages i et generationsskifte, hvor overdragelsen sker med succession. Dette er også på trods af, at disse andele og andelsbeviser kan anses som passiv kapitalanbringelse eller, at der overdrages mindre end 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen, som ellers er minimumskravet for overdragelse med succession. Disse andele og andelsbeviser i andelsforeningerne vil, jf. ABL § 34, stk. 6, 2. pkt. ses som en del af den aktive virksomhed i selskabet, frem for værdipapirer. Disse andele og andelsbeviser i andelsforeninger, som omtales i ABL § 18, er dem som omfattes af SEL § 1, stk. 1 nr. 3. Hvilket indebærer andelsforeninger, som skal fremme minimum 10 personers fælles interesser erhvervsmæssigt. Disse 10 personer vil være en del af foreningens virksomhed på den ene eller anden måde, hvilket både kan være internt eller eksternt, som leverandør. Derudover skriver SEL § 1, stk. 1, nr. 3 at;

“...hvis omsætning med ikke medlemmer ikke væsentligt eller længerevarende overskrider 25 pct. af den samlede omsætning, og som, bortset fra normal forrentning af en indbetalt medlemskapital, anvender den stedfundne omsætning med medlemmerne som grundlag for udlodning til disse..” (Selskabsskatteloven).

En anden undtagelse er *næringsaktier*. Ved næringsaktier forstås aktier, som købes med henblik på handelsnæring. Altså aktier, som købes med det formål at føre handel med disse aktier og værdipapirer (C.B.2.4.1.1 Definitioner og begreber). Her vil der være en betingelse, at aktierne er erhvervet med salg, samt næring for øje, altså med det formål at tjene penge på køb og salg af disse. Til denne undtagelse vil det være de næringsaktier der er omfattet af ABL § 17, som vil kunne overdrages med succession, trods der ville overdrages mindre end 1 pct. af aktie- eller anpartskapitalen. Dette gælder også selvom der ville kunne ses en passiv kapitalanbringelse. Er det derfor tilfældet, at der overdrages en eller flere aktier ved et generationsskifte ved hjælp af succession, som er næringsaktier, vil disse fortsat være næringsaktier. Dette betyder, modtageren af aktien eller aktierne overtager den skattemæssige stilling (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession). Hvilket vil sige at modtageren vil blive beskattet efter næringsreglerne, hvis denne modtager senere skulle sælge disse næringsaktier.

En tredje undtagelse vil være, når et selskab driver virksomhed ved at købe og sælge værdipapirer eller finansieringsvirksomheder. Her vil dette være med fokus på, at selskabet vil

være næringsdrivende af dette. Dette er en undtagelse til betingelsen vedrørende passiv kapitalanbringelse. Denne betingelse vil her ikke gøre sig gældende ved virksomheder der er næringsdrivende med køb og salg af disse værdipapirer. Dette vil være omfattet af lov om finansiell virksomhed, jf. ABL § 34, stk. 5. Her skal nævnes, at der stadig vil være et minimumskrav, trods undtagelsen til denne betingelse vedrørende passiv kapitalanbringelse. Denne undtagelse fremspringer fra det faktum, at en sådan virksomheds aktiver primært vil bestå af værdipapirer, da det er disse denne handler og driver virksomhed samt næring af. Derfor gør denne undtagelse, at der ikke sker passiv kapitalanbringelse i en sådan virksomhed (C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession).

Disse forskellige undtagelser til de betingelser, som også her i afsnittet er set på, vil for virksomheden AalborgEL på nuværende tidspunkt ikke have indflydelse på deres generationsskifte. Dette skyldes, at virksomheden AalborgEL ikke handler med andelsbeviser, næringsaktier, værdipapirer og udlejning af landbrugsejendomme.

6.3 Pengetank

Hvis man ønsker at foretage overdragelse ved succession, er der en begrænsning, jf. ABL § 34 stk. 1, nr. 3, jf. stk. 3. Denne begrænsning fastsætter, at der skal være tale om en erhvervsmæssig virksomhed, før der kan overdrages aktiver ved brug af succession. Dette er kendt som "pengetankreglen". Hvornår man kan overdrage kapitalandele via skattemæssig succession er defineret i ABL § 34 - som nævnt i ovenstående afsnit. Pengetankreglen har til formål at sikre, at når en overdragelse sker med succession, så må selskabet ikke i overvejende grad bestå i passiv kapitalanbringelse. Et selskab er omfattet af pengetankreglen, og dermed klassificeres for i overvejende grad at bestå i passiv kapitalanbringelse hvis:

- *"50 procent eller mere af selskabets indtægter, hvorved forstås den regnskabsmæssige nettoomsætning tillagt summen af øvrige regnskabsførte indtægter, opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår stammer fra fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign., der efter 4. pkt. skal anses for passiv kapitalanbringelse eller*
- *Handelsværdien af selskabets sådanne ejendomme, kontanter, værdipapirer eller lignende enten på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår udgør mindst 50 pct. af handelsværdien af selskabets samlede*

aktiver.” (C.E.3.3.4.3.4.2 Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetankreglen?)

Det skal nævnes, at det her er selskabets årsregnskab efter årsregnskabsloven, der skal lægges til grund for ovenstående, og dermed ikke selskabets skatteregnskab. Dvs. selskabets aktiver og indtægter - selskabets passiver og udgifter har dermed ingen betydning.

Hvornår der er tale om passiv kapitalanbringelse, er ikke præcist anført i lovteksten. Dog har Domstolene, Landsskatteretten og Skatterådet trukket afgørelser herom. Højesteret har dog i en dom - SKM2023.168.HR - fastslået at det ikke kun er muligt ud fra aktivets art at vurdere, om det betragtes som passiv kapitalanbringelse, men at der skal foretages en afgrænsning efter en konkret vurdering. Som udgangspunkt er der dog to typer af aktiver, der anses som passiv kapitalanbringelse, her henholdsvis finansielle aktiver og fast ejendom - dog med undtagelser. Højesteret fastslår nemlig, at der ikke alene kan afgrænses ud fra disse to typer af aktiver, men at der altid skal ske en konkret vurdering (skatteafdeling, 2023). Hvis et selskab derfor falder indenfor disse regler omkring pengetank, så vil det ikke være muligt at overdrage virksomheden. Man vil derfor ikke kunne drage fordele af udskydelsen af skatten.

Ser man på virksomheden AalborgEL i forhold til denne begrænsning i ABL § 34, stk. 1, nr. 3 og altså pengetanksreglen. Det er klart at både Senior og Junior skal være opmærksomme på denne pengetanksregel, hvis de ønsker at gennemføre generationsskiftet ved overdragelse med succession. Dog vil det menes, at det ikke er den mest væsentlige begrænsning for virksomheden AalborgEL på nuværende tidspunkt. Dette bunder i, at virksomheden på nuværende tidspunkt udelukkende er en driftsvirksomhed, som består af en ledelse, medarbejdere, firmabiler, et værksted med et lille lager af materialer og værktøj, de bruger i deres dagligdag. Dertil vil denne driftsvirksomhed udføre arbejde for kunder og fakturere disse i henhold til udført arbejde. Altså benyttes virksomheden ikke til passiv kapitalanbringelse, og er derfor ikke en pengetank. Det er dog ikke udelukkende, at virksomheden AalborgEL på et senere tidspunkt vil kunne blive kategoriseret, som en pengetank.

Da Senior og Junior i bund og grund ønsker to generationsskifte processer - da det ønskes at overdrage virksomheden af to omgange, som nævnt i afsnit 1.1, vil der altså i den mellemliggende periode mellem de to generationsskifter kunne ske en ændring af virksomheden. Et scenarie på dette kunne være, at virksomheden vækster enormt og derfor har

investeret i flere ejendomme til værksted, samt en masse firmabiler til de ansatte. Så længe virksomheden AalborgEL selv benytter disse ejendomme, bygninger og firmabiler vil det stadig være en driftsvirksomhed. Men skulle der gå stilstand i virksomheden og flere medarbejderne afskediges, hvortil flere af ejendommene med værkstederne, samt flere firmabiler nu også udlejes - altså de ejendomme og biler der ikke benyttes udlejes til andre firmaer. I et sådant scenarie ville virksomheden altså både have en omsætning fra deres drift med selve elektrikervirksomheden, men dertil vil der være en ny type omsætning, som stammer fra udlejning. Hvis denne type omsætning fra udlejningen vil have en værdi på 50 pct. eller mere, vil der være en chance for, at virksomheden AalborgEL i dette scenarie ville betragtes, som en pengetank. Hvilket ville være en hindring ved det andet generationsskifte, hvor Junior overtager den resterende del af virksomheden. Dette skyldes, at der ikke kan udføres generationsskifte med overdragelse med succession, hvis virksomheden karakteriseres som pengetank. Dette er som nævnt udelukkende et tænkt eksempel på, hvordan en sådan håndværkervirksomhed ville kunne blive ramt af denne pengetanksregel.

6.4 Fordele og ulemper ved succession

Ved et generationsskifte i virksomheden AalborgEL ApS, hvor der i første omgang ønskes at overdrage 50 pct. af anparterne i virksomheden fra Senior til Junior, vil der være både fordele og ulemper ved at benytte succession til dette. I mange år har succession været en meget brugt metode ved generationsskifter, da denne har skattemæssige fordele for både overdrager og modtager af anparterne. Overdragelse med succession er en fordel når der tales om generationsskifte. Dette skyldes, at denne succession udelukkende kan ske til de personer som befinder sig i personkredsen, altså børn, ægtefælle, søskende osv. som nævnt i afsnit 6.1. Derfor ses der ved overdragelse med succession en klar skattefordel. Her ses det derfor, som en fordel, at Senior i en afståelse af anparter ikke vil blive beskattet af en eventuel gevinst på disse. Dertil, hvis Senior kontra en gevinst ville lide et tab på disse anparter, vil denne kunne fradrages, hvilket for Senior også vil være en klar fordel. Her vil beskatningen af Junior ses i form af en udskydelse, kontra en fritagelse. Hvor det i A/B-modellen vil blive set, at der er skattefritagelse, se afsnit 9.1. Her vil ved overdragelse med succession være en skattnedsættelse i det Junior, vil blive beskattet ved en eventuel fremtidig afståelse af disse anparter. Dog vil Junior først beskattes ved afståelsen. Dette er i skema nedenfor listet som en ulempe, hvilket skyldes, at der ved succession vil være en latent beskatning af Junior, hvor der ved brug af andre

overdragelser vil være andre skatteforpligtelser. Her vil derfor ikke for Junior være en skattefrihed, som der er for Senior, hvilket for Senior er en fordel. Men for Junior ved han, at hvis der er overdrages med succession, vil der være en latent skat, som han som skattepligtig vil blive ramt af den dag han afstår anparterne.

Det at der for familieoverdragelse og generationsskifte inden for familien er en skattefordel kan udefra ses som uret, da nogle vil mene man kan være bedre stillet end andre på bekostning af ens forældres arbejde. Dette har dog ingen betydning for Senior og Junior, samt virksomheden AalborgEL ApS.

Dog skal det derudover nævnes, at der kan overdrages med succession som hel eller delvis gave, hvortil der vil være en gaveafgift og Junior vil kunne blive beskattet af denne gave alt efter størrelse omfanget af denne. Mere om dette vil nævnes i afsnit 9. hvor de mest relevante finansieringsmuligheder gennemgås.

Derudover skal det nævnes, at finansieringsmulighederne ved overdragelse med succession er gode for både Senior og Junior, da de har mulighed for at strukturere og finansiere generationsskiftet som de ønsker. I afsnit 1.1 nævnes det, at Senior ønsker at afdække mulighederne for at overdrage anparter ved hjælp af en vederlagsfri overdragelse, altså en gave. Ved succession er det muligt for Senior at overdrage alle de 50 pct. af anparterne, som ønsket overdraget som en gave. Derudover vil det for Junior være muligt at benytte et kontant vederlag og derfor betale for disse anparter. Samt det vil være muligt at lave en konstellation af disse. Mere om dette vil blive set på i afsnit 9.2 og 9.3, hvor der ses på vederlagsfri overdragelse og kontant vederlag, samt en kombination af disse. Derudover vil den latente skat ikke være en ulempe i forbindelse med en gaveoverdragelse med succession, netop fordi denne kan fratrækkes værdien af gaven.

Fordele:	Ulemper:
➤ Ingen beskatning af gevinst (Senior) ➤ Mulighed for fremdragelse af tab (Senior) ➤ Muligheder vedr. finansiering af generationsskiftet	➤ Latent skat

Figur 5 - Fordele og ulemper ved succession

7. Generationsskiftemodeller

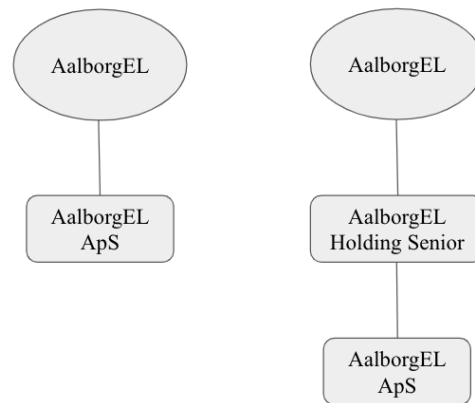
En vigtig overvejelse før man påbegynder et generationsskifte er, hvordan selskabets struktur skal se ud, så man sikrer den er egnet til fremtiden. Uanset hvilken selskabsstruktur man har et ønske om for fremtiden, findes der forskellige generationsskiftemodeller der kan vælges imellem. Det er afgørende at vælge denne rette model for at sikre en så let overgang som muligt, samt for at tilpasse selskabets struktur til fremtidens behov - de forskellige modeller har hver deres fordele og ulemper. Valget vil typisk afhænge af virksomhedens størrelse, ønskerne der ligger til grund for generationsskiftet, samt ønskerne for fremtiden. De generationsskiftemodeller der tages udgangspunkt i, i de nedenstående afsnit, er alle nogle modeller der tager afsæt i reglerne i aktieavancebeskatningsloven § 36 (aktieombytning), fusionsskatteloven §§ 15 a-b (spaltning). Disse regelsæt bygger på samme grundlag som successionsprincippet, nemlig at omstrukturering ikke udløser beskatning, da denne beskatning udskydes til et senere tidspunkt. De selskabsretlige aspekter at disse bliver behandlet i selskabsloven (Olesen, 2023, s. 207).

I de følgende afsnit belyses generationsskiftemodellerne, aktieombytning og spaltning, da disse typisk anses for at være de mest almindelige anvendte modeller, når der er tale om et generationsskifte med succession.

7.1 Aktieombytning

Aktieombytning er en af de mest anvendte omstruktureringsmodeller når det handler om generationsskifte. Gennem en aktieombytning etableres en struktur bestående af et moderselskab og et datterselskab, hvilket giver mulighed for at tilrettelægge koncernens opbygning inden selve generationsskiftet gennemføres. Denne struktur indebærer typisk oprettelsen af et holdingselskab og et driftsselskab, hvilket gør det muligt at opspare kapital fra datterselskabet i moderselskabet med en reduceret driftsrisiko. Endvidere giver dette også mulighed for en slankning af balancen i datterselskabet, hvilket kan medføre, at det bliver billigere for en potentiel tredjepart at købe sig ind i datterselskabet. Generelt dækker aktieombytning over enhver form for afståelse af kapitalandele, hvortil der gives vederlag i form af kapitalandele, og eventuelt i kombination med et kontant vederlag i et andet selskab. I praksis anvendes aktieombytning ofte i situationer, hvor en aktionær ønsker at etablere en holdingstruktur over et eksisterende driftsselskab. Dette sker ved indskydelse af aktier i

driftsselskabet som apportindskud i et nystiftet holdingselskab, og som vederlag modtager aktionæren aktier i holdingselskabet (Olesen, 2023, s. 219). I den valgte case vil dette medføre, at AalborgEL bliver omdannet til AalborgEL ApS - som her vil være driftsselskabet - hvortil der vil blive stiftet et holdingselskab, nemlig AalborgEL Holding Senior. Dette er illustreret i figuren nedenfor:

Figur 6 - Stiftelse af holdingselskab

Såfremt holdingselskabet ejer mindst 10 pct. af kapitalandelene i datterselskabet, jf. ABL § 8, eller der er tale om skattefrie porteføljeaktier, jf. ABL § 4 C, så har holdingselskabet mulighed for at frasælge kapitalandele i datterselskabet uden beskatning. Hvis det derimod er en person, der sælger et selskab, så vil vedkommende blive beskattet ved afståelse af aktierne i selskabet og dermed blive skattepligtig, uanset ejerandel, jf. ABL § 12. Man skal derfor være opmærksom på, at ovenstående holdingstruktur kan have væsentlig betydning i forbindelse med et eventuelt salg, idet driftsselskabet kan afstås skattefrit gennem holdingselskabet. Uden en etableret holdingstruktur ville et tilsvarende salg medføre beskatning af gevinsten.

Som udgangspunkt vil en aktieombytning medføre beskatning hos aktionæren efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven, hvorefter det som nævnt ovenfor, vil være muligt for holdingselskabet at sælge skattefrit. Hertil er der dog lavet en undtagelsesregel i forhold til beskatning, jf. ABL § 36. Denne tillader at foretage en aktieombytning skattefrit, hvilket vil sige, at beskatningen udskydes til når holdingselskabet afstås, likvideres eller går konkurs (Olesen, 2023, s. 220).

7.1.1. Skattepligtig aktieombytning

Hvis betingelserne for en skattefri aktieombytning ikke er opfyldt, så vil der i stedet være tale om en skattepligtig aktieombytning (Aktieombytning). Dette indebærer, at aktieombytning skattemæssigt sidestilles med afståelse af aktier eller anparter, og derfor beskattes efter aktieavancebeskatningsloven, jf. ABL § 7. En eventuel gevinst ved afståelsen medregnes i den skattepligtige indkomst, jf. ABL 12, mens et eventuelt tab behandles efter reglerne i ABL § 13, stk. 1.

7.1.2 Betingelser for skattefri aktieombytning

Lovgrundlaget for aktieombytning er at finde i aktieavancebeskatningsloven, her nærmere ABL § 36. Ved lov nr. 343 af 18. april 2007 blev aktieavancebeskatningsloven udvidet med en ny bestemmelse, nemlig § 36 a. Denne gør det muligt at gennemføre en skattefri aktieombytning uden forudgående tilladelse, såfremt visse betingelser er opfyldt. Med andre ord blev der indført et objektivt regelsæt, hvor skatteyderen opnår krav på skattefrihed, hvis de lovbestemte krav til aktieombytningen er overholdt. Hertil forudsætter ABL § 36, stk. 1 krav om, at visse subjektive betingelser er opfyldt - herunder at aktieombytningen har en forretningsmæssig begrundelse. Her er det vigtigt at bemærke, at selvom den nye bestemmelse er trådt i kraft, så er ABL § 36 stadig gældende uændret. Men indførelsen af ABL § 36 a medførte derfor etableringen af et tostrengt system, hvor skatteyderen kunne vælge mellem at gennemføre en skattefri aktieombytning enten med tilladelse efter § 36, eller uden tilladelse efter § 36 a. Men siden hen ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 er bestemmelserne i ABL § 36 a imidlertid overført til ABL § 36, stk. 6, således at både det subjektive og objektive regelsæt nu er samlet under § 36. Når der er tale om en skattefri aktieombytning, så ombyttes aktierne i et selskab med aktier i et andet selskab (Olesen, 2023, s. 221).

Der kan her både være tale om et eksisterende selskab, der overtager kontrollen, men det kan også være et nystiftet selskab. Det kan eksempelvis være situationer, hvor en kapitalejer ønsker at gennemføre en aktieombytning med henblik på ejerandele i et driftsselskab, hvorved aktieposten indskydes i et nystiftet holdingselskab. Holdingselskabet vil dermed opnå flertallet af stemmerettighederne i driftsselskabet. Her er det dog et ubetinget krav, at det selskab, der modtager aktier, skal opnå flertallet af stemmerne i det oprindelige selskab. Hvis det allerede er tilfældet, at det erhvervende selskab har flertallet af stemmerne, så er det blot muligt at opnå

en endnu større andel. Man vil typisk beregne antallet af stemmer ved at kigge på ejerandelen af aktiekapitalen. I nogle tilfælde kan det dog ske, at der er blevet udstedt A- og B- aktier, hvilket kan medføre en forskel mellem ejerandel og stemmerettigheder - se her afsnit 9.1 for yderligere omkring dette. Den centrale vurdering af, om der foreligger stemmeflertal, er ikke kun om der formelt er etableret et flertal, men også den opnåede stemmeandel reelt giver faktisk indflydelse. I sådanne vurderinger kan der opstå tvivl, særligt i de situationer hvor to kapitalejere hver ejer 50 pct. af selskabet (Olesen, s. 228).

Ovenstående har tidligere været omdiskuteret, og har været fordi Skatteministeriet ved et bindende svar, som vil uddybes nærmere. SKM2008.182.SR omhandler, to skatteydere der hver ønskede at eje 50 pct. af et driftsselskab. Den ene anpartshaver ejede på dette tidspunkt ejede hele kapitalen i selskabet, og forinden skulle vedkommende gennemføre en skattefri aktieombytning efter det objektive regelsæt i ABL § 36 a. Via dette skulle anpartshaveren opnå 100 pct. ejerskab i driftsselskabet med den forudsætning, at umiddelbart efter skulle den nye ejer købe sig ind ved en kapitalforhøjelse, så de dermed ville eje 50 pct. hver. Der kan i dette tilfælde reelt være tale om en omgåelse af tidligere praksis, idet kravet om stemmeflertal ikke synes opfyldt. Trods dette, accepterede Skatterådet den omhandlede transaktion, idet det blev vurderet, at hverken aktieombytningen eller kapitalforhøjelsen var i strid med aktieavancebeskatningsloven. På denne baggrund må det lægges til grund, at kravet om stemmeflertal skal være opfyldt på ombytningstidspunktet og ikke nødvendigvis på et senere tidspunkt. Det skal dog bemærkes, at en nyere afgørelse er fremkommet, som synes at afvige fra denne praksis.

I afgørelsen SKM2012.504.SR ønskede der at blive foretaget en skattefri anpartsombytning, da selskab B ønskede at indtræde i selskab A. Før den skattefrie anpartsombytning eller lige efter, var hensigten, at selskab A skulle opdeles i to anpartsclasser, nemlig A- og B-anparter. Efter ombytningen har fundet sted, vil selskab B indskyde ny kapital i selskab A i form af kapitalforhøjelse, og dette vil medføre forlods udbyttet. Hertil har Skatterådet vurderet, at dispositionerne indgår i et samlet aftalekompleks, hvortil betingelserne i ABL § 36 ikke er opfyldt. På baggrund af dette blev anmodningen afvist.

Ud fra ovenstående kan man se, at de to afgørelser er modstridende retspraksis. I SKM2008.182.SR blev der blot taget stilling til flertalskravet på ombytningstidspunktet, hvor i SKM2012.504.SR blev der vurderet på de enkelte dispositioner. Der foreligger ingen egentlig

retspraksis på dette område, men det vil fortsat antages, at afgørelsen i SKM2008.182.SR er gældende praksis, da der alene er taget stilling til flertalskravets betydning i forhold til det objektive regelsæt. Hvor afgørelsen i SKM2012.504.SR er baseret på en individuel og konkret vurdering i forhold til overholdelse af flertalskravet.

Er der tale om en vurdering af, om der er reelt stemmeflertal, så kan ejeraftaler få en afgørende betydning. I selskaber hvor der indgår flere ejere, vil der i mange tilfælde udarbejdes en ejeraftale, som fastsætter rammerne for samarbejdet og beslutningstagningen mellem ejerne. I sådanne aftaler kan der være indskrevet begrænsninger, og hvorvidt der foreligger begrænsninger, afhænger af en konkret vurdering (Olesen, 2023, s. 231).

En betingelse for at gennemføre en skattefri aktieombytning er, at kapitalejeren i forbindelse med afståelse af kapitalandele, skal være fuldt skattepligtig i Danmark (Olesen, 2023, s. 235). Derudover er det en betingelse, at vederlaget for de ombyttede kapitalandele er ejerandele i det erhvervede selskab - dog kan vederlaget også være delvist i form af kontanter. I forhold til størrelsen af det kontante vederlag, er der ingen begrænsning. Dog er det hertil en betingelse, at det erhvervende selskab opnår stemmeflertal, og at der i forbindelse med ombytningen udstedes aktier. Disse aktier udgør grundlaget for at anvende successionsprincippet. Kontante vederlag dækker over enhver form for betaling, der ikke består af aktier i det modtagende selskab, og sådan betaling beskattes som udbytte hos aktionæren i det indskydende selskab (Olesen, 2023, s. 236).

Som udgangspunkt har man 6 måneder til at foretage en skattefri aktieombytning regnet fra første ombytningsdag, jf. ABL § 36, stk. 4. Det er dog muligt at søge dispensation hos Skat, og dermed forlænge fristen ud over 6 måneder. Overskrides denne frist, og er der ikke meddelt tilladelse om dispensation, så vil aktieombytningen som udgangspunkt være skattepligtig. Hertil skal det nævnes, at en skattefri aktieombytning ikke kan gennemføres med tilbagevirkende kraft, jf. ABL § 36, stk. 4., 3. pkt. Det skal dog nævnes, at det er kun kapitalselskaber der kan deltage i en skattefri aktieombytning, jf. ABL § 36, stk. 1, pkt. 5. Hertil er det specifikt nævnt, at ABL § 36, stk. 1, pkt. 1-4 ikke kan anvendes, når der er tale om en transparent enhed, som f.eks. interessentskaber og kommanditselskaber.

7.1.3 Skattefri aktieombytning med/uden tilladelse fra Skat

I det foregående blev de grundlæggende betingelser for at gennemføre en skattefri aktieombytning gennemgået. Dette afsnit har til formål at præcisere de særlige betingelser, og eventuelle konsekvenser ved at foretage en skattefri aktieombytning med eller uden tilladelse fra Skat. Ifølge ABL § 36 kræves der tilladelse til aktieombytning, når dette sker i henhold til stk. 1-5. mens ombytning efter stk. 6-7 kan gennemføres uden tilladelse.

Ved ansøgning om tilladelse efter ABL § 36 stk. 1-3 stilles der krav om en forretningsmæssig begrundelse - det såkaldte subjektive forhold - som skal dokumentere, at ombytningen ikke sker med henblik på skatteunddragelse. Denne forretningsmæssige begrundelse skal være konkret og indeholde en tydelig redegørelse for formålet og hensigten med transaktionen, så Skattestyrelsen har mulighed for at vurdere, hvad der præcis ligger til grund for ombytningen. Kravene til begrundelsen for ombygningen er relativt strenge, og det er derfor afgørende, at den udarbejdes omhyggeligt og præcist. En skattefri aktieombytning må gerne i et vist omfang medføre skattemæssige fordele, men formålet med ombytning skal have en forretningsmæssige begrundelse - dog skal man her være opmærksom på, at dette ikke må udgøre hovedformålet med ombytningen. Hertil kan refereres til dom fra Østre Landsret SKM2005.167.ØLR, hvor en anmodning om tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning blev afvist (Olesen, 2023, s. 241). I denne afgørelse blev der anmodet om tilladelse til aktieombytning, men denne anmodning blev afvist. Skat anså ikke begrundelsen for at være tilstrækkeligt dokumenteret, og kunne dermed ikke konstatere, at ombytningen byggede på forsvarlige økonomiske overvejelser. Her er det væsentligt at understrege, at kravet som forretningsmæssig begrundelse alene gælder for aktieombytninger, der kræver tilladelse. Det vil sige, at ved ombytninger uden tilladelse - efter reglerne i stk. 6-7 - er dette ikke et krav.

Hvorvidt der foreligger en tilstrækkeligt forretningsmæssig begrundelse, afhænger derfor som udgangspunkt af en konkret vurdering. I mange tilfælde vil ønsket om et generationsskifte kunne udgøre en tilstrækkelig begrundelse, forudsat at det underbygges med en nærmere forklaring og dokumentation - f.eks. at generationsskiftet er nødvendigt for virksomhedens fortsatte drift, samt en beskrivelse af, hvordan generationsskiftet ønskes gennemført (Olesen, 2023, s. 244). For AalborgEL ApS vedkommende, er der en klar forretningsmæssige begrundelse, da denne er begrundet i et generationsskifte. Dette generationsskifte er nødvendigt for virksomhedens fortsatte drift, da Senior ønsker at overdrage virksomheden til Junior. Denne

ombytning af aktier sker altså med henblik på virksomhedens videre drift, og derfor er der ikke tale om skatteunddragelse.

Et ofte forekommende motiv, der er udpræget når selskaber søger tilladelse til at foretage skattefri aktieombytning, er koncerndannelse. Dette gør sig især gældende i situationer, hvor en aktionær ejer et driftsselskab direkte og ønsker at indskyde et holdingselskab mellem sig selv og driftsselskabet. En sådan strukturændring kan bidrage til at begrænset hæftelse for ejeren og samtidig give mulighed for at opspare overskud i holdingselskabet uden forretningsmæssig risiko (Olesen, 2023, s. 245).

Formålet med at kræve tilladelse fra Skat er at give myndighederne mulighed for at vurdere, om der foreligger en reel forretningsmæssig begrundelse for ombytningen - samt sikre, at denne ikke udelukkende sker med henblik på skatteunddragelse. Hvis de skattemæssige forhold, der ligger til grund for tilladelsen, ændrer sig, kan det medføre tvivl om transaktionens oprindelige hensigt. Tidligere var en tilladelse betinget af, at aktiverne i det erhvervede selskab ikke måtte afstås inden for en 3-årig periode. Denne praksis er nu ændret, således at enhver væsentlig ændring i forholdene efter ombytningen skal anmeldes til Skat. Anmeldelseskravet giver Skat mulighed for at foretage en ny vurdering og dermed forebygge potentielle tilfælde af skatteunddragelse. Såfremt anmeldelsespligten ikke overholdes, eller de ændrede forhold vurderes som væsentlige, kan tilladelsen til den skattefri aktieombytning bortfalde eller tilbagekaldes (Olesen, 2023, s. 251).

Er der i stedet tale om en skattefri aktieombytning uden tilladelse efter ABL § 36, stk. 6.-7, så er der to centrale betingelser, der skal være opfyldt. Den første betingelse har til formål at forhindre misbrug af reglerne til skatteomgåelse. Det kræves, at det erhvervede selskab beholder de modtagne aktier i mindst tre år fra ombytningspunktet. Hvis aktierne afstås inden for denne periode, bliver ombytningen skattepligtig - uanset årsagen til afståelsen. En undtagelse gælder dog, hvis aktierne afstås som led i en skattefri omstrukturering. I sådanne tilfælde anses der ikke for at være sket en reel afståelse, og ejertiden samt den resterende bindingsperiode kan overføres til de nye ejere. Den anden betingelse er, at vederlaget for de ombyttede aktier skal svare til aktiernes handelsværdi. Denne opgørelse kan være kompleks, og det ses ofte, at der indhentes bindende svar fra Skat for at sikre korrekt værdiansættelse. Derudover påhviler der det erhvervede selskab en meddelelsespligt, når en ombytning foretages uden tilladelse. Transaktionen skal angives i selskabets selvangivelse for det

indkomstår, hvori ombytningen finder sted. Endvidere skal det meddeles til Skat, hvis aktierne afstås inden for den 3-årige periode (Olesen, 2023, s. 268-270).

Om en aktieombytning skal ske med eller uden tilladelse afhænger af den konkrete situation og formålet med ombytningen. Ved tvivl om, hvorvidt ombytningen kan gennemføres skattefrit, kan det være en fordel at søge om tilladelse, da det skaber klarhed og kan sikre mod efterfølgende problemer. For mindre og ukomplicerede selskaber er det ikke altid nødvendigt at søge tilladelse, da det kan ende ud i en lang og kompliceret proces. Hvor imod det for større og mere komplekse strukturer ofte vil give bedre mening - især hvis processen suppleres med et bindende svar for yderligere sikkerhed. Det er derfor op til AalborgEL ApS at afgøre, hvad der vil være bedst i deres situation.

7.1.4 Fordele og ulemper ved aktieombytning

Her vil fordelene og ulemper ved skattefri aktieombytning kort opsummeres. En skattefri aktieombytning er en omstrukturering, hvor en aktionær ombytter sine aktier i ét selskab, med aktier i et andet. Her kan det typisk være et holdingselskab, hvor der ikke udløses beskatning af en eventuel avance på ombytningstidspunktet. Denne mulighed for udskydelse af beskatningen anvendes derfor ofte i forbindelse med etableringen af holdingselskaber og generationsskifte. Det vil sige, at hvis AalborgEL ApS ønsker at foretage en aktieombytning, så kan der i denne forbindelse stiftes et holdingselskab. Dette vil i forbindelse med generationsskiftet, dermed udskyde beskatningen for AalborgEL ApS til et senere tidspunkt. Fordelen ved en skattefri aktieombytning er, at det øger fleksibilitet i forbindelse med tilrettelæggelsen af selskabsstrukturen. Da ombytningen kan gennemføres uden at medføre øjeblikkelige skattemæssige konsekvenser og uden behov for kontant vederlag, fremstår denne derfor som en attraktiv metode til at omstrukturere ejerskabet. Dette vil være fordelagtigt for AalborgEL ApS, da det vil være nemmere at tilrettelægge den nye selskabsstruktur, samt at der for Junior ikke vil være et krav om kontant vederlag.

Der er dog nogle ulemper og begrænsninger, der bør tages i betragtning. De modtagne aktier er som udgangspunkt underlagt en bindingstid på 3 år. Derudover gælder der nogle særlige krav, som skal opfyldes, hvis man ønsker at gennemføre aktieombytningen skattefrit. Det vil

sige, at hvis AalborgEL ApS ønsker at gennemføre en skattefri aktieombytning, så skal aktierne blive i virksomheden i minimum 3 år.

Men hvis man kigger overordnet på en skattefri aktieombytning, kan denne være et effektivt værktøj i den strategiske planlægning af virksomhedsstrukturer i forbindelse med et generationsskifte. Det kræver nøje overvejelser, men med den korrekte håndtering, kan man opnå nogle fordelagtige skattemæssige fordele. For AalborgEL vil en aktieombytning være fordelagtigt, men denne vil i år 2025 ikke kunne være skattefri, grundet bindingstiden på de 3 år. Dette skal virksomheden være opmærksom på, hvis skattefriheden ønskes. Altså vil denne bindingsperiode være en ulempe for virksomheden, da den vil påvirke skattefriheden ved aktieombytning, i det omfang Senior og Junior stadig ønsker den første del af generationsskiftet skal ske i år 2025, jf. afsnit 1.1.

Fordele	Ulemper
➤ Ingen beskatning på ombytningstidspunktet ➤ Muliggør omstrukturering uden skattemæssige konsekvenser ➤ Kan anvendes til at etablere holdingselskab ➤ Ombytningen sker mod vederlag af aktier/anpartar	➤ Aktierne er som udgangspunkt omfattet af en 3-årig bindingsperiode ➤ Kræver opfyldelse af specifikke krav

Figur 7 - Fordele og ulemper ved aktieombytning

7.2 Spaltning

Ved spaltning er det muligt at adskille aktiviteterne i et selskab, og dermed kan ét selskab blive til flere selskaber. Formålet er derfor, at man har mulighed for at flytte de aktiviteter, der adskiller sig fra selskabets øvrige aktiviteter over i et andet selskab. Dette er derfor essentielt, hvis det ikke er alle selskabets aktiviteter, der ønskes som en del af omstruktureringen. Dette kan derfor være relevant i et generationsskifte. Lovgivningen om spaltning er reguleret i fusionsskatteloven, mere præcist FUL § 15 a, stk. 2 (Olesen, 2023, s. 353-355). Derudover definerer Skat spaltning således:

“Ved spaltning forstås den transaktion, hvor et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som

hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum” (C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning)

Inden der igangsættes en spaltning, skal det naturligvis vurderes om omstruktureringen ønskes registreret som en spaltning, hvorefter hensigten med spaltningen offentliggøres. I forbindelse med dette vil der typisk blive udarbejdet en spaltningsplan. Det skal dog nævnes, at der er mulighed for at fravælge offentliggørelsen og spaltningsplanen, hvis der udelukkende indgår anpartsselskaber - hvis altså både det indskydende og de modtagende selskaber er anpartsselskaber. Dog ville dette i stedet kræve en positiv kreditorerklæring. Til gengæld har man her i stedet mulighed for at annoncere gennemførelsen af spaltningen direkte, da man ikke skal vente på kreditorerne, kan annoncere deres krav - altså den fire uger lange proklamaperiode. Hvis der udarbejdes en spaltningsplan, skal denne indeholde en række informationer, jf. SL § 255, stk. 3. For anpartshavere, hvor spaltningsplanen er fravalgt, skal disse informationer i stedet fremgå af beslutningen om at gennemføre spaltningen.

Ligesom ved aktieombytning, er det her også muligt at foretage en skattepligtig og skattefri spaltning - dog er det for det meste den skattefrie spaltning, der er relevant i praksis (Olesen, 2023, s. 353). Der findes fire forskellige former for skattefri spaltning, nemlig: grenspaltning, ophørsspaltning, krydsspaltning og lodret spaltning. Her vil der kun tages udgangspunkt i grenspaltning og ophørsspaltning.

7.2.1 Skattepligtig spaltning

I tilfælde af en skattepligtig spaltning, finder reglerne i Fusionsskatteloven ikke anvendelse. I stedet betragtes spaltningen som en almindelig afståelse af selskabets aktiver til et nyt eller eksisterende selskab. Dette indebærer, at selskabet reelt overdrager dele af sin virksomhed til et andet selskab, hvilket udløser afståelsesbeskatning af de aktiver og forpligtelser, som det indskydende selskab overfører. Denne beskatning sker efter de almindelige skatteretlige regler (Olesen, 2023, s. 389).

7.2.2 Skattefri grenspaltning

Når der er tale om grenspaltning, så vil det spaltede selskab blot overdrage en del af aktiviteterne til et nyt selskab. Det vil sige, at det spaltede selskab spalter en gren af aktiviteter til det nye selskab, og dermed vil det spaltede selskab ikke ophøre med at eksistere. En sådan grenspaltning er også kaldet uegentlig spaltning. Hvis der skal foretages grenspaltning, er det et krav, at de tilførte aktiver og passiver skal udgøre en selvstændig gren af en virksomhed - altså der skal være tale om en selvstændig organisatorisk enhed, der skal kunne fungere ved egne midler (Olesen, 2023, s. 359). Endvidere skal man inden spaltningen foretages, have opgjort hvilke aktiver og passiver, der tilhører netop den del af virksomheden, der ønskes spaltet ud. Grenspaltning stiller dermed større krav end der gør ved ophørsspaltning, hvilket vil uddybes nærmere i afsnit 7.2.3. I praksis kan det være svært at vurdere hvornår den udspaltede del af selskab kan fungere selvstændigt, og derfor er der flere afgørelser herom.

En afgørelse der her kan have relevans, er SKM2020.134.SKTST (Skattefri grenspaltning - grenkrav ikke opfyldt). Denne omhandler et revisionsfirma, der på vegne af en entreprenørvirksomhed havde anmodet om tilladelse til at foretage skattefri grenspaltning. Her var ønsket, at driftsmidlerne skulle forblive i det nuværende selskab, mens driften skulle spalttes til et nystiftet selskab. Herefter ville selskabet opstarte virksomhed, med ønsket om udlejning af disse driftsmidler. I den pågældende sag afviste Skat spaltningen på baggrund af, at de anså driftsmidlerne som en essentiel del af entreprenørvirksomheden, og derfor måtte dette anses som værende den del af den udspaltede del af virksomheden.

Ud fra denne afgørelse kan man se, hvor vanskeligt det kan være at opnå tilladelse til at foretage en grenspaltning, da det kan være svært at vurdere, hvornår der egentlig er tale om en selvstændig fungerende enhed. Det vil derfor i praksis, ofte være essentielt at indhente et bindende svar eller ansøge om tilladelse hos Skat for at undgå fejl. Som udgangspunkt sker der ikke beskatning af den overdragende aktivitet, da det i stedet sker en skattemæssig succession, som både vil være gældende for aktionær og selskab. I tilfælde af vederlag i form af kontanter vil der ske udbyttebeskatning eller aktieavancebeskatning efter reglerne i ABL §§ 8, 9 og 12 (Olesen, 2023, s. 362). En illustration af en grenspaltning, kan findes i bilag 2.

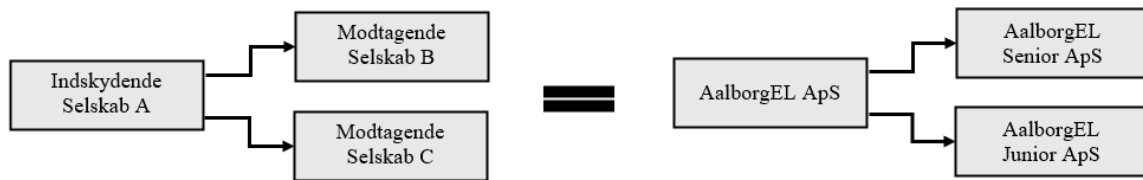
Lad os nu se på, hvordan en skattefri grenspaltning vil kunne anvendes i casen omkring AalborgEL ApS. En skattefri grenspaltning forudsætter, at der sker en klar adskillelse af

forretningsområderne, således at hver gren udgør en selvstændig organisatorisk enhed. I dette tilfælde består AalborgEL ApS udelukkende af el-installation, og der foreligger derfor ikke flere grene, der kan spaltes fra hinanden. En grenspaltning vil dermed ikke være relevant. I stedet kan Senior vælge at overdrage 50 pct. af anparterne i AalborgEL ApS til Junior ved anvendelse af successionsreglerne i KSL § 33 C, således at Junior opnår medejerskab i den virksomhed, han senere skal videreføre. Hvis en skattefri grenspaltning derfor skulle være relevant, så skulle AalborgEL ApS bestå af flere forretningsområder.

7.2.3 Skattefri ophørsspaltning

Hvis der i stedet er tale om ophørsspaltning, så vil spaltede selskab ophøre, og dermed ikke længere eksistere som en selvstændig enhed. Det vil sige, at selskabets aktiver og passiver overføres til et andet selskab. En sådan skattefri ophørsspaltning betegnes også som en egentlig spaltning (Olesen, 2023, s. 353). Ved ophørsspaltning stilles der ikke lige så høje krav som ved grenspaltning, da man her spalter hele selskabet og ikke kun dele af aktiviteten, som ellers er tilfældet ved grenspaltning. Derfor er man ved ophørsspaltning ikke begrænset af, hvordan man skal opdele selskabets aktiviteter. I praksis ses derfor at ophørsspaltning oftere anvendes, da man her undgår kravet om, at det udspaltede selskab skal være en selvstændig enhed, som ellers er kravet ved grenspaltning. Det vederlag, som ejeren af det ophørte selskab skal modtage, skal afspejle aktiebesiddelsen i det ophørende selskab, jf. FUL § 15 a, stk. 2, 1. pkt. (Olesen, 2023, s. 359). Dette er en betingelse man skal være særligt opmærksom på ved et generationsskifte. Et eksempel kan være, hvis en forælder og et barn ejer kapitalandele i et selskab, og der ønskes en spaltning, hvor barnet modtager kapitalandele i ét selskab og forældre i et andet, så er det yderst vigtigt, at disse kapitalandelene er af samme værdi som i det spaltede selskab. For hvis ikke dette er tilfældet, så vil spaltningen ikke opfylde de nødvendige betingelser i FUL § 15 a, stk. 2, 1. pkt.

Som udgangspunkt bliver en skattefri ophørsspaltning behandlet på samme måde som en skattefri grenspaltning. Dog er der en forskel i forhold hvordan vederlaget beskattes. I tilfælde af ophørsspaltning vil vederlaget beskattes som afståelsesbeskatning, hvor der ved grenspaltning foreligger en mulighed for udbyttebeskatning. Det skal dog nævnes, at det er muligt at konvertere et vederlag til udbyttebeskatning, hvis modtageren ejer kapitalandele i enten indskydende- eller modtagende selskab, eller i et koncernforbundet selskab, jf. FUL § 9.

Figur 8 - Ophørsspaltning af AalborgEL ApS

Lad os se på situationen i AalborgEL ApS. Ved en ophørsspaltning vil AalborgEL ApS ophøre som selskab, og alle aktiver og passiver vil overgå til to nye selskaber - f.eks. AalborgEL Senior ApS og AalborgEL Junior ApS, som ses i figuren ovenfor. Det er her vigtigt, at kapitalandelene i de nye selskaber skal være af samme værdi som i det spaltede selskab, da det er en forudsætning for at opfylde betingelserne i FUL § 15 a, stk. 2, 1. pkt., for at opnå skattefrihed ved spaltningen. Senior skal her modtage aktier i de nye selskaber som vederlag for ophørsspaltningen.

7.2.4 Betingelser for skattefri spaltning

Når man foretager skattefri spaltning, sker dette via succession, præcis ligesom aktieombytning. Ved den skattefri spaltning opnår man skatteudskydelse, ligesom hvis man havde foretaget en skattefri aktieombytning. Alle selskaber der er omfattet af selskabsdefinitionen i fusionsdirektivet 2009/133EF artikel 3, kan anvende regler i fusionsskatteloven vedrørende skattefri spaltning - dog ikke hvis der er tale om en transparent enhed som f.eks. interessenter og kommanditselskaber. Det vil sige, at det som udgangspunkt er muligt at gennemføre skattefri spaltning af både danske aktie- og anpartsselskaber samt udenlandske selskaber indenfor EU, jf. FUL § 15 a, stk. 1. Som nævnt, er de transparente enheder ikke omfattet af denne bestemmelse (Olesen, 2023, s. 357).

Ved skattefri spaltning skal ombytningen ske til handelsværdi. Det vil sige, at værdien af vederlag aktiverne - her med et eventuelt tillæg i form af et kontant udligningssum - skal svare til handelsværdien af de aktiver og passiver, der overdrages (C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning). Selve opgørelsen af vederlaget opgøres ud fra den ejerbesiddelse, man ville have i det spaltede selskab. Et eksempel kunne være, hvor to personer ejer et selskab ligeligt, som ophørsspaltes og derefter stiftes to nye selskaber. Her kan det være essentielt at fordele

vederlaget således, at den ene får 100 pct. aktier i det ene selskab, hvor den anden får 100 pct. aktier i det andet selskab. Egentlig er det muligt at gennemføre dette ved både en ophørsspaltning og en grenspaltning, dog med den forudsætning, at ejerforholdene forbliver uændrede i forhold til situationen før spaltningen. Dog vil det typisk være lettere at foretage en sådan fordeling ved en ophørsspaltning, da grenspaltning kræver at den udspaltede enhed udgør en selvstændig enhed, hvor imod der er større fleksibilitet til frit af fordele aktiver og passiver ved en ophørsspaltning (Olesen, 2023, s. 361).

Lad os sige at den første del af generationsskiftet i AalborgEL ApS er gennemført, og Senior og Junior ejer nu 50 pct. hver af aktierne i selskabet. Hvis de herefter vælger at foretage en skattefri spaltning, hvor de herefter stifter to nye selskaber, så kan Senior f.eks. få 100 pct. aktier i selskab 1 og Junior 100 pct. aktier i selskab 2.

Udgangspunktet for skæringsdatoen for gennemførelsen af en spaltning er, at denne skal være sammenfaldende med den skæringsdato, der foreligger for det modtagende selskabs regnskabsår. Er der tale om spaltning til et nystiftet selskab, så skal skæringsdatoen i stedet være sammenfaldende med det nystiftede selskabs åbningsdato, jf. FUL § 5. Skulle det ske, at indkomsten i et af selskaberne opgøres efter reglerne i SEL § 31, stk. 5 vedr. sambeskatning, grundet et oprettet eller ophørt koncernforhold jf. SEL § 31 C, så anvendes den dato hvor etableringen eller ophøret af koncernforbindelse har fundet sted som spaltningsdato, jf. FUL 5, stk. 3. I forbindelse med spaltning, er det derfor væsentligt at være opmærksom på eksisterende eller potentielle koncernforhold, da disse kan have betydning for fastsættelsen af den skattemæssige spaltningsdato (Olesen, 2023, s. 363).

Hvis man har et ønske om at gennemføre en skattefri spaltning, så skal der gives meddelelse herom til Skat. Dette skal ske seneste én måned efter at spaltningen er gennemført og er en gyldighedsbetingelse for at reglerne vedrørende spaltning kan anvendes, jf. FUL § 6, stk. 3.

7.2.5 Skattefri spaltning med/uden tilladelse fra Skat

Når der er tale om skattefri spaltning, så kan dette, ligesom ved skattefri aktieombytning, foretages med tilladelse fra Skat, men det er også muligt at foretage skattefri spaltning uden tilladelse fra Skat. Reglerne for den skattefri spaltning med tilladelse fra Skattestyrelsen er reguleret i FUL § 15 a, stk. 1., 2. pkt. - hvor de særlige vilkår af tilladelsen er jf. FUL § 15 a,

stk. 1., 3. pkt. (C.D.6.1.1 Introduktion til skattefri spaltning med tilladelse). Når det kommer til skattefri spaltning med tilladelse, minder dette til dels om skattefri aktieombytning med tilladelse, da der ligeledes stilles krav om en forretningsmæssig begrundelse for at kunne gennemføre spaltningen skattefrit. Hertil henvises derfor til afsnit 7.1.3, hvor dette er yderligere beskrevet.

Skat vil ikke give tilladelse til skattefri spaltning, hvis der er mistanke om skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Det kan i visse tilfælde være vanskeligt at afgøre, hvorledes der foreligger tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse for at gennemføre en skattefri spaltning, og hvornår spaltningen foretages med henblik på eventuelt skatteundgåelse (Olesen, 2023, s. 355). Denne sondring kan være svær i praksis, hvilket fremgår af nedenstående afgørelser.

Baseret på tidligere praksis, anvendes generationsskifte typisk som en begrundelse for at gennemføre spaltning. Som udgangspunkt vil et generationsskifte være en tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse, dog stilles der visse krav (Olesen, 2023, s. 366). Hvis formålet, som tidligere nævnt, er at undgå beskatning i forbindelse med en kapitalejer udtræden, vil Skat ikke kunne give tilladelse til spaltningen.

Et eksempel fra praksis er SKM2004.73TSS, hvor der blev ansøgt om tilladelse til at foretage en skattefri ophørsspaltning af et holdingselskab i forbindelse med et generationsskifte fra A til B. A var ejer af alle anpart i Holding ApS, som der var ejer af alle anpart i Drift ApS. Planen var, at alle anparterne i Drift ApS skulle udspaltes til to selskaber, nemlig A Holding ApS der skulle eje 80 pct. og B Holding ApS der skulle eje 20 pct. Herefter skulle der foretages succession, da anparterne i B Holding ApS skulle overdrages fra A til B. Til sidst, var planen, at A Holding ApS løbende skulle tilbagesælge sine anparter i Drift ApS til det udstedende selskab. Målet var derfor, at B Holding ApS på sigt skulle blive eneejer af Drift ApS. Hertil vurderede Told- og Skattestyrelsen, at der ikke kunne gives tilladelse til en skattefri ophørsspaltning, da der efter spaltningen skulle ske tilbagesalg af aktiver - et af hovedformålene var derfor skatteundgåelse. Dette er dermed et klart eksempel på en situation hvor et generationsskifte kan være forretningsmæssigt begrundet, men at der foreligger nogle elementer der gør, at hovedformålet kan vurderes at være skatteundgåelse (SKM2004.73.TSS).

I SKM2006.323.SKAT blev der anmodet om tilladelse til at gennemføre en skattefri grenspaltning med det formål, at ejendommene på sigt kunne sælges ved salg af den samlede

selskabskapital (Olesen, 2023, s. 373). Denne omstrukturering ville give mulighed for at afhænde disse ejendomme uden af afholde den skat, som et direkte salg af ejendomme normalt ville udløse. Baseret på en konkret vurdering i sammenhold med en supplerende redegørelse fra ansøger blev der givet tilladelse til at gennemføre skattefri grenspaltning, trods oplysningen om senere salg. Dog anså Skat stadig, at spaltningen hovedsageligt var begrundet i forretningsmæssige hensyn.

Disse to afgørelser kan derfor give et indblik i, hvor vanskeligt det kan være at vurdere, hvorvidt der er tale om en forretningsmæssig begrundelse eller ej. Det kan dog fortsat antages, at i situationer, hvor der er planlagt et salg umiddelbart efter spaltningen, kræves en grundig begrundelse, før det kan anses for at være forretningsmæssigt begrundet.

Det er dog også muligt at foretage skattefri spaltning uden tilladelse fra Skat. Her stilles der dog yderligere en række krav, der skal være med til at sikre, at spaltningen ikke sker på baggrund af målet om skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Hertil er der udarbejdet nogle værnsregler. Det første krav udgør et såkaldt holdingkrav eller ejertidskrav. Dette stemmer overens med det krav, der er gældende ved aktieombytning uden tilladelse, derfor henvises til afsnittet herom samt FUL § 15 a, stk. 1., 5. pkt. Derudover er der en særlig betingelse, nemlig det objektive regelsæt. For at opfylde betingelserne for spaltning uden tilladelse efter FUL § 15 a, stk. 1, 8. pkt., gælder det, at spaltningen ikke kan ske uden tilladelse, hvis det indskydende selskab har flere ejere, hvoraf en eller flere har disse har været ejer i under 3 år uden stemmeflertal og samtidig er, eller i forbindelse med spaltningen bliver ejer i det modtagende selskab, hvor de tilsammen opnår stemmeflertal. Reglen skal være med til at forhindre, at spaltningen bruges i stedet for et skattepligtigt salg af aktivitet (Olesen, 2023, s. 381). Desuden kan der ikke gennemføres skattefri spaltning uden tilladelse, hvis ejeren er næringsdrivende ved køb og salg af aktiver samt modtager skattefrit udbytte af disse kapitalandele, jf. FUL § 15 a, stk. 1, 9. pkt. - det vil sige, hvis ejeren vederlægges med andet end aktier i det modtagende selskab.

Hertil kan der heller ikke ske skattefri spaltning uden tilladelse, hvis en ejer med bestemmende indflydelse ikke er hjemmehørende i EU/EØS eller en stat der ikke har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark, jf. FUL § 15 a, stk. 1., 10. pkt. Endvidere skal forholdet mellem aktiver og gæld, der overføres til det modtagende selskab, stemme overens med de aktiver og gæld, der er i det indskydende selskab, jf. FUL § 15 a, stk. 3, 3. pkt. Dette

er en værnsregel, der skal være med til at forhindre, at en skattefri spaltning bruges til at overføre uforholdsmæssig gæld til det modtagende selskab og dermed reducere den skattepligtige avance ved et eventuelt senere salg af kapitalandele. Desuden skal denne værnsreglen også sikre, at det indskydende selskab ikke tømmes for værdier gennem en skattefri spaltning, således gælden ikke overstiger forholdet mellem aktiver og passiver. Denne værnsreglen gør det derfor besværligt at gennemføre en grenspaltning, da dette forhold mellem aktiver og gæld skal opfyldes samt der skal være tale om en selvstændig enhed (Olesen, 2023, s. 383).

Det gælder jf. FUL § 15 a, stk. 2, 1. pkt. at der kan ske en delvis vederlæggelse i kapitalandele og i kontantvederlag. Men når der er tale om skattefri spaltning uden tilladelse, er der en begrænsning. Hvis et selskab ved spaltningen ejer mindst 10 pct. af kapitalandelene i det indskydende selskab, så kan der ikke tildeles kontantvederlag, jf. FUL § 15 a, stk. 2, 4. pkt.

Den klare forskel mellem skattefri spaltning med eller uden tilladelse er, at hvis man foretager spaltning uden tilladelse fra Skat, så skal de ovenstående værnsregler overholdes. Hvis der i stedet foretages spaltning med tilladelse, så er der ingen værnsregler der skal overholdes, men her skal i stedet foreligge en forretningsmæssig begrundelse. I praksis afhænger valget derfor efter, hvor kompleks en spaltning der er tale om. Jo mere kompleks en spaltning der er tale om, jo større risici er der forbundet med at foretage spaltningen uden tilladelse. Hertil vil det være muligt med en ansøgning om bindende svar fra Skat, der kan være med til at afklare konkrete forhold (Få et bindende svar). AalborgEL ApS vil som udgangspunkt godt kunne foretage en spaltning med tilladelse, da de har en klar forretningsmæssig begrundelse - generationsskiftet er nemlig nødvendigt for virksomhedens fremtidige drift.

7.2.6 Fordele og ulemper ved spaltning

En skattefri spaltning er som nævnt en selskabsretlig og skattemæssig omstrukturering, hvor et selskab opdeles i to eller flere selskaber - uden at der sker umiddelbar beskatning af hverken selskaber eller dets ejere. En spaltning anvendes ofte i forbindelse med generationsskifte. Der er mange fordele ved en skattefri spaltning. Først og fremmest, så giver det mulighed for at omstrukturere uden at udløse skattemæssige konsekvenser. Der skabes en vis fleksibilitet, da der er mulighed for at lave en opdeling af selskabets aktiviteter i selvstændige enheder. Dette

kan være relevant i forhold til ejerforhold og fremtidige strategier. Derudover kan ejerstrukturen bevares. Som nævnt, vil det være muligt for AalborgEL ApS at foretage en skattefri spaltning. Det vil gøre det muligt for virksomheden at foretage en omstrukturering, uden de store skattemæssige konsekvenser. Dog har virksomheden på nuværende tidspunkt kun én aktivitet, og derfor er virksomheden kun en selvstændig enhed.

Ligesom en skattefri aktieombytning, er der her ved skattefri spaltning også nogle ulemper - hvilket især er relateret til de mere tekniske og administrative krav. Reglerne er komplekse, især fordi alle de skattemæssige værdier skal videreføres til de modtagende selskaber. Derudover gælder der også en bindingsperiode for de nye aktiver.

Trods disse ulemper, er skattefri spaltning alt i alt stadig et effektivt værktøj i en strategisk selskabsstrukturering. Man skal dog være opmærksom på, at det kræver en grundig forberedelse, så man sikrer at reglerne anvendes korrekt.

Fordele	Ulemper
➤ Ingen umiddelbar beskatning ved overdragelsen ➤ Muliggør opdeling af aktiviteter ➤ Aktiver og passiver overføres uden kontantbetaling ➤ Ejerforholdet kan bevares	➤ Kræver overholdelse af omfattende regler og dokumentationskrav ➤ Der gælder en bindingsperiode ➤ Alle skattemæssige værdier skal overføres

Figur 9 - Fordele og ulemper ved spaltning

8. Værdiansættelse

Når der er tale om en overdragelse af anparter i en virksomhed, her ved generationsskifte, er det essentielt at afdække til hvilken pris der skal overdrages. Derfor er det relevant at på værdiansættelsen af virksomheden og de anparter, der skal overdrages. I denne rapport ses altså på værdiansættelsen af en familieejet virksomhed AalborgEL, som skal overdrages delvist mellem far og søn, Senior og Junior. I en sådan situation kan værdiansættelse være svær, da Senior og Junior her vil være interesseforbundne parter. Dette er modsat en almindelig handel, hvor parterne vil have modstridende interesser i forhold til værdiansættelsen, og derfor vil værdiansættelsen automatisk ske til handelsværdien. Her kan tilfældet være anderledes, når der

er tale om interesseforbundne parter. Et eksempel herpå kunne være, at Senior værdiansætter virksomheden meget lavt, så denne ikke ville være omkostningstung for Junior at erhverve, eller at han i tilfælde af gave ville blive ramt mindst muligt af gaveafgiften.

Parter vil være interesseforbundne når de har interessefællesskab og derved deler samme interesse for en given situation, her en overdragelse. Interesseforbundne parter kender ofte hinanden eller har en relation til hinanden. Her vil en far og søn relation ses som en interesseforbunden relation. Dog er det ikke ved lovgivningen defineret, hvornår der vil være tale om interesseforbundne parter (Olesen, 2023, s. 25). Det skal dog nævnes, at der ved flere afgørelser er taget stilling til, om der forefindes interesseforbundne parter. Dog vil der som udgangspunkt ses på BAL § 22, stk. 1 og stk. 3, hvor det klart vil menes, at de som denne omfatter, vil opfattes som interesseforbundne parter. Her ses det at interesseforbundne parter i BAL § 22, stk. 1 og stk. 3 indebærer, børn, ægtefæller, stedbørn, børnebørn, afdøde børn eller stedbarns ægtefælle, forældre, stedforældre, bedsteforældre, plejebørn og personer som har delt bopæl. Altså vil mange kunne vurderes som interesseforbundne parter. I dette tilfælde vil Senior og Junior, jf. BAL § 22, stk. 1a, være interesseforbundne parter, og derfor deler samme interesse i forbindelse med værdiansættelse. Som nævnt har flere afgørelser taget stilling til dette. Her bl.a. LSR.2023.22-0095499, hvor der overdrages anparter fra far til søn, hvori afgørelsen omtaler disse som interesseforbundne parter. Denne LSR.2023.22-0095499 vil i forbindelse med afgørelsen om interesseforbundne parter også kunne sammenlignes med rapportens case vedrørende generationsskiftet i virksomheden AalborgEL, hvor der her afgørende på baggrund af BAL § 22, stk. 1 og LSR.2023.220095499 kan afgøres, at Senior og Junior er interesseforbundne.

Derudover er interesseforbundne parter omfattet af LL § 2, denne omhandlende armslængdeprincippet, som betyder, at prisen vil skulle sættes, som hvis der blev handlet mellem to uafhængige parter.

Dette betyder, at Skat ved en sådan overdragelse er særligt opmærksomme på værdiansættelsen, om denne er korrekt og kan godkendes af Skat (Olesen, 2023, s. 29). Her er klare retningslinjer for værdiansættelse ved en sådan overdragelse, men disse er udelukkende vejledende og ikke bindende for skatteyder, her Senior og Junior (Værdiansættelse). Da værdiansættelsen ikke har en bindende eller enslydende form, vil der være risiko for, at den værdiansættelse der er valgt ikke kan godkendes af Skat, eller at Skat ønsker yderligere dokumentation for den valgte værdiansættelse.

Derudover kan ses på, om den ene part har bestemmende indflydelse på den anden. Dette jf. LL § 2, stk. 2, som foreskriver at der ved bestemmende indflydelse ejes, direkte eller indirekte, mere end 50 pct. af virksomheden, eller at denne kan råde over mere end 50 pct. af stemmerne. Ser man på virksomheden AalborgEL vil det ikke vurderes, at hverken Senior eller Junior har bestemmende indflydelse over for den anden part. Dette skyldes, at begge parter vil komme til at eje 50 pct. af virksomheden AalborgEL, og derfor vil de begge have indflydelse. Dog hvis A/B-modellen anvendes, vil der som beskrevet i afsnit 9.1 være en bestemmende indflydelse hos Senior i det omfang, at A-anparterne ved benyttelse af A/B-modellen vejer tungere i en beslutning end B-anparterne, som Junior vil eje.

Når der er tale om interesseforbundne parter, og Skat derfor vil være ekstra opmærksom på, hvordan AalborgEL værdiansættes, vil det være særdeles relevant at kigge på de cirkulærer og vejledninger Skat har udarbejdet. Her skal det dog nævnes, at dette ikke er Skat som kan bestemme om værdiansættelsen af handelsværdien er korrekt - denne afgøres af domstolene, hvilket sker på grundlag af syn og skøn (Olesen, 2023, s. 29). Et eksempel på, at domstolene ikke nødvendigvis er enig i Skats vurdering af en given værdiansættelse er SKM2008.211.HR. Her var Højesteret hverken enig i virksomhedens egen værdiansættelse af handelsværdien, samt de heller ikke tilgodeså Skats vurdering. Her havde virksomheden selv værdiansat til kurs 5, Skat værdiansatte til kurs 90 og domstolene til kurs 42. Altså viser dette, at virksomhederne kan ønske en meget lav værdiansættelse, hvor Skat modsat ønsker en noget højere værdiansættelse, men det i bund og grund er domstolene som vil have den endelige afgørelse af, hvorvidt der er værdiansat korrekt.

Dette betyder, at der til trods for vejledninger og cirkulærer ikke er en bestemt måde hvorpå værdiansættelsen sker, hvilket gør det mere problematisk for virksomhederne i en værdiansættelses situation, hvor de vil skulle rådføres sig i diverse afgørelser, vejledninger og cirkulærer. Her skal dog nævnes, at hvis virksomheden står i en situation, hvor de ikke har meget tid til at gennemføre et generationsskifte og værdiansættelsen derfor skal ske hurtigt, vil der kunne blive søgt om et bindende svar jf. SFL § 21 eller der kan tages skatteforbehold, jf. SFL § 28.

Ville man se på et cirkulære i forbindelse med værdiansættelse af handelsværdien af virksomheden AalborgEL, kan man her se på værdiansættelsescirkulæret fra 1982, denne kendt som Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, eller værdiansættelsescirkulæret fra 2000, kendt som TSS-cirkulære 2000-5, TSS-cirkulære 2000-9 og TSS-cirkulære 2000-10. Her omhandler

værdiansættelsescirkulæret fra 1982 værdiansættelse af fast ejendom, hertil handler værdiansættelsescirkulæret fra 2000 henholdsvis værdiansættelse af fast ejendom, aktier og anparter, og goodwill.

Der er altså mange aspekter, som virksomheden AalborgEL skal tage hensyn til ved værdiansættelsen af virksomheden. Derfor kan det være meget relevant for dem at inddrage diverse rådgivere, som vil kunne vejlede og være behjælpelige med beregninger omkring værdiansættelsen, samt finde den korrekte handelsværdi på virksomheden. Her skal det nævnes som omtalt før, at virksomheden AalborgEL allerede har inddraget deres revisor til hjælp med dette, hvortil denne er kommet frem til de økonomiske værdier.

Der findes flere metoder og modeller for beregning af værdiansættelse, og nedenstående vil nogle af disse præciseres ift. hvordan værdiansættelsen af AalborgEL ville kunne forløbe. Dette er så at der kan vurderes på konkrete beregninger af denne og til senere vurdering af finansieringsmuligheder, se afsnit 9.

8.1 Værdiansættelsescirkulæret fra 1982

Værdiansættelsescirkulæret fra 1982 kan benyttes ved overdragelser, som ved virksomheden AalborgEL, mellem forældre og børn, her far og søn. Samt har dette værdiansættelsescirkulære dannet baggrund for værdiansættelser mellem interesseforbundne parter gennem mange år (Olesen, 2023, s. 30). Cirkulæret omfatter værdiansættelser ved overdragelser mellem de personer som er omfattet af BAL § 22, hvilket vil være; børn, stedbørn, børnebørn, børns ægtefæller, forældre, stedforældre, bedsteforældre, plejebørn og personer som har haft samme bopæl, denne jf. BAL § 22, stk. 1d. Det betyder, at værdiansættelsescirkulæret ikke omfatter samlevende, medmindre disse har boet sammen i minimum 2 år. Dette har dog for virksomheden AalborgEL ikke den store indvirkning, da BAL § 22, stk. 1a klart skriver at der kan benyttes denne ved overdragelse til børn.

En særlig vigtig del af værdiansættelsescirkulæret fra 1982 er, at denne kun er gældende for værdiansættelse af fast ejendom, og derfor ikke til andele af virksomheden (Olesen, 2023, s. 31). Dette betyder for AalborgEL, at det udelukkende er den faste ejendom hvor værkstedet befinder sig, som vil kunne værdiansættes efter dette cirkulære. Her er dette cirkulære ændret ved cirkulær nr. 9792 af 27. september 2021. Denne ændring skyldes den nye indførelse af

ejendomsvurderingsloven. Denne ændring findes i den regel om, at der kan overdrages ejendomme til +/- 15 pct. af den seneste offentlige ejendomsvurdering, her blev dette ændret, så denne sats blev sat op til +/-20 pct. Denne regel trådte i kraft 15. oktober 2021, og vil derfor være gældende for virksomheden AalborgEL. Hvorfor Senior og Junior vil kunne benytte denne sats. Her vil denne gælde for de overdragelser som har offentlig ejendomsvurdering som følger EVL §§ 5, 6 og 11. Her foreskriver EVL § 5, at der skal foretages ejendomsvurdering hvert andet år, hvortil vurderingen skal ske d. 1. januar i vurderingsåret. EVL § 6 foreskriver, at der foretages en vurdering af ejendomme, som blandt andet er nyopståede, som har ændret sig i størrelse eller i forbindelse med byggeri, m.fl., dette sker året efter igen d. 11. januar. Afslutningsvis omhandler EVL § 11 landejendomme, skovejendomme, erhvervsjendomme, m.fl. se EVL § 10, kan få en vurdering på et andet tidspunkt, hvis dette er en nødvendighed for gave- eller boafgiften. Denne ansættelse vil så være gyldig indtil almindelig vurdering sker som følge af EVL § 5. Til dette nævner værdiansættelsescirkulæret fra 1982 jf. pkt. 5, at:

“Skatteforvaltningen skal påse, at værdien i boopgørelsen eller gaveanmeldelsen svarer til handelsværdi en på det tidspunkt, der er afgørende for værdiansættelsen” (Cirkulæret fra 1982).

Derfor har cirkulæret fastsat retningslinjer for, hvordan Skat skal godkende disse værdiansættelser. Dette indebærer, at den værdi som skal benyttes til beregningen for bo- og gaveafgiften, vil være den handelsværdi der er på ejendommen. Hvilket betyder, at der skal kursreguleres for hver en gældspost, som indgår i boet (Cirkulæret fra 1982). Denne godkendelse skal altså ske, hvis der handles inden for de værdiansættelser, der er inden for +/- 20 pct. af den seneste offentlige vurdering. Her medmindre der er særlige omstændigheder (Olesen, 2023, s. 32). Dertil kommer, hvornår der opstår en særlig betingelse og hvordan denne defineres - her findes i værdiansættelsescirkulæret fra 1982 ikke klare retningslinjer for, hvad disse særlige omstændigheder indebærer. Derfor vil man i stedet se på praksis, og hvad der i diverse afgørelser er blevet bestemt. Her kan blandt andet nævnes SKM2023.132.LSR, hvor Landsretten dømte, at Skattestyrelsen ikke skulle godkende værdiansættelsen inden for de +/- 20 pct. af den ejendom, som behandles i afgørelsen. Dette skyldes her, at der var tale om særlige omstændigheder. Her havde ejendommen i SKM2023.132.LSR d. 20. januar 2018 en værdi på 3.895.000 kr., hvorefter der ikke skete værdiforringelse af ejendommen i de næste år, som svarede til det værdifald, denne blev videresolgt til. Her blev ejendommen videresolgt til en værdi på 1.440.000 d. 18. januar 2021. Modsat denne fandt Landsretten i

SKM2023.131.LSR, hvor en far købte en ejendom til en højere handelsværdi end han solgte den til, her blev ikke vurderet at dette var en særlig omstændighed (Olesen, 2023, s. 33). Disse to afgørelser viser, at fordi der ikke er særlige retningslinjer i cirkulæret, som beskriver hvordan disse særlige omstændigheder skal afgøres, vil det være op til den enkelte domstol at afgøre, om der er tale om særlige omstændigheder i de enkelte sager.

Dog kan særlige omstændigheder også omhandle en faktisk realkreditbelåning, som i SKM2023.54.Ø. Her blev dødsbo sommerhus værdiansat til en værdi på 2.465.000 kr. i 2020, hvortil der var en offentlig vurdering fra 2018 på 4.056.000 kr., denne som var udført i forbindelse realkreditlånet. Her fandt domstolen, at der forelå særlige omstændigheder. Endvidere kan henvises til SKM2023.20.LSR og SKM2016.279.HR, som omhandler henholdsvis beliggenhed som ikke i den sag betragtes som en særlig omstændighed og en særlig relation til et dødsbo, som blev vurderet til at have en særlig relation. Altså vil konklusionen igen være, at der er mange forskellige muligheder for særlige omstændigheder og det altid vil være et spørgsmål om den enkelte sag og dem som vurderer denne.

På baggrund af dette kan der henvises til SFL § 28 og SFL § 21. Disse kan benyttes, hvis man ved en værdiansættelse af en fast ejendom er i tvivl om, at der vil være særlige omstændigheder. Her foreskriver SFL § 28, at der kan anvendes et skatteforbehold. Hvortil SFL § 21 omhandler, at der kan indhentes et bindende svar fra Told- og Skatteforvaltningen. Her ses jf. bilag 1, at virksomheden AalborgELs faste ejendom har en vurdering på 2.200.000 kr.

8.2 Værdiansættelsescirkulæret fra 2000

I 2000 blev der udstedt tre nye værdiansættelsescirkulæret, her henholdsvis TSS-cirkulære nr. 2000-05, som omhandler fast ejendom, TSS-cirkulære nr. 2000-09, som omhandler aktier og anparter, samt TSS-cirkulære nr. 2000-10, som omhandler goodwill.

Hertil skal dog nævnes, at der jf. SKR nr. 10406 af 4. december 2007 er ophævet da denne er erstattet af Juridisk Vejledning udgave 2023-1, pkt. C.B.3.5.4.3 (Olesen, 2023, s. 34).

8.2.1 Cirkulære nr. 2000-05

Værdiansættelsescirkulæret nr. 2000-05 omhandler ligesom værdiansættelsescirkulæret fra 1982, om værdiansættelse af fast ejendom. Dette cirkulære 2000-05 er dog ophævet, som nævnt

ovenfor. Derfor skal den Juridiske Vejledning udgave 2023-1 benyttes i stedet. Denne vejledning vil dog udelukkende skulle benyttes til værdiansættelse af fast ejendom, hvis værdiansættelsescirkulæret fra 1982 ikke finder anvendelse, jf. C.B.3.5.4.3 (C.B.3.5.4.3 Fast ejendom). Altså vil værdiansættelsescirkulæret fra 1982 stadig have stor relevans, særligt i denne case. Dette skyldes, at den juridiske vejledning vil blive benyttet ved værdiansættelser af fast ejendom, som skal overdrages til søskende mv., - hvor cirkulæret fra 1982 vil anvendes til overdragelser mellem forældre og børn. For virksomheden AalborgEL betyder, det at værdiansættelsen af deres ejendom vil skulle ske på baggrund af værdiansættelsescirkulæret fra 1982. Hvorfor den juridiske vejledning udgave 2023-1 ikke gennemgås dybdegående.

Det kan dog nævnes, at den største forskel på cirkulæret fra 1982 og C.B.3.5.4.3 er muligheden for værdiansættelse +/-20 pct. af den offentlige ejendomsværdi ikke muligt. Her foreskriver den juridiske vejledning jf. C.B.3.5.4.3, at værdiansættelsen vil være lig med den seneste offentlige vurdering. Altså er der en væsentlig forskel på de to forskellige værdiansættelsesregler i forbindelse med fast ejendom. Her vil det for en virksomhed som AalborgEL og værdiansættelse af deres faste ejendom være at foretrække værdiansættelsesreglerne fra værdiansættelsescirkulæret fra 1982, da det at man kan tillægge eller fratrække 20 pct. af den offentlige ejendomsvurdering værdiansættelse gør en væsentlig forskel på værdiansættelsen af ejendommen. Dette vil dog ikke være en bekymring for Senior og Junior i AalborgEL, da de som nævnt vil skulle benytte reglerne fra værdiansættelsescirkulæret fra 1982. Her henvises derfor til afsnit 8.1, der omhandler dette cirkulære.

8.2.2 Cirkulære nr. 2000-09

En anden del af værdiansættelsescirkulæret fra 2000, er cirkulære nr. 2000-09, som omhandler værdiansættelse af aktier/anparter, derfor kaldes dette cirkulære også for aktiecirkulæret (Olesen, 2023, s. 36). Dette cirkulære vil derfor være relevant for virksomheden AalborgEL, idet det i denne er ønsket at overdrage en del af anparterne i virksomheden. Her skal det dog nævnes, at denne kun vil være relevant i forbindelse med, at virksomheden bliver omstruktureret til et selskab før en overdragelse ved generationsskiftet. Dette cirkulære vil finde anvendelse når der er tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter, hvilket Senior og Junior er jf. afsnit 8. Dertil vil cirkulæret 2000-09 kun skulle benyttes, hvis

værdiansættelsescirkulæret fra 1982 ikke kan benyttes (Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter). Til cirkulæret findes en hjælperegulering, hvor udgangspunktet i denne er;

“at aktiernes værdi beregnes som summen af værdierne af de enkelte aktivposter i selskabet minus de respektive gældsposter i selskabet. Den således opgjorte værdi tillægges værdien af goodwill. Der anvendes således et substansprincip.” (Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter)

Altså foretages opgørelsen på baggrund af det seneste årsregnskab, ved AalborgEL vil dette her være regnskabet for 2024, hvortil selskabets indre værdi benyttes. Denne korrigeres på baggrund af følgende parametre; fast ejendom, goodwill og immaterielle aktiver, udskudt skat og andre forhold.

En afgørelse, som kunne ligne en situation ved virksomheden AalborgEL er SKM2023.211.ØLR. Denne afgørelse er fra 6. januar 2023 og omhandler værdiansættelse af unoterede anparter. I SKM2023.211.ØLR finder generationsskifte sted mellem nærtstående, hvilket også er tilfældet i AalborgEL, derfor denne sammenlignelighed. I denne afgørelse blev værdiansættelsen fastsat i samarbejde mellem den overdragende og den modtagende part, hvorfor Skatteministeriet ikke mente dette var den reelle handelsværdi, som der ellers efter cirkulæret 2000-09 skal benyttes. Her fastsatte Skatteministeriet nye værdiansættelser baseret på netop dette cirkulære for anparterne, samt cirkulære 2000-10 for værdiansættelse af goodwill. Denne afgørelse viser, at finder Skatteministeriet ikke den fastsatte værdiansættelse korrekt, vil de kunne indlede en ny værdiansættelse, som vil kunne basere sig på netop disse omtalte værdiansættelsescirkulærets, som ofte vil vejlede til en handelsværdi.

8.2.3 Cirkulære nr. 2000-10

Dette cirkulære anvendes når der skal ske værdiansættelse af goodwill. Efter dette cirkulære skal goodwill værdiansættes efter et skøn over handelsværdien, her med hensyn til de foreliggende omstændigheder (Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill). I nogle brancher findes der faste kutymer for, hvordan goodwill beregnes, mens der i andre brancher ikke er etableret nogen almindelig praksis. I de tilfælde, hvor en sådan kutyme mangler, kan retningslinjerne i dette cirkulære anvendes. Beregningsmodellen i dette cirkulære udgør en standardiseret metode til fastsættelse af goodwill. Der kan dog være konkrete forhold, som gør modellen mindre egnet. I sådanne tilfælde skal resultatet justeres, så den endelige

værdiansættelse skønsmæssigt afspejler den pris, en uafhængig tredjemand under de givne omstændigheder forventes at ville betale for denne goodwill. Ved brug af denne beregningsmodel er det derfor væsentligt at vurdere, om modellen fører til en realistisk værdiansættelse, samt om der foreligger særlige forhold, som nødvendiggør korrektion (2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill).

Grundlaget for selve beregningen af goodwill tager udgangspunkt i selskabets regnskabsmæssige resultat før skat for de tre seneste år, som er opgjort efter reglerne i årsregnskabsloven. Skulle det ske, at en virksomhed ikke udarbejder årsregnskab efter årsregnskabsloven, så vil man i stedet tage udgangspunkt i den skattepligtige indkomst for de tre seneste år. Hvis det er det førstnævnte der er gældende, altså at der tages udgangspunkt i resultater før skat, så skal der korrigeres for poster som ej udgiftsført løn, finansielle indtægter og udgifter, samt andre ekstraordinære poster. Hvis det i stedet er den skattepligtige indkomst, der er grundlaget for beregningen, så skal der korrigeres for nogle andre poster. Resultatet før skat vægter ikke det samme i alle årene, og derfor vil det sidste regnskabsår vægte mere end det tredjesidste regnskabsår. Herefter vil summen af disse tre regnskabsår divideres med 6, som vil give det vægtet regulerede resultat.

Skulle der foreligge en vedvarende resultatmæssig udviklingstendens, så foretages der en regulering i form af et tillæg eller et fradrag. Denne vedvarende resultatmæssige udviklingstendens skal være konstant inden for de tre år, og beregningen baseres i så fald på ændringen i resultaterne fra det tredjesidste regnskabsår før overdragelsen frem til det seneste regnskab før overdragelsen. Det beregnede tillæg eller fradrag indgår herefter i den vægtede gennemsnitsindtjening. Når der er tale om et selskab, så fratrækkes der ikke driftsherreløn - da dette er noget der typisk noget der kun foreligger når der er tale om en personligt ejet virksomhed (Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill). Derefter fratrækkes en forrentning af alle virksomhedens aktiver i den seneste balance før overdragelsen, dog med undtagelse af driftsfremmede aktiver og bogført tilkøbt goodwill. Forrentningen beregnes med en kapitalafkastsats tillagt 3 pct., jf. VSL § 9. Til sidst skal der beregnes kapitalisering. Kapitaliseringsfaktoren afspejler forholdet mellem det forventede årlige afkast og den forventede levetid på goodwill. Forrentningen fastsættes til den gældende kapitalafkastsats på overdragelsestidspunktet tillagt 8 pct., jf. VSL § 9. Man skal være opmærksom på, at levetiden på goodwill kan variere, og det kan derfor være svært at opgøre

den præcise levetid - forhold der her kan have en betydning, er f.eks. virksomhedstype, produkttype og varemærke (2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill).

Metoden til beregning af værdiansættelsen af goodwill, som dette cirkulære omhandler, anses som en skematisk beregningsmetode, som opgøres på baggrund af historiske tal. Derfor har denne fået kritisk, da den ikke menes at give et retvisende billede af virksomhedens handelsværdi - derfor kan denne beregningsmetode til tider være uhensigtsmæssig (Olesen, 2023, s. 36).

Der fremgår i punkt 4 i cirkulæret hvilke forhold, der kan have en påvirkning på værdiansættelsen, og således give anledning til en justering af den goodwill, der fremkommer ved brug af beregningsmetoden.

En afgørelse der her kan være relevant er SKM2007.685.SR, der omhandler værdiansættelse af goodwill ved overdragelse af virksomhedens aktiviteter fra et andelsselskab til et aktieselskab. I denne konkrete sag blev aktiviteterne i andelsselskabet A overdraget til selskabet B. Spørgsmålet i forbindelse med dette var, om denne overdragelse kunne ske til bogført værdi uden korrektion for goodwill, eller om der skulle indregnes en goodwillværdi. Hertil vurderede Skatterådet, at da en uafhængig køber vil tillægge kundekredsen og forretningsforbindelserne en værdi, så vil det ikke være muligt at undgå goodwill. Denne afgørelse understreger derfor, at der ved overdragelse af virksomhedens aktiviteter mellem nærtstående parter skal tages højde for markedsværdien af de aktiver, der overdrages - derfor vil en værdiansættelse af goodwill være nødvendig. Skat vurderede i forlængelse heraf, at beregningen af goodwill skulle ske efter de vejledende beregningsregler i TS-cirkulære 2000-10. Goodwillberegningen blev derfor baseret på de seneste tre afsluttede regnskabsår hvilket betød, at der ikke blev taget konkret hensyn til værdien af kundekredsen og forretningsforbindelser - trods det netop var disse elementer, som Skat lagde til grund for, at en goodwill beregning var nødvendig (SKM2007.685.SR).

Denne ovenstående afgørelse er derfor et godt eksempel på, den uklare praksis der er på netop dette område. Skatterådet fastslår, at der skal foretages en goodwillberegning på baggrund af en ukendt værdi af kundekredsen og forretningsforbindelser. Men trods dette, fastslår de, at beregningen skal tage udgangspunkt i en vejledende beregningsmodel, der netop ikke tager eksplicit højde for disse forhold. Dette cirkulære - samt de andre beskrevet cirkulære - skal

fungere som vejledende retningslinjer, og kan derfor ikke uden videre anvendes som grundlag for en præcis og retvisende beregning. Skulle det være tilfældet, at der ikke foreligger branchekutymmer eller andet sammenligneligt datagrundlag, så vil dette cirkulære imidlertid ofte udgøre det mest anvendelige alternativ, hvorfor det i praksis ofte lægger til grund. Det vil derfor være relevant for AalborgEL ApS at benytte dette cirkulære, når de skal foretage en værdiansættelse af goodwill.

8.3 Skematisk værdiansættelse

Værdiansættelse af et selskab ved et generationsskifte kan være svært, men i år 2025 er der sket en udvikling i, hvordan denne proces kan gøres i en virksomhed. Denne ændring blev foretaget d. 8. april 2025 og betyder i store træk, at virksomheder kan overdrage virksomheden ved et generationsskifte til en lavere værdi end handelsværdien (Nye regler om generationsskifte er vedtaget, 2025). Her er netop handelsværdien den værdi der sammenlignes med, da det tidligere jf. værdiansættelsescirkulæret fra 2000 har været netop denne værdi virksomheden skulle værdiansættes efter. Her skal dertil nævnes at disse cirkulærer er vejledende. Ændringer indebærer skematisk værdiansættelse, m.fl. Hvortil bo- og gaveafgiften nedsættes til 10 pct. for nærtstående, hvilket er særdeles attraktivt for Senior og Junior i AalborgEL, hvis de skulle ønske at se ind i en overdragelse i form af en hel eller delvis gave.

Skematisk værdiansættelse vil for virksomheder, som ser ind i et generationsskifte være en attraktiv værdiansættelsesmetode, da denne oftest vil give en lavere værdiansættelse end handelsværdien. Benyttes den skematiske værdiansættelse, vil der skulle værdiansættes ud fra den regulerede egenkapital, hvorfor handelsværdien ikke vil være værdiansættelsen. For virksomheden AalborgEL vil denne ændring og dermed den skematiske værdiansættelse kunne anvendes, da deres generationsskifte sker i 2025, hvor de nye regler er gældende. Det betyder konkret for Senior og Junior, at de vil kunne gennemføre generationsskiftet ved hjælp af en noget mere simpel værdiansættelse med baggrund i deres regulerede egenkapital. Hvilket er særdeles positivt for virksomheden AalborgEL, da det er en mere simpel metode for værdiansættelse, som kan kræve mindre hjælp fra diverse rådgivere. Hvilket vil være en omkostning lempelse i en proces, som ellers kan være omkostningstung, da en almindelig værdiansættelsesproces og beregning af handelsværdien kan være vanskelig og kompliceret.

Når man ser på indførelsen af den skematiske værdiansættelse, vil selve denne regnemetode for værdien af virksomheden indgå i boafgiftsloven. Her nævnes ændringer i boafgiftsloven i lov nr. 369 af 09/04/2025. Denne værdiansættelses beregning er dog ikke langt fra den tidligere benyttede vejledning i værdiansættelsescirkulæret fra 2000, men den indebærer nogle ændringer (Forbedring af generationsskiftemulighederne, 2025). Dog vil handelsværdien ikke være udelukket at bruge - denne må virksomhederne nemlig efter denne lov gerne benytte - såfremt handelsværdien vil være lavere end den regulerede egenkapital. Dette er positivt for virksomheden AalborgEL, da det vil være muligt for dem at benytte den værdiansættelse som er lavest. Dette vil resultere i et generationsskifte, som med større sandsynlighed kan gennemføres uden at det vil sætte Junior økonomisk svær situation.

Det er dog ikke alle virksomheder, som kan benytte disse nye regler lov 369 09/04/2025 og dermed ikke alle virksomheder, som vil få fornøjelsen af den skematiske værdiansættelse. Her kan nævnes, at virksomheder som karakteriseres som pengetank, virksomheder der har ført kommercielle salg i mindre end tre år, virksomheder som endnu ikke har fået afkast og børsnoterede selskaber ikke vil kunne benytte den skematiske værdiansættelse (Forbedring af generationsskiftemuligheder, 2025). I nogle tilfælde vil disse dog delvist benytte denne. Dette har dog ikke nogen betydning for AalborgEL og en eventuel værdiansættelse efter den skematiske model. Dette er da virksomheden ikke vil være omfattet af disse karaktertræk. Dette er positivt for virksomheden AalborgEL, da de ved benyttelse af den skematiske værdiansættelse vil få en lavere værdiansættelse af virksomheden, kontra hvis de benyttede handelsværdien, som ellers har været normen indtil denne ændring.

Som med de andre økonomiske værdier i virksomheden AalborgEL, har deres revisor allerede udarbejdet værdien på den regulerede egenkapital - denne fastsat til 4.100.000 kr. jf. bilag 1, hvilket også er lavere end virksomhedens handelsværdi som jf. bilag 1 er 5.800.000 kr.

9. Finansiering af generationsskiftet

I ovenstående afsnit er forklaret både, hvordan generationsskiftet kan foregå og hvilke metoder og tankegange denne kan følge, samt hvordan denne kan værdiansættes. Her er analyseret på, hvordan AalborgEL vil blive påvirket af de forskellige modeller og fremgangsmåder. Dette afsnit fokuserer på, hvordan et generationsskifte i AalborgEL, fra Senior til Junior, vil kunne finansieres. Her vil der både blive set på hvordan de vil kunne benytte A/B-modellen, som tidligere har været benyttet som et alternativ til succession. Hertil vil ydermere ses på

finansiering igennem gave, da det i afsnit 1.1 nævnes, at Senior ønsker at afdække mulighederne for at overdrage noget af virksomheden igennem en gave til sin søn Junior. Her vil altså blive set på, hvordan han helt eller delvis kan benytte denne mulighed.

Hvordan et generationsskifte finansieres, vil være forskelligt fra virksomhed til virksomhed, baseret på de ønsker som overdrager og modtager har, til denne del af processen. Her vil værdiansættelsen af virksomheden og hvordan denne udfolder sig have stor effekt på, hvordan finansieringen af generationsskifte kan og vil ske. Finansieringen af et generationsskifte kan være svært, da det vil kræve at modtageren af virksomheden har midlerne til at få overdraget virksomheden. Dette kan både være i form af at skulle købe virksomheden konstant, hvilket kræver en stor kapital fra modtager/købers side. Dog vil en gaveoverdragelse i et stort omfang også påvirke modtageren af denne gave, og derfor vil selv denne form for finansiering af generationsskiftet ramme kapitalen på modtager. Mere om dette vil blive uddybet i de forskellige underafsnit vedrørende finansieringsmuligheder. Her vil også blive analyseret mere på den konkrete påvirkning af de forskellige finansieringsmuligheder for Senior og Junior i AalborgEL ApS.

9.1 A/B-modellen

A/B modellen har gennem tiden været en model, som særligt er blevet anvendt ved generationsskifte. Modellen er ikke lovfæstet direkte, hvilket betyder at denne ikke nævnes direkte i en bestemt lovgivning. A/B-modellen er i stedet en blanding imellem skattelovgivningen og selskabsretten, samt disse almindelige lovgivninger. Modellen har hidtil været benyttet ved flere praktiske eksempler og afgørelser (Olesen, 2023, s. 22). Det at modellen ikke direkte er lovfæstet gør, at når denne A/B-model ønskes anvendt ved eksempelvis et generationsskifte, er det særdeles relevant at se ind i konkrete afgørelser. Derved er det muligt at se hvordan modellen benyttes mest fordelagtig for både den overdragende og den modtagende generation. Til trods for A/B-modellen ikke direkte nævnes i lovgivningen, ses det ud fra lovændringen L2019-12-27 nr. 1576, at ændringer i ABL § 26, stk. 6 indsættes med henblik på denne model (Olesen, 2023, s. 23). Ændringen i denne lov påvirker udelukkende kapitalandelens anskaffelsessum og ikke deres værdiansættelse, denne vil senere blive påvirket af SKM2020.348.SR, som senere vil beskrives.

A/B-modellen benyttes til blandt andet overdragelse af aktier, samt kan denne også benyttes ved nytegning eller tildeling af aktier. I det store hele benyttes modellen til at opdele kapitalandele i henholdsvis A-aktier og B-aktier. A/B-modellen kan benyttes af aktieselskaber og anpartsselskaber, hvilket betyder, at denne model begrænser sig til ikke at kunne benyttes af enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber (Generationsskiftemodel - A/B eller succession? , 2025). Dette vil for virksomheden AalborgEL betyde, at denne A/B-model udelukkende vil være interessant at overveje at benytte til deres generationsskifte, hvis de omdanner deres virksomhed til et aktieselskab eller anpartsselskab, som nævnt i afsnit 5.3, hvilket her ville skulle ske på forkant af generationsskiftet. Derfor antages hermed i dette afsnit vedrørende A/B-modellen, at virksomheden AalborgEL er blevet omdannet til et anpartsselskab, som Senior inden generationsskiftet ejer 100 pct. af.

A/B-modellen er til forskel for eksempelvis succession ikke begrænset af en særlig personkreds eller særlige familiære relationer. Til trods for dette har modellen gennem årene stadig været fordelagtig at benytte ved generationsskifte.

Ved benyttelse af A/B-modellen vil man altså opdele kapitalen i selskabet i A- og B-anparter. Her vil opdeles i henholdsvis anparter, som har forlods ret til udbytte og andele, som først opnår ret til udbytte efter en given periode (Olesen, 2023, s. 21). Her vil A-anparter være de anparter som overdrager besidder, hvortil B-anparter vil være de anparter, som overdrages til modtager.

Ser man her på virksomhed AalborgEL, vil det altså være Senior, som besidder A-anparterne og dermed de anparter, som har forlods ret til udbytte, hvortil Junior vil få overdraget B-anparter. Det betyder i det store hele, at Senior vil have ret til udbytte af hans anparter, før Junior vil. Denne opdeling af anparterne skal ske inden Junior, i dette tilfælde får overdraget B-anparterne, dette jf. SKM2022.542.SR. Det at opdelingen af anparterne sker før overdragelsen er vigtig, da der ellers vil kunne ske en formueforskydning, som vil kunne have skattemæssige konsekvenser både for Senior og Junior (Olesen, 2023, s. 22). Sker opdelingen af A- og B-anparter imens Senior ejer 100 pct. af selskabet AalborgEL ApS, vil formueforskydning ikke finde sted, derfor vil der ikke være negative skattemæssige konsekvenser af denne.

A/B-modellen gør det altså muligt at overdrage en eller flere kapitalandele til en lav værdi, trods disse stadig vil kunne blive påvirket af værdistigninger i fremtiden (Gianelli, 2020). Hensigten men dette er, at både overdragelse, nytegning og tildeling af aktier, vil ske til

handelsværdi, når A/B modellen benyttes (Styringssignal om praksisændring for A/B-modeller). Grunden til det er muligt at overdrage til en lavere værdi er, at A-anparterne har denne forlodsret til udbytte, og derfor vil have en højere handelsværdi end B-anparterne, som i større grad vil være værdisat efter selskabets nominelle værdi. Altså vil B-anparterne kunne overdrages til en noget lavere pris end A-anparterne. Hvilket gør det nemmere for erhververen, her Junior, af B-anparterne at erhverve en større del af selskabets kapital (A/B-modeller - opgørelse af anskaffelsessum, 2021). Hertil gør denne model det muligt for Junior igennem B-anparterne at have sikret sig en del af en eventuel værdi vækst i virksomheden AalborgEL ApS. Derudover er en særlig positiv del af A/B-modellen, til brug ved generationsskifte, at overdrageren ikke vil blive beskattet af afståelsen af disse anparter.

Når kapitalandele skal opdeles i virksomheden, vil opdelingen ske til forskellige kapitalklasser, hvilket skal ske, jf. SEL § 45. Denne foreskriver, at vedtægterne skal angive de forskellige kapitalklasser, og hvilke rettigheder der findes i hver kapitalklasse, samt størrelsen på disse. Dertil skal det nævnes at, jf. SEL § 46, har alle kapitalandele stemmeret, medmindre det i virksomhedens vedtægter er bestemt andet.

Når der overdrages anparter til et barn ved hjælp af A/B-modellen, vil dette oftest ske gennem en vederlagsfri overdragelse, altså en gave. Her er det vigtig, jf. BAL § 27, stk. 1, at gavens værdi skal være sat til handelsværdien, her for det tidspunkt gaven modtages. I dette tilfælde vil dette være når B-anparterne overdrages igennem gave. Her er handelsværdien altså den værdi, som en uafhængig tredjemand ville have givet for samme anparter. Dertil nævner BAL § 27, stk. 1, at værdiansættelsen af denne gave til handelsværdien er bindende for både giver og modtager af gaven, her Senior og Junior. Derudover vil både erhvervelse og afståelse af anparter ved en gave sidestilles med køb og salg, jf. ABL § 31, stk. 1. Her vil både anskaffelsessummen for Junior og afståelsessummen for Senior blive lagt til grund for gaveafgiften, hvis denne dog ikke er gaveafgiftspligtig, vil BAL § 27, stk. 1 være gældende. Hertil skal nævnes, at gaven vil blive aktieavance beskattet, samt udløse en gaveafgift (Gianelli, A/B-modellen, 2020). Mere om gaveafgift vil blive gennemgået i afsnit 9.2.

Førhen er denne model blevet benyttet som et alternativ til generationsskifte og overdragelse med succession, da A/B-modellen, som nævnt giver nogle andre skattemæssige fordele. Men noget som gør denne A/B-model mindre fordelagtig at benytte ved generationsskifte end den

før i tiden har været, vil være Skattestyrelsens skærpe af A/B modellen. Dette indebærer, at Skattestyrelsen d. 27. august 2020 offentliggjorde styresignal SKM2020.348.SR. Denne skærper helt konkret værdiansættelsen af de enkelte aktier. Denne indeholder, at der førhen som beskrevet har været værdiansat aktier ved benyttelse af A/B modellen til handelsværdi. Her foreskriver SKM2020.348.SR, at der i visse tilfælde vil skulle medregnes en mulighed for gevinst på disse aktier. Det nye styresignal gør altså, at når A/B-modellen benyttes, vil den nye tankegang for B-anparter være, at disse vil få en højere værdi, da der skal medregnes en gevinstmulighed på disse. Dette betyder helt konkret, at den særlige gevinstmulighed som findes på B-anparterne nu skal indregnes i disse anparter værdi ved opdelingen. Hvilket vil gøre, at der ikke længere findes en asymmetri, som Skattestyrelsen førhen har ment, at der har været på gevinst- og tabsmulighederne på B-anparterne. Denne praksis ændring trådte i kraft fra d. 28. februar 2021 og vil derfor også være gældende for AalborgEL ApS, hvis det er ønsket at benytte A/B-modellen ved generationsskiftet. Skattestyrelsen beskriver i lovforslaget til denne ændring i praksis i sin tid, at:

”I den situation vil ejerne af A-aktierne og forlods udbytteretten bære hele eller størstedelen af risikoen for tab i selskabet, mens de har begrænset det mulige afkast til en på forhånd fastsat sats. Ejerne af B-aktierne har retten til det potentielle merafst på egenkapitalen, dvs. det afkast, der genereres over niveauet for den fastsatte forretning af forlods udbytteretten.

Dette muliggør, at børnene (B-aktionærerne) i et generationsskifte kan blive aktionærer i selskabet ved et beskedent indskud og derved modtage retten til det merafst, som selskabets samlede kapital potentielt genererer.” (Det er blevet endnu sværere at anvende A/B-modellen ved generationsskifte, 2020)

I dette tilfælde vil denne praksisændring altså gøre, at Junior som her ville kunne blive indehaver af B-anparterne i virksomheden AalborgEL ApS, vil kunne blive aktionær i virksomheden ved et mindre indskud, hvorved Junior vil få ret til merafst som genereres. Hvilket for Junior vil være positivt.

Dog skal der gøres opmærksom på, at den nye praksisændring gør, at B-anparterne vil have ligheder med optioner, hvilket gør, at der B-anparterne skal værdiansættes på samme måde som man ville gøre ved en option, eksempelvis ved binomialmodellen eller Black-Scholes (Gianelli, A/B-modellen, 2020). Altså vil der i værdiansættelsen af B-anparterne skulle

tilskrives en gevinstmulighed - en værdi som også vil skulle nedskrives i A-anparterne, samt denne værdiansættelse af B-anparterne skal beregnes med samme udgangspunkt, som det sker ved optioner.

Her vil det derudover være relevant at se på, hvornår der reelt er en gevinstmulighed. Skat's juridiske vejledning 2025 foreskriver, at:

“en gevinstmulighed opstår i de situationer, hvor forlods udbytteretten udgør hele egenkapitalens handelsværdi, eller i overvejende grad svarer til egenkapitalens handelsværdi” (C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller).

For virksomheden AalborgEL ApS vil dette betyde, at Senior, som ejer A-anparterne i virksomheden, som har forlods udbytteret, her vil bære størstedelen af risikoen for et potentielt tab i virksomheden. Mens Senior på samme tid vil have en fastsat sats for potentielt afkast. Hvilket for Senior vil være negativt, at han som ene part står alene med risikoen for tab. Da Junior, som ny indehaver af B-anparterne vil have ret til potentielt merafkast. Dette vil være et merafkast, som vil kunne ses på egenkapitalen (C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modellen). Dette merafkast vil altså være den del af et potentielt afkast, som overstiger den fastsatte sats for afkast af forlods udbytte. Som nævnt betyder det, at Junior kan blive anpartshaver i AalborgEL ApS ved det mindre indskud, og samtidig have retten til det potentielle merafkast. Hvilket vil være særligt positivt for Junior.

En overdragelse, som Senior og Junior ønsker det, hvor de efterfølgende begge vil eje 50 pct. af anparterne, vil ikke være den bedste løsning med en A/B-model. Dermed ikke sagt, at det ikke er muligt. Ved benyttelse af A/B-modellen vil det være virksomhedens primære ønske, at der skal være forskellig stemmeret i virksomheden, således at den ene part har det afgørende og bestemmende stemmeret. Et eksempel for virksomheden AalborgEL kunne her være en løsning hvor Senior ejer 60 pct. af anparterne, A-anparterne. Hvortil Junior vil eje 40 pct. af anparterne, B-anparterne. Her er en naturligt bestemmende stemmeret, og da Senior vil eje flest stemmeretter. Her vil det også være muligt for Senior og Junior at lave et glidende generationsskifte, da Junior ved andet generationsskifte vil overtage de resterende 60 pct. af anparterne. Denne konstellation ville sikre, virksomheden den leder som har ført virksomheden, hvor den er nu, samtlig med den ville sikre, at Junior kommer ind i ledelsen af virksomheden på en hensigtsmæssig måde. Den bestemmende stemmeret sikrer derudover, at

hvis der opstår uenigheder mellem Senior og Junior, er dette ikke op til diskussion, da Senior retmæssigt vil have den afgørende stemme. Som det er nævnt, vil A-anparterne dog som oftest have mest stemmeret, men dette kommer an på hvad der står i vedtægterne til dette. Altså vil det ikke være udelukket for virksomheden AalborgEL at benytte A/B-modellen med en 50/50 konstellation, da Senior som udgangspunkt stadig vil kunne have den bestemmende stemmeret.

9.1.1 Fordele og ulemper ved A/B-modellen

A/B-modellens positive indvirkning på generationsskiftet i virksomheden AalborgEL ApS vil være, at denne opfylder Seniors ønske om overdragelse af en del af virksomheden, her B-anparter, til Junior. Dette vil altså skabe den glidende overdragelse, som Senior ønsker, så han på denne måde overdrager en del af virksomheden først og den resterende efterfølgende. Hvilket også vil medføre, at Junior gradvist vil overtage ansvar i virksomheden, mens han samtidig vil kunne støtte sig til Seniors erfaring med ledelse af virksomheden. Dertil vil Junior gradvist overtage økonomisk ansvar i virksomheden og over hans anparter af virksomheden, inden denne vil være fuldt overdraget til Junior ved Seniors pensionering, som Senior ønsker det.

Dog har A/B-modellen også en ulempe. I dette tilfælde kan en ulempe være, hvis Junior og Senior ikke har de samme fremtidsønsker vedrørende ledelsen af virksomheden. Her vil kunne komme en uoverensstemmelse, som følge af at de begge vil eje 50 pct. af virksomheden. Dog vil det her skulle nævnes, at A-anparterne i en sådan konstellation som A/B-modellen stiller op, vil vægte mest. Altså vil det stadig, trods begge ejer 50 pct. af virksomheden, være Senior som har den afgørende stemme. Dette vil kunne ses som både en fordel og en ulempe. Det er en fordel, at der er klare retningslinjer for, hvem som kan træffe en afgørende beslutning, hvis der skulle opstå interessekonflikter. Men det er også en klar ulempe, at Junior vil kunne føle at han ikke har en bestemmende ret trods ejerandelen. Derfor er det ved brug af A/B-modellen vigtigt, at der er klare retningslinjer, for hvad Senior og Junior har af ønsker til virksomheden AalborgEL, således der er en fælles vision og mission i virksomheden for at sikre dennes fremtidige drift. Derudover ser både Senior og Junior ind i et ledelsessamarbejde, som skal forløbe over flere år, og derfor er det gode samarbejde altafgørende for driften af virksomheden, da store interessekonflikter vil kunne skabe et dårligt arbejdsmiljø både for Senior og Junior -

men i særdeleshed også for deres medarbejdere. Medarbejderne i en sådan virksomhed er altafgørende, da disse er den direkte vej til virksomhedens drift, og det er derfor essentielt disse trives med den ledelsesform der er i virksomheden. Derfor menes det også, at en intern interessekonflikt vil kunne påvirke medarbejdernes trivsel negativt.

Dog skaber A/B-modellen en glidende overgang i generationsskiftet. Dette skyldes netop denne opdeling af A- og B-anparterne og den forskellige stemmeret i disse. Det er vigtigt at huske, at Junior i mange år har været ansat i virksomheden og derfor ikke har haft den direkte ledelse af selve virksomheden, denne har Senior har ansvaret for. Derfor vil overdragelse med A/B-modellen skabe en glidende overgang, da Junior vil få mere indflydelse på beslutningerne i virksomheden AalborgEL i og med, at han vil eje en del af denne. Men det vil stadig være Senior, som står med den afgørende stemmeret, og derfor har det endelige ord ved eventuelle uoverensstemmelser. Det vil også gøre, at Senior nemt vil kunne lære fra sig, og derved vise mere intenst hvordan virksomheden i årene er drevet og med tiden give mere ansvar videre til Junior.

Fordele:	Ulemper:
➤ Overdragelse kan ske gradvist. ➤ Glidende overgang af ansvar for ledelse og økonomi. ➤ Skattefrihed	➤ Mulige interessekonflikter

Figur 10 - Fordele og ulemper ved A/B-modellen

9.2 Vederlagsfri overdragelse, gave

Et generationsskifte kan finansieres på flere forskellige måder. Her er en af mulighederne for Senior og Junior en hel eller delvis gave. Dette betyder altså, at Senior kan overdrage de 50 pct. af anparter i virksomheden AalborgEL, som en gave, eller Senior vil kunne overdrage dele af de 50 pct. som en gave. I virksomheden AalborgEL vil der være tale om gave mellem nære slægtning, da der er et far/søn forhold. Her kan altså finansieres et generationsskifte ved hjælp af en gaveoverdragelse. Her er det vigtigt, at denne overdragelse sker inden for gavekredsen. Da Senior og Junior er nært slægtet i form af far og søn, er denne forbindelse en del af gavekredsen. Dette er også stedbørn og deres børn, ægtefæller, børns ægtefæller, forældre, osv.

Her minder gavekredsen i store omfang om personkredsen, som omtales i forbindelse med succession i afsnit 6, dette bestemmes af BAL § 22, stk. 1.

En vederlagsfri overdragelse i form af en gave ses i civilretten som en formuefordel (C.A.6.1.1. Besaktning af gaver). Denne formuefordel kommer i forbindelse med en gave idet der ved et generationsskifte overdrages en hel eller dele af en virksomhed fra en person til en anden, uden at modtageren af denne vil skulle modsvare dette med et vederlag. Som udgangspunkt vil alle former for personlig indkomst medregnes i den skattepligtige indkomst jf. PSL § 3, dog ikke kapitalindkomst. Alle de indkomster der dækkes ind under begrebet kapitalindkomst findes i PSL § 4, eksempler på dette vil være renteindtægter og -udgifter, skattepligtigt aktieudbytte, mfl. Her skal der dog i dette tilfælde tages højde for, at Senior og Junior er nært beslægtede og derfor, som nævnt, vil være omfattet af gavekredsen. Dette betyder, at de vil falde under undtagelsen til denne lovgivning, denne undtagelse jf. boafgiftslovens afsnit II (C.A.6.1.1. Besaktning af gaver). Derfor vil Junior i tilfælde af overdragelse af gave fra sin far Senior ikke skulle medregne denne gave i sin indkomstopgørelse, dette jf. SL § 5, stk. 1b. Altså skal Junior betale en gaveafgift på det beløb, der overstiger 79.600k r.

Ønskes det at foretage generationsskiftet som en vederlagsfri overdragelse, en gave, vil der frit kunne overdrages op til 76.900 kr. i år 2025 til børn. Dette er en sats som gennem årene har udviklet sig og er stigende, da den i 2024 var på 74.100 kr. Denne frie overdragelse betyder, at Junior ikke ville blive beskattet af gaven op til 76.900 kr. Dette uanset om det er en hel eller delvis gave. Konkret betyder det, at overdrages der fra 76.900 kr. eller mindre bliver Junior ikke skattepligtig af gave, men overdrages der over dette beløb, vil han skulle betale en gaveafgift på 15 pct., af den del som overstiger de 76.900 kr. Her kan jf. BAL § 22 overdrages efter disse satser til børn, her skal det afgiftsfrie gavebeløb dog aflæses af Skats vejledning.

Til disse 15 pct. gaveafgift skal dog nævnes en ny opdatering af denne. Det er fra d. 1. oktober 2024, at gaveafgiften ved overdragelser til nærtstående familie er nedsat til 10 pct. (L 123 - Teknisk gennemgang, 2025). Hvilket er særdeles positivt for Junior, da dette betyder, at overdrages der med hel eller delvis gave vil hans beskatning af gaven være væsentlig mindre. Det er dog ikke alle som kan benytte den lavere gaveafgift, da der er flere betingelser ved denne. Her kan som nævnt kun overdrages til nærtstående familie, hvilket Junior og Senior vil være. Dertil skal alle successionsbetingelserne også være opfyldt. For mere om dette, se afsnit 6.2.

Når der overdrages en virksomhed helt eller delvis som en gave, jf. succession afsnittet, afsnit 6, vil der være tale om en latent skat. Der er to måder at behandle denne latente skat. Den ene mulighed er, at denne kan fradrages i overdragelsessummen, altså så gaveværdien nedsættes med værdien på den latente skat. Den anden mulighed er, at der jf. KSL § 33D kan beregnes en passivpost, som vil blive benyttet til fradrag ved beregning af den gaveafgiftspligtige (C.A.6.1.1 Besaktning af gaver).

Altså hvis en overdragelse med succession sker ved en hel eller en delvis gave, som er omfattet af KSL § 33C, vil der som nævnt skulle betales en gaveafgift, denne som Junior vil blive ramt af. Til denne opgørelse af gaven udarbejdes en passivpost, som vil udligne fremtidige latente skatter. Altså benyttes en passivpost i tilfælde af latente skatter. Derudover betyder dette også, at hvis en gaveoverdragelse er indkomstskattepligtig for modtageren, her Junior, vil det betyde at gavens værdi kan reduceres jf. KSL § 33D, jf. SL § 4, litra c. Dette skyldes netop det latente skattekrav, som vil blive pålagt Junior ved en overdragelse med succession. Der findes dog en betingelse til denne bestemmelse i KSL § 33D som er, at der skal være tale om denne hele eller delvise gave. Det betyder også, at ved en overdragelse ved et kontant vederlag findes muligheden for en passivpost ikke. Overdrages der gennem succession og en gave, beregnes passivposten ud fra den laveste mulighed skattepligtige fortjeneste. Denne laveste fortjeneste findes ud fra, hvad Senior ellers kunne have solgt de aktiver der overdrages for, dette jf. KSL § 33D, stk. 2. Ved en overdragelse af den personligt ejet virksomhed opgøres denne passivpost, som 30 pct. af den skattepligtige fortjeneste, jf. BAL § 13a. Ved overdragelse af selskab med succession finder samme regler omkring passivposten sted, dette dog jf. ABL § 34. Der er dog en ændring, som er, at passivposten beregnes som 22 pct. af den skattepligtige fortjeneste, her jf. ABL § 34, jf. BAL § 13a. Derudover gælder det, at hvis denne post udregnes til en negativ værdi, vil denne betragtes som at have en værdi på 0 (C.E.9.3.2 Hvordan kan dødsboet beregne passivpost?).

Et andet aspekt til dette er, at der i overdragelsen af virksomheden AalborgEL vil indgå en ejendom i denne eventuelle gave. Her er det vigtigt at være opmærksom på, at hvis der i forbindelse med overdragelsen er betalt tinglysningsafgift, vil denne jf. BAL § 29, stk. 2 kunne fradrages i gaveafgiften. Her skal virksomheden AalborgEL ved en eventuel overdragelse med succession i forbindelse med en gave være opmærksom på, at de ikke må kombinere passivposten og nedskrivelsen af gaveværdien. Dette vil være et dobbelt nedslag, hvilket jf. SKM2018.319.H, ikke må finde sted.

Når der overdrages som en gave, vil der være to aspekter af situationen for Senior. Her vil han, hvis der overdrages med succession, jf. afsnit 6, ikke blive beskattet. Hvorimod, hvis der ikke overdrages med succession, vil Senior blive beskattet som ved almindeligt salg.

Herudover skal Senior og Junior være opmærksom på, at ved en overdragelse af en gave, vil dette skulle anmeldes til Skat (C.A.6.1.1 Beskatning af gaver). Dette er vigtigt, da der i en sådan anmeldelse er en frist, her d. 1. maj året efter gaven er overdraget. Konkret for AalborgEL betyder det, at hvis de overdrager en sådan gave i generationsskiftet i år, 2025, vil de senest 1. maj 2026 skulle have anmeldt gaven til Skat

9.2.1 Fordele og ulemper ved vederlagsfri overdragelse

Senior og Junior ønsker begge at afdække, om muligheden for en vederlagsfri overdragelse vil være en god mulig måde for dem at finansiere et generationsskifte, eller alternative dele af denne. Her vil som så mange andre finansieringsmuligheder være både fordele og ulemper forbundet med en sådan vederlagsfri overdragelse.

En helt klar fordel ved gaveoverdragelsen er, at denne kan kombineres med et kontant vederlag således, at finansieringen kan struktureres sådan som Senior og Junior konkret vil ønske den. Dertil vil det være en stor fordel særligt for Junior og hans likviditet, at gaveafgiften vil være nedsat, i så fald de opfylder betingelserne for succession. Hvilket også ville være en fordel for Senior, da han derved kunne undgå at blive beskattet af gaven. I samme omfang ses afgiftspligten af gaven, som værende en ulempe. Dette er med henblik på Junior. Trods der vil blive overdraget som gave, og han udelukkende bliver afgiftspligtig af den del som overstiger 76.900 kr., vil dette stadig kunne være en stor mængde likviditet som skal benyttes. Som det ses er 50 pct. af virksomhedens værdi 2.900.000 kr., her ville der fratrækkes det afgiftsfrie beløb, og derefter tages 15 pct. eller 10 pct. af den værdi, hvilket dog stadig vil være en stor mængde penge. Dog kunne dette være endnu lavere, hvis virksomheden AalborgEL vælger at værdiansætte efter den skematiske værdiansættelse - hvorfor værdien derfor vil være 50 pct. af den regulerede egenkapital, i dette tilfælde hvor Senior ønsker at overdrage 50 pct. af virksomheden. Altså vil Junior skulle økonomisk klare dette. Dog vil det stadig være en fordel, at Junior her ikke skulle ud og betale en købesum gennem et kontant vederlag for denne gave.

Fordele:	Ulemper:
➤ Kan kombineres ➤ Gaveafgift 15 pct. → 10 pct. ➤ Ingen kontant vederlag (Junior) ➤ Fleksibilitet ➤ Mulighed for skematisk værdiansættelse	➤ Afgiftspligtig

Figur 11 - Fordele og ulemper ved vederlagsfri overdragelse

9.3 Kontant vederlag, køb

Et vederlag er en måde hvorpå man betaler. Her vil et vederlag være betaling for de anparter, der ønskes overdraget fra Senior til Junior i et generationsskifte. Her vil det derfor være Junior, som betaler kontant vederlag til Senior for de 50 pct. anparter af virksomheden AalborgEL, som ønskes overdraget ved generationsskiftet. Helt konkret er vederlag defineret ved en lov, denne BEK nr. 1253 af 06/09/2022 § 11, dennes ordlyd er som følgende:

"Ved "Vederlag" forstås enhver form for kompensation med fradrag af gebyrer, provisioner eller skatter, som er indeholdt eller opkrævet af den Indberettende Platformsoperator, og som betales til eller krediteres en Sælger i forbindelse med den Relevante Aktivitet, og hvis størrelse er kendt eller med rimelighed kan forventes at være kendt af Platformsooperatøren."
(Bekendtgørelse om platformoperatørers indberetningspligt vedrørende sælgere og udlejere).

Her skal et vederlag altså være en økonomisk værdi, men her står ikke at definitionen om denne skal være kontanter, tilgodebevis, naturalier eller andet (Generationsskifte, 2012).

Det som kan være udfordringen ved et kontant vederlag, er netop vederlagets størrelse. Da Junior skulle betale dette vederlag kontant, vil dette kunne blive en økonomisk presset situation for ham, idet disse summer ofte er store alt efter værdiansættelsen på virksomheden og dermed værdiansættelsen på denne overdragelse. Altså vil dette i nogle tilfælde for en modtager/erhverver af en overdragelse slet ikke være en mulighed. Om et fuldt kontant vederlag vil være en mulighed for finansiering af generationsskiftet i virksomheden AalborgEL vil være afhængig af Juniors likviditet. Benyttes denne form for finansiering i virksomheden AalborgEL vil Senior blive beskattet af avancen, medmindre der sker succession, hvor skatten som nævnt i afsnit 6, bliver udskudt. I en situation, hvor der sker kontant vederlag vil dette beskattes som ved et almindeligt salg (A.B.1.2.8.6.4.2 Om begrebet vederlag). Sker dette kontante vederlag i forbindelse med overdragelse af enkeltmandsvirksomheden, ville dette

være forbundet med en høj skattebetaling, da denne avance vil blive beskattet i Seniors personlige indkomst, jf. PSL § 3. Senior vil i denne forbindelse blive beskattet, som ved almindeligt salg.

Her skal det derudover nævnes, at det også er en mulighed for Senior og Junior at finansiere generationsskifte ved en blanding imellem en vederlagsfri overdragelse og et kontant vederlag. Denne finansieringsmulighed ville kunne sammensættes på mange måder. Dette kunne være, hvis Senior ønsker at overdrage en bestemt værdi af virksomheden som en gave til Junior, hvortil Junior så ville betale resten af værdien kontant. Et eksempel kunne være Senior ville overdrage 25 pct. som en gave, hvortil Junior ville købe 25 pct. kontant for at opnå den 50/50-fordeling som de begge ønsker efter det første generationsskifte.

9.3.1 Fordele og ulemper ved kontant vederlag

Til det kontante vederlag findes også både fordele og ulemper. Her ses som en klar fordel, at denne, som også nævnt i afsnit 9.2.1, kan kombineres med en gave. Dette gør kombinationen mellem et kontant vederlag og en vederlagsfri overdragelse som en meget fleksibel løsning for både Senior og Junior i et generationsskifte. Et kontant vederlag vil også stille Senior i en økonomisk god position, da dette vil betyde, at han får en købesum af den del af virksomheden, han derved ville overdrage og sælge til Junior. Dog skal det hertil også nævnes, at Senior i den forbindelse ville blive beskattet af avancen på overdragelsen.

Igen skal også nævnes Junior likviditet i denne sammenhæng. Her vil Junior skulle betale en stor sum af penge, som købesum for den del af virksomheden han ville erhverve. Ville det kontante vederlag skulle kombineres med en gaveoverdragelse, er det klart at denne ville være mindre, men ved et fuldt kontant vederlag ville Junior se ind i en stor udbetaling.

Fordele:	Ulemper:
➤ Kan kombineres med gave ➤ Vederlag (købesum til Senior)	➤ Vederlagets størrelse ➤ Beskatning af Senior

Figur 12 - Fordele og ulemper ved kontant vederlag

10. Konklusion

Når virksomheden AalborgEL, samt Senior og Junior skal tilrettelægge og udføre deres generationsskifte, vil der være flere forskellige muligheder for, hvordan virksomheden og de enkelte parter vil komme bedst igennem generationsskiftet. Dette vil både være når det kommer til deres ønsker for generationsskiftet, en eventuel omstrukturering, selve generationsskiftet, værdiansættelsen og finansieringen af denne. Da Senior og Junior hver især har nogle ønsker til udførelsen af generationsskiftet i AalborgEL, vil det være vigtigt for dem at komme til enighed omkring, hvad der vægtes højest samt hvilke muligheder for udførelsen af generationsskiftet, som vil opfylde begge parter bedst muligt. Her vil det særdeles være vigtigt for virksomheden, at planlægningsfasen af et sådant generationsskifte bliver udført detaljeret og grundigt.

Som det første i denne fase vil Senior blive mødt af muligheden for at omstrukturere virksomheden, så denne ikke længere vil være en enkeltmandsvirksomhed, men i stedet et selskab. Hvis en omstrukturering vælges, vil det vurderes, at den bedst mulige løsning er at omstrukturere til et anpartsselskab, således at virksomheden kommer til at hedde AalborgEL ApS. Derudover vil det for virksomheden AalborgEL være en mulighed at etablere en holdingstruktur forud for generationsskiftet. Hvis dette ønskes gennemført i år 2025 og forinden generationsskiftet, vil det dog ikke være muligt at gennemføre en skattefri aktieombytning mellem driftsselskabet og det nye holdingselskab - i netop dette tilfælde, vil det derfor være ulempe at stifte holdingselskabet.

Generationsskifte er muligt for virksomheden AalborgEL at udføre ved brug af succession. Den helt klare fordel ved succession er, at denne er skattefri. Altså vil Senior ikke blive beskattet af denne overdragelse, som ofte vil være en vederlagsfri overdragelse. Her vil Junior i stedet indtræde i den skattemæssige stilling, hvortil han vil blive beskattet af overdragelsen når og hvis han en dag afstår anparterne. For benyttelse af succession er dog en række betingelser som skal opfyldes. Her kan blandt andet udelukkende overdrages med succession til personkredsen, der er en minimumsgrænse og flere betingelser. Disse vil dog ikke skabe de store udfordringer for Senior og Junior, hvis de vælger at overdrage med succession. Hvis der etableres en holdingstruktur, skal Senior og Junior være opmærksomme på pengetankreglen.

For både aktieombytning og spaltning vil udgangspunktet være, at virksomheden er omdannet til et anpartsselskab, hvorimod overdragelse med succession både kan ske fra en personligt ejet virksomhed og et selskab.

Aktieombytning vil være en mulighed ved generationsskiftet. Her vil det være muligt for virksomheden at skabe en koncernlignende opbygning, med et driftsselskab og et holdingselskab. En sådan aktieombytning vil som regel være skattefri, men her er en bindingsperiode på 3 år. Denne skal Senior og Junior være opmærksomme på, da det gør at de i generationsskiftet i 2025, hvis aktieombytning vælges, ikke kan gøre dette skattefrit. Altså vil den store fordel ved aktieombytning, skattefriheden, ikke kunne opretholdes ved generationsskiftet i 2025.

Den sidste model for generationsskifte som i denne rapport er belyst, er spaltning, hvor virksomheden AalborgEL kan adskille de forskellige aktiviteter i virksomheden ved at danne flere selskaber. Her kan blandt andet benyttes grenspaltning og skattefri ophørsspaltning. Her vil grenspaltning ikke være en mulighed for virksomheden, da den på nuværende tidspunkt kun består af én aktivitet. Altså vil ophørsspaltning være muligheden, hvor det oprindelige selskab AalborgEL ApS ophører og anparterne vil overgå til to nye selskaber AalborgEL Junior ApS og AalborgEL Senior ApS. Denne spaltning vil kunne ske skattefrit.

Når Senior og Junior skal se ind i værdiansættelse af virksomheden, og dermed også den del af virksomheden som Junior skal overtage, vil dette som udgangspunkt ske til handelsværdi. Dette vil være jf. værdiansættelsescirkulære, som hver især henvender sig til værdiansættelse af henholdsvis fast ejendom, goodwill, anparter og aktier. Hertil skal dog nævnes en ny værdiansættelsesmetode, som kan være særdeles fordelagtig i forbindelse med generationsskifte i AalborgEL. Dette er den nye mulighed for at benytte en skematisk værdiansættelse. Denne metode gør, at virksomhedens værdi kan være den regulerede egenkapital, hvilket som oftere vil være til en lavere værdi end handelsværdien - hvilket også er tilfældet i virksomheden AalborgEL. Dette vil være særdeles fordelagtigt for Junior i forbindelse med erhvervelse af de ønskede 50 pct. af andelene i virksomheden.

Derudover vil finansiering af et sådant generationsskifte ske på flere måder. Her ønsker Senior at afdække muligheden for, at overdrage dele af virksomheden til Junior igennem en vederlagsfri overdragelse, altså en gave. Dette ønske imødekommes, og derfor er udover den vederlagsfrie overdragelse set på et kontant vederlag, da en kombination af disse ofte benyttes ved

generationsskifter. Overdrager Senior dele af virksomheden, som en gave til Junior, uanset hvilken procentdel dette vil være, så vil Junior blive afgiftspligtig af denne gaves værdi, som overstiger 76.900 kr. Denne afgift vil være 15 pct., men grundet nye lovændringer vil det være muligt for Junior kun at betale en gaveafgift på 10 pct., hvis successionsbetingelserne er opfyldt. Dette er positivt for Junior, da der trods en del af gaven foreligger skattefrihed, vil denne afgiftspligt alligevel kræve en del likviditet fra Junior. Samme likviditetsudfordring kan der være ved et kontant vederlag, hvor der betales kontant. Dette kan være en likviditetsmæssigt dyr løsning for Junior, hvorimod denne vil sikre at Senior står i en god situation, hvor han får en del likviditet ind. Her vil Senior dog blive beskattet, som hvis han havde afstået disse ved almindeligt salg. Dog vil en kombination af en vederlagsfri overdragelse og et kontant vederlag være en positiv måde at finansiere et generationsskifte for Senior og Junior.

Derudover er der set på finansiering gennem en A/B-model, som vil skabe en struktur af virksomheden efter generationsskiftet, således at der er en stemme ulighed. Dette vil påvirke virksomheden positivt, da det vil skabe færre konflikter i og med, at Senior og Junior ikke skal være enige om alle beslutninger, da Senior i dette tilfælde vil have den bestemmende stemmeret. A/B-modellen vil kunne bruges ved generationsskiftet i AalborgEL, men da både Senior og Junior ønsker en 50/50 fordeling af anparterne, vil det ikke være denne model der nødvendigvis er at foretrække. Hvis denne benyttes, vil det være vigtigt for virksomheden, at der står i vedtægterne at A-anparterne vil have større stemmeret end B-anparterne, således at denne ulige fordeling sker i stemmeretten. Noget særdeles positivt ved denne model er skattefriheden for Senior, hvortil Junior vil indgå i Seniors skattemæssige stilling.

Altså vil der være flere positive muligheder for virksomheden AalborgEL i forbindelse med deres generationsskifte. Her gælder valget af generationsskiftemodel i bund og grund de ønsker, som Senior og Junior også har for fremtiden for virksomheden AalborgEL. Dog skal Senior og Junior være opmærksomme på, at ønsker de stadig generationsskiftet i 2025 vil dette sætte nogle begrænsninger for dem ved valg af model til gennemførelsen af generationsskiftet - hvis dette ønskes gennemført skattefrit. Til trods for dette er der dog flere muligheder for at gennemføre det glidende generationsskifte, som begge parter ønsker.

11. Litteraturliste

A.B.1.2.8.6.4.2 Om begrebet vederlag. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2365724>

A/B-modeller - opgørelse af ansakffelsessum. (07. 10 2021). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2343860>

Aktieavancebeskatningsloven. (u.d.). Hentet fra retsinformationen.dk:

<https://www.retsinformationen.dk/eli/lta/2021/172>

Aktieavancebeskatningsloven § 36. (u.d.). Hentet fra danskelove.dk:

<https://danskelove.dk/aktieavancebeskatningsloven/36>

Aktieombytning. (u.d.). Hentet fra advokatgruppen.dk: <https://advokatgruppen.dk/erhverv/selskabsret-og-virksomhedsform/skattefri-aktieombytning/>

2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=82338>

Bekendtgørelse om platformoperatørers indberetningspligt vedrørende sælgere og udlejere. (u.d.).

Hentet fra retsinformationen.dk: <https://www.retsinformationen.dk/eli/lta/2022/1253#P11>

Bie, S. M. (15. 06 2024). *Generationsskifte - hvad skal du være opmærksom på?* Hentet fra

selskabsret.dk: <https://selskabsret.dk/selskabsret/generationsskifte/>

C.A.6.1.1 Besættning af gaver. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1947441>

C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modellen. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2298747>

C.B.2.12.1 Familieoverdragelse med succession. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession. (u.d.). Hentet fra skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

C.B.2.4.1.1 Definitioner og begreber. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946349&chk=219882>

C.B.3.5.4.3 Fast ejendom. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946444>

C.C.1.1.1 Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2048527>

C.C.7.2.2 Betingelser for skattefri virksomhedsomdannelse. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2047507>

C.D.6.1.1 Introduktion til skattefri spaltning med tilladelse. (u.d.). Hentet fra Info.skat.dk:
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945260>

C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945243>

C.E.3.3.4.3.4.2 Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetankreglen? (u.d.). Hentet fra info.skat.dk: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1847065>

C.E.9.3.2 Hvordan kan dødsboet beregne passivpost? (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1846899>

Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill. (u.d.). Hentet fra retsinformationen.dk: <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter. (u.d.). Hentet fra retsinformationen.dk:
<https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

Cirkulæret fra 1982. (u.d.). Hentet fra C20210979209.pdf

Det er blevet endnu sværere at anvende A/B-modellen ved generationsskifte. (28. 09 2020). Hentet fra martinsen.dk: <https://martinsen.dk/faglig-viden/raadgivning/det-er-blevet-endnu-svaerere-at-anvende-a-b-modellen-ved-generationsskifte/>

Erhvervslivets struktur - Firmaer og koncerner. (2022). Hentet fra dst.dk:
<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/erhvervsliv/erhvervslivets-struktur/firmaer-og-koncerner>

Få et bindende svar. (u.d.). Hentet fra skat.dk: <https://skat.dk/hjaelp/faa-et-bindende-svar>

Forbedring af generationsskiftemuligheder. (08. 04 2025). Hentet fra bdo.dk:
<https://www.bdo.dk/da-dk/faglig-info/skat-og-moms/skat-og-moms-2025/forbedring-af-generationsskiftemulighederne>

Generationsskifte. (01. 05 2012). Hentet fra grantthornton.dk:
<https://www.grantthornton.dk/globalassets/1.-member-firms/denmark/files/skatteetlige-emner/generationsskifte.pdf>

Generationsskifte i familieejede virksomheder. (u.d.). Hentet fra pwc.dk:
<https://www.pwc.dk/da/services/family-business/generationsskifte.html>

Generationsskiftemodel - A/B eller succession? . (17. 03 2025). Hentet fra erhvervsnyhederne.dk:
<https://www.erhvervsnyhederne.dk/valg-af-generationsskiftemodel-faa-juridisk-raadgivning/>

Gianelli, K. (09 2020). *A/B-modellen*. Hentet fra beierholm.dk:

https://www.beierholm.dk/sites/beierholm.dk/files/2021-02/2020-42_AB-modellen__040920.pdf

Hvad er der af krav, når du vil stifte et ApS? (u.d.). Hentet fra pwc.dk:

<https://www.pwc.dk/da/services/sme/artikler/anpartsselskab.html>

Hvad er succession? (u.d.). Hentet fra dagfoererne.com:

<https://sagfoererne.com/virksomhedsoverdragelse/faq/hvad-er-succession/>

Hvad kræver det at stifte en enkeltmandsvirksomhed? (u.d.). Hentet fra pwc.dk:

<https://www.pwc.dk/da/services/sme/artikler/enkeltmandsvirksomhed.html>

Hvad siger reglerne, hvis du gerne vil stifte et A/S? (u.d.). Hentet fra pwc.dk:

<https://www.pwc.dk/da/services/sme/artikler/aktieselskab.html>

Hvordan stifter du et interessentskab? (u.d.). Hentet fra pwc.dk:

<https://www.pwc.dk/da/services/sme/artikler/interessentskab.html>

Jordy, D. (u.d.). *Generationsskifte og ejerskifte af din virksomhed*. Hentet fra dreiststorgaard.dk:

<https://dreiststorgaard.dk/videnognyheder/generationsskifte-og-ejerskifte-af-din-virksomhed/>

Kildeskatteloven. (u.d.). Hentet fra retsinformationen.dk:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/117>

Knap 40.000 danske virksomheder står over for generationsskifte. (23. 04 2024). Hentet fra

jyskebank.tv: <https://jyskebank.tv/knap-40000-danske-virksomheder-star>

Larsen, J. (27. 03 2024). *Skattefri virksomhedsomdannelse: Når ejeren ønsker sig et ApS*. Hentet fra

bdo.dk: <https://www.bdo.dk/da-dk/faglig-info/depechen/depechen-artikler-2024/skattefri-virksomhedsdannelse-nar-ejeren-oensker-sig-et-aps>

L 123 - Teknisk gennemgang. (30. 01 2025). Hentet fra ft.dk:

<https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/L123/bilag/3/2972073/index.htm>

Madelaire, P. (10. 01 2023). *Skattepligtig virksomhedsomdannelse - fra virksomhed til selskab*. Hentet

fra dinero.dk: <https://dinero.dk/tips/skattepligtig-virksomhedsomdannelse/>

Nye regler om generationsskifte er vedtaget. (09. 04 2025). Hentet fra beierholm.dk:

<https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/nyheder-og-artikler/nye-regler-om-generationsskifte-er-vedtaget>

Olesen, B. S. (2023). *Generationsskifte og omstrukturering - det skatteretlige grundlag*. Djøf Forlag.

Pengetank. (28. 02 2025). Hentet fra dinero.dk: <https://dinero.dk/ordbog/pengetank/>

Selskabsskatteloven. (u.d.). Hentet fra retsinformationen.dk:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/251>

skatteafdeling, B. (16. 08 2023). *Pengetankreglen - successionsoverdragelse af selskaber*. Hentet fra beierholm.dk: <https://www.beierholm.dk/viden-og-indsigt/nyheder-og-artikler/pengetankreglen-successionsoverdragelse-af-selskaber>

Skattefri grenspaltning - grenkrav ikke opfyldt. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk:

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2295254&chk=219882>

SKM2004.73.TSS. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=202387>

SKM2007.685.SR. (u.d.). Hentet fra info.skat.dk: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1708140>

Styringssignal om praksisændring for A/B-modeller. (u.d.). Hentet fra pro.karnovgroup.dk:

<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000854914>

Værdiansættelse. (u.d.). Hentet fra bdo.dk: [https://www.bdo.dk/da-dk/services-](https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/generationsskifte/v%C3%A6rdians%C3%A6ttelse)

[1/skat/generationsskifte/v%C3%A6rdians%C3%A6ttelse](https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/generationsskifte/v%C3%A6rdians%C3%A6ttelse)

Virksomhedsomdannelse - skattepligtig eller skattefri? (04. 10 2021). Hentet fra grantthornton.dk:

<https://www.grantthornton.dk/nyhederogpublikationer/nyheder/nyheder-2021/virksomhedsomdannelse--skattepligtig-eller-skattefri/>

Øvlisen, E. (u.d.). *Generationsskifte.* Hentet fra forumadvokater.dk:

<https://forumadvokater.dk/fagomraader/generationsskifte/>

Afgørelser:

- LSR.2023.22-0095499
- SKM2004.73.TSS
- SKM2004.297.HR
- SKM2005.167.ØLR
- SKM2006.323.SKAT
- SKM.2007.685.SR
- SKM2008.182.SR
- SKM2008.211.HR
- SKM2012.504.SR
- SKM2016.279.HR
- SKM2018.319.H
- SKM2020.134.SKTST

- SKM.2020.348.SR
- SKM2023.20.LSR
- SKM2023.54.Ø
- SKM2023.131.LSR
- SKM2023.132.LSR
- SKM2023.211.ØLR
- SKR nr. 10406

Bilag 1

Nøgletal, AalborgEL

Nøgletal: AalborgEL	
Omsætning	kr 19.500.000,00
Handelsværdi	kr 5.800.000,00
Reguleret egenkapital	kr 4.100.000,00
Anpartskapital	kr 125.000,00
Medarbejderantal	15
Fast ejendom, offentlig vurdering	kr 2.200.000,00
Goodwill	kr 1.200.000,00
Materielle aktiver	kr 2.800.000,00
Immaterielle aktiver	kr 1.300.000,00
Værdi af 50 pct., anparter	kr 2.900.000,00

Bilag 2

Illustration af grenspaltning

